

**Základní škola Rudná,
okres Praha - západ Masarykova 878,
252 19 Rudná
příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

upravený a doplněný podle RVP ZV
platného od **1. 9. 2016**

**Tento dokument byl projednán a schválen
pedagogickou radou dne 23. 6. 2016.**

Platnost dokumentu od: 1. září 2016

Schválena Školskou radou dne 20. 9. 2016

Č. j.: 610/2016

Motto:

**„Dobrá cesta
vede k dobrým cílům,
pokud člověk nespěchá.“**

Zpracovaný Školní vzdělávací program ZŠ Rudná je považován za otevřený dokument, který se neustále dotváří na základě zkušeností z praxe.

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	14
3.1 Zaměření školy	14
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	16
3.3 Začlenění průřezových témat	24
3.4 Zabezpečení výuky žáků s SPU a mimořádně nadaných	30
4. Učební plán	33
4.1 Organizace vyučování	33
4.2 Vzdělávací obory na 1. stupni	34
4.3 Vzdělávací obory na 2. stupni	35
4.4 Učební plán na 1. stupni	37
4.5 Učební plán na 2. stupni	38
5. Učební osnovy	40
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	41
5.1.1 Český jazyk a literatura	41
5.1.2 Anglický jazyk	79
5.1.3 Další cizí jazyk	105
5.2 Matematika a její aplikace	127
5.2.1 Matematika	127
5.3 Informační a komunikační technologie	152
5.3.1 Informační a komunikační technologie	152
5.4 Člověk a jeho svět	160
5.4.1 Prvouka	160
5.4.2 Přírodověda	173
5.4.3 Vlastivěda	181
5.5 Člověk a společnost	190
5.5.1 Dějepis	190
5.5.2 Výchova k občanství	200
5.6 Člověk a příroda	218
5.6.1 Fyzika	218
5.6.2 Chemie	230
5.6.3 Přírodopis	240
5.6.4 Zeměpis	252
5.7 Umění a kultura	265
5.7.1 Hudební výchova	265
5.7.2 Výtvarná výchova	285
5.8 Člověk a zdraví	304
5.8.1 Tělesná výchova	304
5.9 Člověk a svět práce	324
5.9.1 Pracovní činnosti	324
5.10 Volitelné předměty	337
5.10.1 Volitelné předměty	337
6. Hodnocení žáků	338
6.1 Hodnocení a klasifikace	338
7. Autoevaluace školy	353
8. Dodatek č. 1	357

1. Identifikační údaje školy

<u>Název:</u>	Základní škola Rudná, okres Praha - západ
<u>Adresa:</u>	Masarykova 878, 252 19 Rudná web: www.zsrudna.cz
<u>Právní forma:</u>	příspěvková organizace
<u>ID datové schránky:</u>	9eiam4t
<u>IČO:</u>	49855221
<u>DIČ:</u>	49855221
<u>REDIZO:</u>	600 053 393
<u>Zřizovatel:</u>	Město Rudná Masarykova 94, 252 19 Rudná tel.: 311 652 311 e-mail: sekretariat@rudnamesto.cz web: www.rudnamesto.cz
<u>Statutární zástupce:</u>	Mgr. Pavel Kasal, ředitel školy tel.: 311 670 464 mobil: 602 885 790 e-mail: reditel@zsrudna.cz
<u>Součásti školy:</u>	základní škola, IZO 000 233 773, kapacita 810 žáků školní družina, IZO 113 900 074, kapacita 300 žáků školní jídelna, IZO 102 738 807, kapacita 650 obědů
<u>Koordinátor ŠVP:</u>	Mgr. Gabriela Bařinová tel.: 311 670 464 e-mail: barinova@zsrudna.cz

2. Charakteristika školy

Historie školy

Nejstarší budova (A) stávající školy byla slavnostně otevřena 4. září 1967. Otevřením tenkrát moderní novostavby zanikly dvě svými podmínkami již nevyhovující školy v historicky oddělených částech, Dušníkách a Hořelici. Při stavbě byly realizovány stavební novinky (zvedané stropy, fasáda tvořená ze skla...). K vyučování sloužilo 12 učeben. Velice brzy se však ukázalo, že tento počet je pro stále se rozvíjející městečko nedostatečný a některé stavební prvky nevyhovující.

V průběhu času byly mnohé prostory školy přestavěny na stále potřebnější učebny. Ani tato opatření však nestačila k zajištění kvalitního vzdělávání dětí, kterých v Rudné stále přibývalo. Na základě tohoto populačního vývoje zřizovatel školy přistoupil k výstavbě další budovy (B), která byla otevřena v roce 2003. Přístavba se 6 učebnami je se školou spojena s budovou A chodbou, v níž je umístěna galerie Na provázku.

O další budovu (C) se škola rozrostla v roce 2010. Prostorově přibylo dalších 6 učeben a knihovna. Zlepšilo se zázemí pro pedagogické pracovníky.

Prostorové a materiální vybavení

Základní škola Rudná je plně organizovanou státní základní školou. Ve školním roce 2015 - 2016 škola disponovala celkem 38 učebnami.

Rozdělení učeben

Celkový počet učeben	38		
Počet kmenových učeben	31	z toho odborných Ch, Z, Vv, Př, Dě, UP, Cvk	7
Počet odborných učeben	12	Ch, UJ, Z, Vv, 2x UP, JU, Př, Dě, Cvk, Díl, JU I. st	
Oddělení ŠD	10	z toho v kmenových třídách	10
Počet tělocvičen	2		

Mimo budovu A, B, C a dvě tělocvičny s třemi šatnami škola využívá k výuce tři hřiště (dvě s umělým povrchem, jedno s umělou trávou) a běžeckou dráhu. Školní pozemek s parkovou oblastí a s dětským hřištěm (skluzavka, houpačky, šplhací souprava, pohyblivá kladina a hrazdy) využívá ke svým činnostem zejména školní družina. Školní pozemek se sadem mezi budovami školy slouží k výuce pěstitelských prací.

Prostorové podmínky školy lze nyní označit za téměř nedostačující (2015). Během hlavních prázdnin v roce 2015 došlo k úpravě posledních možných prostor pro vyučování. Stavební úpravou žluté školní družiny byla vytvořena učebna pro první ročník a další učebna jazyků.

Nedostačující jsou prostory pro školní družinu. Ráno i po skončení výuky využívá školní družina ke své činnosti kmenové učebny v pavilónu B a C. Organizace chodu školní družiny je velmi náročná, avšak kvalita výchovné práce tímto stavem není dotčena.

Prostorové zázemí pro pracovníky školy, kterých v souvislosti se zvyšujícím se počtem žáků každoročně přibývá, není dlouhodobě ideální. Vzhledem k maximální

využitelnosti prostoru pro výuku žáků a nedostatečnému ostatnímu prostoru v budovách školy není v silách vedení tuto problematiku samostatně koncepčně řešit. Pro zlepšení zázemí všech pracovníků školy byl ve sborovně budovy A vybudován malý kuchyňský kout.

V souvislosti se stále přibývajícím počtem žáků a s odhadem demografického vývoje v regionální oblasti začalo vedení školy ve spolupráci se svým zřizovatelem stávající situaci řešit. Společně byly udělány kroky na projektu rozšíření současných školních budov (architektonická studie navýšení kapacity školy, výběrové řízení na dodavatele projektu nových budov, byl realizován průzkum geologického podloží přilehlého okolí školy, proběhla jednání starosty města na příslušných ministerstvech ohledně finanční stránky realizace projektu).

Většina žáků se stravuje ve školní jídelně. Vzhledem k opětovnému navýšení kapacity strážníků na počet 650, byl během hlavních prázdnin 2015 zakoupen do školní kuchyně druhý konvektomat. Zavedený stravovací software slouží zejména k evidenci nákupu potravin, jejich výdeje, k evidenci karet, strážníků... Odebírání obědů se provádí za pomoci čipů.

Zabezpečení budov je realizováno pomocí elektronického zabezpečovacího systému, napojeného na pult centrální ochrany, bezpečnostních kamer a systémem bezpečnostních zámků. Z důvodu zvýšení bezpečnostní ochrany žáků je během dopoledního vyučování uzamčen vchod do budovy B a C, otevřený je pouze hlavní chod v budově A, kde je zřízena recepce školy. Žáci 1. - 3. ročníku, kteří navštěvují školní družinu, vlastní elektronické čipy, jež při svém odchodu ze školní budovy přikládají k elektronickému zařízení, a to je napojeno na systém elektronické třídní knihy.

K vytápění budov slouží plynová kotelna, jejíž součástí je plynový ohříváč teplé vody. V souladu s platnými nařízeními byl k systému zařízení instalován ochranný ventil. Při výpadku kotelny je elektronicky upozorněn ředitel školy a jeho zástupce. Náklady na vytápění se výrazně snížily po zateplení budovy A a po souběžné výměně jejich původních oken za plastové.

Kmenové třídy i odborné učebny jsou velmi dobře vybaveny školním nábytkem i pomůckami. Modernizace zařízení školy probíhá kontinuálně, plánovaně a cíleně v závislosti na výši dostupných finančních prostředků.

Škola je velmi dobře vybavena ICT technikou. Nový server spolu s kompletním rozvodem lokální sítě zajišťuje její téměř bezproblémový chod. Všechny budovy jsou pokryty Wi-Fi. Vybavení zahrnuje stolní počítače (PC), notebooky, tablety, interaktivní tabule (IT), interaktivní projektory (IP), kopírovací stroje a tiskárny. Pro výuku je k dispozici široká škála výukových programů zakoupených, ale i vytvořených vyučujícími v rámci projektů. K výuce ICT slouží dvě odborné učebny, které jsou zároveň jazykovými laboratořemi, k výuce cizích jazyků celkem 3 jazykové laboratoře vybavené sluchátky.

K monitorování množství CO₂ ve třídách se pořídilo 10 ks skenerů.

Profilace školy

Řízení školy

Škola je řízena ředitelem školy, který se opírá o užší vedení tvořené dvěma zástupci ředitele a výchovnou poradkyní, dále o předsedy předmětových komisí. Ředitel školy spolupracuje se školskou radou a se členy školního parlamentu.

Školská rada

Školská rada byla zřízena podle zákona 561/2004 Sb. (školský zákon). Její první tříleté volební období začalo v roce 2006. Rada má šest členů; dva členové jsou voleni rodiči, dva pedagogickou radou a dva jmenováni zřizovatelem. Ke svým jednáním se rada schází pravidelně.

Školská rada se zabývá těmito činnostmi:

- vyjadřuje se k návrhům ŠVP a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy a změny ŠVP,
- schvaluje školní řád a navrhuje jeho změny,
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků,
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,
- projednává návrh rozpočtu školy na další rok a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,
- projednává inspekční zprávy ČŠI,
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy,
- podává návrh na odvolání ředitele,
- podává návrh na vyhlášení konkurzu na ředitele školy,
- pořizuje zápisy ze všech jednání a dává je k nahlédnutí široké veřejnosti prostřednictvím webových stránek školy (<http://zsrudna.cz/index.php?p=skolska-rada>).

Žákovská samospráva

Ve škole pracuje již 16 let (2015 – 2016) žákovský parlament. V parlamentu zasedají každoročně volení zástupci jednotlivých tříd, kteří se scházejí 1x za měsíc. Parlament má možnost vyjádřit se k veškerému dění ve škole, ve spolupráci s ním se ve škole průběžně realizují pozitivní změny nejen ve prospěch všech žáků školy, ale i charitativní činnost ve prospěch potřebných subjektů. Zápisy z jednání žákovského parlamentu jsou pravidelně zveřejňovány na webové stránce školy (<http://www.zsrudna.cz/index.php?p=skolni-parlament>).

Charakteristika žáků

ZŠ Rudná je školou spádovou. Kromě žáků z Rudné tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí - z Drahelčic, Úhonic, Ptic, Červeného Újezdu, Chrást'an. V posledních letech se zvyšuje počet žáků, kteří přicházejí ze zemí EU nebo z třetích zemí, několik žáků plní docházku zvláštním způsobem. Ve škole se vzdělávají žáci se specifickými poruchami učení i žáci mimořádně nadaní, z nichž se někteří po absolvování 5. nebo 7. třídy hlásí do víceletých gymnázií nebo přestupují do škol s rozšířeným vyučováním jazyků, popř. do jinak speciálně zaměřených. Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se specifickými problémy učení i žáků se zdravotním postižením.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je v současné době tvořen 59 pedagogickými pracovníky včetně ředitele, dvou zástupkyň ředitele, výchovné poradkyně, deseti vychovatelek školní družiny a jedné asistentky pedagoga. Ve škole pracuje 19 provozních zaměstnanců. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy, většina je kvalifikovaná.

Na základě zpracovaného plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků se učitelé zapojují do dalšího vzdělávání. Plán zahrnuje především rozvoj počítačové gramotnosti, vzdělávání v cizích jazycích, sledování moderních trendů výuky v jednotlivých předmětech v oblasti odborné i metodické. Pedagogové prvního stupně se zaměřují na problematiku diagnostiky žáků s poruchami učení, nově se vzdělávání týká změn, které přináší společné vzdělávání (inkluze). Do společného vzdělávání patří i každoroční teambuildingová školení organizovaná školou, popř. za pomoci osloveného subjektu.

Vedení školy si uvědomuje, že určujícím faktorem pro kvalitu školy je její pedagogický sbor. Při výběru nových spolupracovníků se řídí zejména těmito kritérii:

- kladný vztah k dětem a k pedagogické práci,
- ochota věnovat se práci i nad rámec svých povinností,
- osobnostní předpoklady – smysl pro spravedlnost, důvěryhodnost, odpovědnost, spolehlivost,
- velmi dobrá znalost oboru, nápaditost, kolegiálnost, komunikativnost, schopnost zorganizovat si práci,
- sebevzdělávání – osobní a odborný růst, ochota pracovat na sobě, udržování kontaktu s dobou.

Snahou ředitelství školy je vytvořit stabilizovaný, plně kvalifikovaný a věkově vyvážený pedagogický sbor.

Výchovné poradenství

Škola má jednoho výchovného poradce pro I. a II. stupeň. Výchovné poradenství je na I. stupni zaměřeno na zápis do 1. ročníku, zabezpečení přípravy na vstup do školy, řešení odkladů školní docházky, vytipování žáků se specifickými poruchami učení a žáků vyžadujících speciální péči, na integraci žáků, práci s mimořádně nadanými žáky.

Výchovné poradenství pro druhý stupeň je zaměřeno na integraci žáků s vývojovými poruchami učení, profesní orientaci žáků, řešení výchovných a vzdělávacích problémů žáků.

Školní družina

Zajišťuje výchovnou činnost pro děti 1. – 3. ročníku. Realizuje vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, nabízí dětem v rámci své činnosti zájmové kroužky, organizuje jednorázové akce (besídky, turistické výlety, karnevaly, rukodělné dílničky, návštěvy v Domě seniorů Rudná). Provozní doba školní družiny je denně od 7:00 do 17:00.

Moderní metody a formy výuky

- Učení vychází z denní praxe a má činnostní charakter.
- Snažíme se aktivně zapojit do výuky všechny žáky.
- Učíme žáky samostatně myslet.
- Zdokonalujeme komunikační a informační dovednosti žáků.
- Teoretické poznatky převádíme do modelových příkladů praktického života.
- Zařazujeme projektové vyučování.
- Rozvíjíme nadání dětí.
- Respektujeme individuální zvláštnosti dětí.
- Žáci pracují individuálně i ve skupinách.

Moderní formy komunikace s rodiči

Škola má zřízeny internetové stránky www.zsrudna.cz, které jsou v průběhu školního roku denně aktualizovány, a lze se z nich dozvědět vše podstatné související s dním na základní škole.

Ve školním roce 2012 - 2013 vedení školy zavedlo do školní praxe software Bakaláři, složený z mnoha modulů, jež se postupně uplatňují nejen při vnitřním řízení školy, ale zejména v rovině komunikace s rodiči. V současné době jsou využívány moduly evidence žáků a zaměstnanců, školní matrika a přenos dat do školní matriky MŠMT, rozvrh hodin, webová aplikace, internetová žákovská knížka, elektronická třídní kniha, plán akcí, suplování, evidence majetku a další. Spolu s modernizací tohoto softwaru ze strany autorů jsou průběžně zaváděny veškeré aktuální změny i ve škole.

Kromě moderních forem komunikace s rodiči škola využívá formy dlouhodobě osvědčené. Třídní schůzky se konají pravidelně v listopadovém a v dubnovém termínu,

konzultační hodiny v lednu a v červnu. Informační schůzka pro rodiče nastávajících prvňáčků je organizována v červnu, informační schůzka pro rodiče žáků odcházejících na střední školu v listopadovém termínu třídní schůzky. Den otevřených dveří se koná vždy v listopadu.

Informovanost rodičů o dění ve škole vzrostla také díky vydání školního bulletinu. Ředitelství školy plánuje jeho pravidelné vydávání na začátku a konci každého školního roku.

Prevence sociálně patologických jevů

Škola vyvíjí soustavnou aktivitu v prevenci rizikového chování, aby podpořila výchovné působení rodin žáků, jejichž vliv na chování dětí je nezastupitelný. Snaží se co nejvíce eliminovat projevy rizikového chování na své půdě, ale pokouší se svoje působení zaměřovat rovněž tak, aby si žáci určitou odolnost vůči různým nezdravým vlivům odnesli i s sebou do dalšího života.

Nespecifická primární prevence

Nespecifická primární prevence prolíná vyučovacím procesem i ostatními doplňkovými školními činnostmi. Jejím hlavním cílem je vytváření příznivého sociálního klimatu ve škole a aktivizace žáků. Prevence tohoto charakteru se uskutečňuje ve škole v podstatě kontinuálně v každodenní práci třídních učitelů, jednotlivých vyučujících a vychovatelek školní družiny.

Specifická primární prevence

Specifická primární prevence se uskutečňuje ve vyučovacím procesu téměř ve všech předmětech, ale nejvíce ve výchově k občanství, v přírodopisu, v chemii, v tělesné výchově. Každoročně je podporována jednorázovými akcemi ve spolupráci s osvědčenými, ale i nově vyhledanými partnery.

Program EVVO

Program EVVO vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č. j. 16745/2008 – 22.

Program sestavuje ve spolupráci se všemi pedagogy školní koordinátor EVVO. Jeho náplň zajišťují nejen pedagogičtí pracovníci, ale i mimoškolními subjekty.

Dlouhodobě je škola zapojena do projektu Recyklohraní (školní recyklační program pod záštitou MŠMT ČR, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení), v jehož rámci žáci sbírají staré nepotřebné mobilní telefony a hliníkové obaly. K tomuto účelu je ve škole vyhrazeno sběrné místo se třemi sběrnými kontejnery na tenkostěnný a tlustostěnný hliník.

Program zajišťovaný firmou Cart4Future je zaměřen na sběr použitých inkoustových náplní a laserových tonerů do tiskáren pomocí sběrných boxů rozmístěných ve všech pavilónech školy.

Environmentální výchově je každoročně věnovaný projektový den nazvaný „Den Země“.

Školní a mimoškolní akce

Základní škola každý rok organizuje mnoho školních i mimoškolních akcí, které navazují na výuku a doplňují ji, a zapojuje se do akcí, které organizují i jiné subjekty. Jsou to:

- vědomostní soutěže a olympiády, sportovní a výtvarné soutěže,
- naučně-poznávací zájezd s výukou do Velké Británie (každý druhý školní rok),
- školy v přírodě, lyžařské kurzy, cyklisticko-vlastivědný zájezd,
- kurzy plavání pro žáky 2. a 3. ročníku,
- kurzy bruslení pro 4. ročník,
- dopravní výchova pro žáky 4. ročníku,
- výuka na dopravním hřišti pro žáky 5. ročníku,
- týden čtenářské gramotnosti (na podzim), knižní bleší trh,
- dny otevřených dveří jednotlivých tříd (pravidelně v listopadu),
- Vánoční posezení s punčem,
- Vánoční turnaj ve vybíjené pro školy z nejbližšího okolí,
- Burza středních škol (1x za dva roky),
- ukázkové hodiny organizované pro předškoláky MŠ Rudná (únor/ březen),
- projektový den „Děti učí děti“ (28. března),
- bleší trh,
- reprezentační ples školy (pravidelně v březnu),
- školní akademie (1x za dva školní roky): vystoupení žáků pro rodiče v parkové části areálu školy,
- slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku za účasti starosty obce u příležitosti ukončení povinné školní docházky v Sokolském domě.

Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů

- Erasmus+

Základní škola Rudná je dlouhodobě zapojena do programu Erasmus+, jehož cílem je rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí, pomáhat a osvojit si základní životní dovednosti nezbytné pro jejich osobní rozvoj, budoucí zaměstnání a pro aktivní účast v evropských záležitostech.

V rámci tohoto programu komunikují účastníci prostřednictvím dopisů s vyučujícími a dětmi ze školy ve Folkestonu v Anglii.

- Mezigenerační vztahy a stárnutí

V rámci posílení mezigeneračních vztahů škola pokračuje ve spolupráci s Domovem seniorů Rudná. Během školního roku se uskuteční několik oboustranně příjemných setkání mladších i starších dětí se seniory. Realizují se různé aktivity, např. herny lega, vánoční setkání, výroba drobných předmětů z papíru, textilu.
- Adopce na dálku

Tento charitativní projekt zaměřený na pomoc chudým dětem formou podpory jejich vzdělání, aniž by musely opustit vlastní rodinné a kulturní zázemí, má na naší škole dlouholetou tradici. Školní parlament každoročně schvaluje podporu ve výši 6 000 – 10 000 Kč/rok pro školou vybrané dítě. Pravidelná korespondence mezi dítětem a našimi žáky, vedená v anglickém jazyce, přispívá k oboustrannému rozvoji jazykových schopností.
- Nemocniční lůžko v České nemocnici sv. Karla Lwagy v Ugandě

Českou nemocnici sv. Karla Lwagy v Ugandě vybudovala Česká farní charita v r. 2007 s cílem zpřístupnit zdravotní péči lidem z vesnických oblastí v kraji Buikwe včetně komunit z ostrovů Viktoriina jezera. Zdravotnictví zde bylo na velmi nízké úrovni, což se odrazilo ve špatném zdravotním stavu obyvatel, nízkém věku dožití a vysoké dětské úmrtnosti. Ročně ošetří 25 - 30 tisíc pacientů a díky mobilní ordinaci působí také v okolních vesnicích, kde šíří osvětu a provádí základní zdravotní preventivní péči. Školní parlament podporuje provoz jednoho lůžka v této nemocnici.
- Adopce zvířat v pražské ZOO

Na základě hlasování školního parlamentu je každý rok rozhodnuto o celoročním sponzoringu 3 zvířat.
- Sběr víček

Abychom mohli pomoci těžce nemocným dětem, sbírají žáci víčka od PET lahví. Ve speciálních sběrnách se pak vyměňují za peníze, které se dají poslat těm, kteří to potřebují nejvíce.
- Život dětem

Posláním občanského sdružení Život dětem je pomoc nemocným dětem v rámci celé České republiky. Každý z nás se může v životě ocitnout v těžké situaci, kdy potřebuje pomoc a podporu okolí. Proto se i naši žáci rozhodli prostřednictvím koupě předmětů (magnetky, pravítko, klíčenka apod.) pomoci. Na konto každoročně odesíláme vybranou částku.
- CPK – Chrpa

CPK Chrpa je nestátní, nezávislé a neziskové občanské sdružení, jehož základním cílem je kromě výběru a výchovy koní především jejich následné poskytnutí zařízením zabývajícím se hiporehabilitací. Díky našim žákům si každoročně připisuje na své konto vybranou částku.

- Benefiční koncerty

V rámci Vánočního posezení s punčem žáci předvádějí benefiční představení. Výtěžek se zasílá vytipovanému dítěti tělesně nebo mentálně postiženému.

- Sněhuláci a kola pro Afriku

Společnost Kola pro Afriku, o.p.s., byla založena 23. 1. 2012. Jejím posláním je prostřednictvím iniciativy české společnosti umožnit dětem v Africe cestu ke vzdělání. Lidé v ČR darují kola, která již nepotřebují, a ta společnost dopraví do africké Gambie. Aktuálně již organizace převezla do Gambie 10 kontejnerů s koly, která byla přidělena cca 4 650 dětem. Kromě toho podpořila projekt Safe elephants a poslala kola strážcům afrických národních parků. Díky rudenským sněhulákům, které staví naše děti, může školní parlament zasílat schválenou částku na konto této organizace.

- Zdravé zuby

V rámci tohoto komplexního celoplošného výukového programu péče o chrup, určeného pro prevenci zubního kazu u dětí na prvním stupni základních škol, oslovujeme všechny žáky prvního stupně. O tuto formu vzdělávání je mezi dětmi každoročně velký zájem.

- Ovoce do škol

V tomto projektu jsou podporováni žáci I. stupně. Projekt zajišťuje podporu spotřeby ovoce a zeleniny za pomoci evropských a státních dotací. Žáci dostávají 1x za dva týdny různé druhy ovoce nebo zeleniny zdarma.

- Mléko do škol

Obdobně i v tomto projektu, který je uskutečněn pod záštitou a s finanční podporou EU a České republiky, podporujeme zvýšení spotřeby mléka a mléčných výrobků, jejichž cena je přibližně poloviční, u všech dětí naší školy.

Realizované projekty financované z cizích zdrojů

Základní škola se snaží využívat různé dotační programy, které vyhlašuje MŠMT. Programy jsou zaměřené na zlepšení a zkvalitnění vzdělávání (OPVK), patří mezi více cílové (EU peníze školám, Finanční gramotnost, Výzva č. 57 a další).

*Spolupráce s odborovými organizacemi, organizacemi zaměstnavatelů
a dalšími partnery při plnění úkolů ve vzdělávání*

Při plnění úkolů ve vzdělávání škola spolupracuje s těmito subjekty:

- Arcidiecézní charita Praha
- CPK Chrpa
- Drop In
- Domov seniorů Rudná
- farnost Rudná
- hnutí Na vlastních nohou - Stonožka
- Kola pro Afriku
- Konfederace politických vězňů (besedy s jejími členy)
- MŠ Rudná
- Penthea
- Policie ČR (přednášky v rámci prevence sociálně patologických jevů)
- ZOO Praha
- Život dětem a další

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola poskytuje všeobecné vzdělání bez většího výrazného preferování určité vzdělávací oblasti. Posiluje ty vzdělávací předměty, které jsou potřebné pro život v moderní společnosti, jako jsou např. cizí jazyky, informační technologie, tělesná výchova. Větší důraz klade na rozvoj osobnosti prostřednictvím výchovných předmětů (hudební, výtvarná, dramatický výchova) a příslušných témat v některých předmětech (literatura, občanská výchova).

Škola má ale i svá specifika. Klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol, a tím dochází k její profilaci.

Stěžejní pilíře školního vzdělávacího programu

- výuka cizích jazyků,
  - práce s ICT,
  - environmentální výchova,
  - sportovní výchova,
  - nabídka volitelných předmětů,
  - inkluзивní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro talentované žáky i žáky s různým druhem postižení
-
- Chceme učit žáky znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a větší zaměření na činnostní učení s důrazem na praxi.
  - Zavádíme do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu.
  - Pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků.
  - Vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporujeme výuku na počítačích a jejich využívání.
  - Preferujeme sportovní výchovu, vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu.
  - Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu.
  - Chceme stejnou péči věnovat všem žákům.
  - Klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi).
  - Nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.

- Provádíme rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi.
- Chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování a další moderní metody vyučování.

Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde mají žáci možnost vlastní prezentace. Při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání.

Jsmo si vědomi toho, že rychle se měnící svět potřebuje lidi s obecnějším vzděláním, příliš brzká specializace není vhodná, je nutno vychovávat žáky k přizpůsobivosti, ke komunikativnosti a analýze problémů. Není potřeba nutit žáky, aby si všechny informace pamatovali, ale aby byli schopni se v nich orientovat a používat je. Prioritou se tak stává týmová práce, klade se velký důraz na získání dovedností, jež mají význam po celý život.

Velmi důležitá je otázka motivace žáků prostřednictvím takových metod výuky, aby byla pro žáky zajímavá a dostupná, aby se chtěli učit. Žák si nejvíce osvojí to, co si sám prakticky vyzkoušel, vyvodil, o čem diskutoval, co jiným vysvětloval. Učitel tedy nepředává hotové poznatky, ale uplatňuje aktivní práci žáků ve skupinách a propojení poznání z různých předmětů. Je velmi potřebné, aby každý dosáhl svého osobního maxima, proto se klade důraz na individuální přístup ve výuce i hodnocení.

Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky.

Profil žáků absolventů

- Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědní.
- Vést žáky k toleranci a odpovědnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

- propojují klíčové kompetence se vzdělávacím obsahem, čímž zabezpečují naplňování výchovné a vzdělávací složky,
- zabezpečují vzdělávání v souvislostech,
- třídí podstatné od nepodstatného,
- nacházejí styčné body mezi předměty, tj. mezipředmětové vazby, průřezová témata,
- vnášejí systém do vzdělávání.

V jednotlivých předmětech jsou stanoveny hlavní linie, ve kterých by měl být žák postupně, spirálovitě, to znamená v časové návaznosti od nižších ročníků po vyšší, rozvíjen. Rozvíjení osobnosti žáka nekončí devátým ročníkem, ale počítáme s pokračováním na dalším stupni.

Konkretizované očekávané výstupy v jednotlivých ročnících stanovují úroveň dovedností, kterých by měl žák v určitém věku dosáhnout, představují současně kritéria hodnocení žáka. Jsou ověřitelné, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném praktickém životě.

K naplňování výstupů volí učitelé efektivní metody, přičemž je upřednostňováno činnostní učení. Nezaměřujeme se na jeden způsob vyučování, ale volíme různé způsoby z různých vyučovacích metod jako je projektové vyučování, problémové vyučování, prvky kritického myšlení, prvky programu Zdravá škola, dramatické výchovy, tvořivého vyučování atd.

Dovednostní výstupy a učivo jsou ve školním vzdělávacím programu stanoveny tak, aby je naplnili všichni žáci pro postup do dalšího ročníku. Očekávané výstupy jsou tedy cílem pro učení žáků, a proto počítáme s tím, že k cílům směřuje práce všech žáků. Ale stejně jako u všech cílů nemůžeme předem zaručit, že jich bude beze zbytku dosaženo. **Závaznost očekávaných výstupů spočívá v tom, že by jich všichni žáci měli postupně dosahovat.**

Rozšiřující výstupy a učivo pro talentované žáky je zahrnuto v tematických plánech jednotlivých učitelů.

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi rozumíme společné postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků a které jsou uplatňovány všemi pedagogy ve výuce i mimo ni.

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní

- a. Ve všech předmětech klademe důraz na spisovnou a kultivovanou mluvu žáků, na oslovování žáků mezi sebou, na komunikaci s dospělými.
- b. Žáci jsou často vedeni k účasti v diskusích a schopnosti vyjádřit svůj vlastní názor, obhajovat vlastní názor a argumentovat, poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí.
- c. Žáci by měli rozumět a hovořit více jazyky, být schopni číst a psát ve více jazycích.
- d. Učíme žáky vystupovat na veřejnosti, navazovat kontakty, vyjadřovat se písemně.
- e. Při každé hodině má co nejvíce dětí dostat šanci mluvit a rovněž mají umět aktivně naslouchat – tedy poslouchat a pozorovat, soustředit se na verbální i neverbální složku komunikace.
- f. Žáci se aktivně svými příspěvky podílejí na tvorbě webových stránek školy. Od nejnižších ročníků jsou zajištěny co nejlepší podmínky pro seznámení se s počítači a pro jejich využití při komunikaci.
- g. Čtení, psaní a diskuse se používají jako nástroje učení ve všech předmětech. Žáci vyhledávají odborné texty, čtou je, čerpají z nich potřebné informace, diskutují o nich, sami také texty vytvářejí.
- h. Podporujeme různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa – viz školní mezinárodní projekty.
- i. Učíme žáky asertivnímu chování. Sami zaměstnanci školy jdou žákům příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, s rodiči i širší veřejností. Sami komunikují na kulturní úrovni a své názory opírají o logické argumenty. Učíme žáky netolerovat nezdvořilost a zákulisní jednání. Usilujeme o pozitivní prezentaci školy na veřejnosti, o to, aby žáci pozitivně vnímali svou školu, obec, sebe i ostatní lidi.
- j. Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:
  - formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
  - naslouchali promluvám ostatních lidí, porozuměli jim, vhodně na ně reagovali, účinně se zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali,
  - rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšleli o nich, reagovali na ně a tvořivě je využívali ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
  - využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,

- využívali získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a interpersonální

- a. Učíme žáky rozvíjet schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Žáci vnímají vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- b. Kromě frontální metody podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Dostatek času má být věnován reflexi dokončených aktivit.
- c. Podporujeme inkluzi (začlenění) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy se vzájemně se doplňujícími kvalitami, umožňujícími vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- d. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Rozvíjíme u žáků schopnost zastávat v týmu různé role. Dbáme na to, aby se všichni zapojili a každý měl prostor k sebevyjádření.
- e. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- f. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- g. Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, učíme žáky postavit se odmítavě ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky i mezi žáky a učiteli. Vedeme žáky k prodiskutování odlišných názorů.
- h. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli (například náměty ve školním parlamentu), klademe tím důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole.
- i. Pracujeme na prevenci šikany, snažíme se odstranit prvky agresivity žáků za pomoci aktivního přístupu třídních učitelů; na modelových příkladech, které předcházejí krizovým situacím, ovlivňujeme žáky kladnými příklady.
- j. Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělání:
  - účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce,
  - podíleli se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívali k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali,
  - přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,

- vyvábili si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládali a řídili svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

- a. Vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva jiných, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, za své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.
- b. Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci, dále sociálně patologické projevy chování jako jsou drogy, šikana nebo kriminalita, netolerujeme hrubé, agresivní a nezdořilé chování žáků. Zařazujeme autentické vyučování (besedy, exkurze).
- c. Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovené ve vnitřních normách školy, vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k jiným lidem.
- d. Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme najít jejich motiv. Vedeme žáky k respektování jejich individuálních rozdílů.
- e. V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. Vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech.
- f. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační) jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.
- g. V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- h. Snažíme se o vybudování přátelské a otevřené atmosféry ve třídě, respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy a plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva, podněcujeme k vyjádření vlastních názorů a myšlenek. Do školního řádu máme včleněny základní myšlenky Úmluvy o právech dítěte.
- i. Ve škole pracuje školní parlament, který se podílí na organizaci některých akcí a navrhuje nejrůznější změny v chodu školy, spolupracuje s vedením školy na zlepšování prostor školy. Podílí se rovněž na spoluvytváření norem chování ve škole nebo na výběru různých aktivit.
- j. V rámci projektu Adopce na dálku žáci pečují o dítě z cizí země pomocí vlastních zdrojů.
- k. Žáci školy se v projektovém dnu Den Země nebo při různých ekologických nebo jiných aktivitách (viz koncerty školního pěveckého sboru) zapojují do péče o své nejbližší okolí, o svůj region.
- l. Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:
  - respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni se vcítit do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnosti postavit se proti psychickému i fyzickému násilí,

- chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, byli si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni,
- rozhodovali se zodpovědně podle dané situace, poskytovali dle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních akcí,
- chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence k učení

- a. Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, chceme jim umožnit osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- b. Důležitější než známka na vysvědčení jsou získané dovednosti a znalosti.
- c. Na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k němu.
- d. Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- e. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- f. Ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- g. Ve výuce zásadně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující.
- h. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- i. Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- j. Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- k. Na začátku hodiny jsou žáci seznámeni s cílem hodiny, na konci je vždy se žáky zhodnoceno jeho dosažení.
- l. Motivujeme k učení, snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, uplatňujeme individuální přístup.
- m. Při hodnocení používáme především prvky pozitivní motivace, učíme práci s chybou, trpělivosti, povzbuzujeme.
- n. Žákům je poskytován přístup k mnoha zdrojům informací (encyklopedie, knihovna, internet, video, DVD, atlasy, tisk, počítačové programy, výstavy atd.). Škola využívá tento přístup přímo ve všech předmětech a učí žáky různé strategie práce s informacemi.
- o. Zaměřujeme se na kvalitní výuku cizího jazyka s možností doplnění si znalostí ve volitelném předmětu Konverzace z Aj pro 7. – 9. ročník. Jako druhý cizí jazyk nabízíme výuku němčiny, ruštiny a španělštiny.

- p. Učíme žáky zapojovat se do procesu hodnocení i sebehodnocení. Hodnocení jejich práce napomáhají srovnávací celostátní testy Kalibro a testy InspIS SET (inspekční systém elektronického testování). V kooperaci s ČŠI se žáci účastní i mezinárodních šetření PISA, PIRLS, TIMSS apod.
- q. Žáci se zúčastňují mnoha soutěží, olympiád, sportovních, výtvarných, pěveckých a jiných soutěží.
- r. Dostatek času je věnován nácviku studijního čtení, to znamená vyhledávání klíčových slov, formulování hlavních myšlenek v textu, vytváření otázek, poznámek a výpisků.
- s. Hodnotíme především individuální pokrok v učení jednotlivých žáků. Velká pozornost je věnována kladení otevřených otázek, k nimž jsou žáci vyzýváni. Otázky jsou oceňovány stejně jako odpovědi.
- t. Nejdůležitější látka je prezentována z několika úhlů a různými metodami.
- u. Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:
- vybírali vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení a využívali je, plánovali, organizovali a řídili vlastní učení, projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
  - vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
  - operovali s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uváděli věci do souvislostí, propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
  - samostatně pozorovali a experimentovali, získané výsledky porovnávali, kriticky posuzovali a vyvozovali z nich závěry pro využití i v budoucnosti,
  - poznávali smysl a cíl učení, měli pozitivní vztah k učení, posoudili vlastní pokrok a určili překážky či problémy bránící učení, naplánovali si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotili výsledky svého učení a diskutovali o nich.

Kompetence k řešení problémů

- a. Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- b. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit, na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- c. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů, podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci, využívání moderní techniky.
- d. Při řešení problémů učíme žáky používat metodu SWOT analýza a metodu brainstormingu.
- e. V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

- f. Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- g. Podporujeme tvůrčí atmosféru ve třídě, formulujeme aktuální a přitažlivá témata, uvádíme příklady ze známého prostředí, motivujeme žáky co nejvíce problémovými úlohami z praktického života.
- h. Nabízíme žákům prostor pro rozvíjení kompetence k řešení problémů tím, že s nimi pracujeme s netradičními úlohami testů Kalibro, Klokan.
- i. Volíme strategie a techniky skupinového a kooperativního vyučování, sledujeme práci žáka v různých projektových dnech, jindy prostřednictvím prezentací jeho prací.
- j. Žák se učí činit rozhodnutí, řešit konflikty, posuzovat a hodnotit, brát na sebe zodpovědnost, být flexibilní při změnách, nalézat nová řešení, zvažovat různé zdroje dat, získávat informace, být houževnatý v případě obtíží.
- k. Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:
  - vnímali nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznali a pochopili problém, přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách, promysleli a naplánovali způsob řešení problémů a využívali k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
  - vyhledávali informace vhodné k řešení problému, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávali se odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému,
  - samostatně řešili problémy – volili vhodné způsoby, užívali logické, matematické a empirické postupy,
  - ověřovali prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovali při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovali vlastní pokrok při zdolávání problémů,
  - kriticky mysleli, činili uvážlivá rozhodnutí, byli schopni je obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili.

Kompetence pracovní

- a. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme je používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie.
- b. Učíme žáky chránit si zdraví při práci, pomáháme jim při volbě jejich budoucího povolání.
- c. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- d. Důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a k plnění povinností a závazků, k dodržování daného slova, k dodržování zadání a termínů.

- e. Různými formami – exkurze, film, beseda atd. – seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbu jejich dalšího studia.
- f. Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia, budoucího povolání.
- g. V rámci volby povolání žáci navštěvují pracovní úřad, kde jsou seznámeni s problematikou vhodného výběru povolání.
- h. Vytváříme v žácích pocit zodpovědnosti za společný úkol.
- i. Nabízíme rozsáhlý výběr volitelných předmětů, kterými pomáháme žákům při profesní orientaci.
- j. Vedeme žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek, rovněž tak k posouzení rizik, která mohou vzniknout při práci, k poskytnutí první pomoci.
- k. Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáka.
- l. Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok.
- m. Žáci využívají informačních technologií k samostatným pracím, pracovním činnostem, k tvorbě pracovních postupů, k prezentacím své práce.
- n. Zhotovování produktů, frontální a individuální pokusy žáků vycházejí z praxe a modelují praktické situace.
- o. Poskytujeme žákům prostor k realizaci vlastních nápadů při výzdobě tříd, chodeb, prostor školy a jejího okolí.
- p. Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:
  - využívali bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky, adaptovali se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
  - přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
  - využívali znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
  - orientovali se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápali podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjeli své podnikatelské myšlení.

3.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata – 1. stupeň

Osobnostní a sociální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>		<i>ročník</i>
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Čj 2; Aj 2,3; Ma 1,4,5; Inf 4,5; Prv 1,2,3; VI 5; Vv 1,2,4,5
	Sebepoznání a sebepojetí	Čj 1,5; Ma 2; Prv 1,2,3; Přv 5; Vv 4,5
	Seberegulace a sebeorganizace	Čj 3; Aj 5; Prv 1,2,3; Přv 5; Tv 1,2,3,4,5
	Psychohygienu	Čj 3,5; Ma 1; Prv 1,2,3; Vv 1,2,3; Tv 1,2,3,4,5
	Kreativita	Čj 2,3,5; Aj 5; Inf 5; Prv 1,2,3; Přv 4; Hv 1,2,3,4,5; Vv 1,2,3,4,5
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Čj 4; Aj 5; Ma 2; Prv 1,2,3; VI 4,5; Vv 3
	Mezilidské vztahy	Čj 1,2,4; Aj 5; Ma 1; Prv 1,2,3; VI 4,5; Vv 4,5; Tv 1,2,3
	Komunikace	Čj 1,2,3,4; Aj 2,3,4; Ma 2; Prv 1,2,3; Hv 1,2,3,4,5; Vv 2,3; Tv 1,2,3
	Kooperace a kompetice	Čj 3; Ma 3; Tv 4,5
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj 3,5; Aj 5; Ma 3,4,5; Prv 2; VI 4,5; Vv 2,3; Tv 1,2,3
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj 1; VI 5

Výchova demokratického občana

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Občanská společnost a škola	Čj 4; Prv 1,2; VI 4,5; Vv 2,3
Občan, občanská společnost a stát	Prv 3; VI 4,5
Formy participace občanů v politickém životě	VI 4,5
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VI 4

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Evropa a svět nás zajímá	Čj 2,3,4; Aj 2,3,4; Ma 2; Prv 3; VI 5; Hv 1,2,3,4,5; Vv 4,5
Objevujeme Evropu a svět	Čj 3,5; Aj 2,3; Ma 3; Prv 3; VI 5; Hv 1,2,3,4,5
Jsme Evropané	Vv 3

Multikulturní výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Kulturní diference	Čj 2,3; Aj 4,5; Prv 2; VI 4,5
Lidské vztahy	Čj 2,3,4; Aj 2,3,5; Ma 1; Prv 1,2,3; Vv 2,3; Tv 1,2,3,4,5
Etnický původ	Čj 5; Aj 5; VI 4; Hv 1,2,3,4,5
Multikulturalita	Čj 2; Aj 4,5; Ma 3; Prv 3
Princip sociálního smíru a solidarity	Aj 5

Enviromentální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Ekosystémy	Prv 2,3; Přv 4,5; Vv 1,2,3
Základní podmínky života	Ma 5; Prv 3; Přv 4,5
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj 5; M 3,4; Prv 1,3; Vv 3
Vztah člověka k prostředí	Čj 4; Ma 2; Prv 1,3; Přv 4,5; VI 4,5; Vv 2,3; Tv 1,2,3,4,5

Mediální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj 2,5; Inf 5; Prv 3
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	
Vnímání autora mediálních sdělení	Vv 4,5
Fungování a vliv médií ve společnosti	Inf 4,5; VI 4,5
Tvorba mediálního sdělení	Inf 4,5; Vv 3
Práce v realizačním týmu	Čj 4; Vv 3

Průřezová témata – 2. stupeň

Osobnostní a sociální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>		<i>ročník</i>
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Ma 6,7,8,9; Inf 6; VO 8; Fy 7; Ze 6,8; Vv 6,7,8,9; Pč 6,7,9
	Sebepoznání a sebepojetí	Čj 7,8; Nj 7,8,9; Rj 7; Šj 7,8,9; VO 6,8; PŘ 8; Vv 6,7,8,9; Tv 6,7
	Seberegulace a sebeorganizace	Rj 8,9; VO 6,8; Tv 8,9; Pč 6,7,9
	Psychohygiena	VO 7,8; Fy 9; PŘ 8; Tv 6,7
	Kreativita	Čj 6,8; Rj 8; Inf 6; Ma 6,7; Fy 9; Ze 8,9; Vv 6,7,8,9; Tv 8,9; Pč 6,7,9
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Čj 6; Aj 6,7; Rj 7; VO 7,8; Ze 7
	Mezilidské vztahy	Čj 8; Aj 7; Nj 7,8,9; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 9; VO 6,7,8; Ze 8; Vv 6,7; Tv 8,9
	Komunikace	Čj 6; Nj 7,8,9; Rj 8,9; Šj 7,8,9; Dě 6; VO 6,8; Fy 6; Ze 6,7,8,9; Vv 6,7; Pč 6,7,9
	Kooperace a kompetice	Čj 9; Aj 9; Nj 7,8,9; Rj 8,9; Šj 7,8,9; VO 8; PŘ 6,7,8,9; Ze 6; Tv 6,7; Pč 6,7,9
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj 9; Rj 9; Ma 6,7,8,9; VO 6; Fy 8,9; Ze 6,8,9; Vv 8,9; Tv 8,9; Pč 6,7,9
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj 9; Aj 9; Rj 9; VO 6; Ze 6

Výchova demokratického občana

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Občanská společnost a škola	Aj 9; Rj 8; Inf 6; Dě 9; VO 6
Občan, občanská společnost a stát	Aj 9; Rj 7,9; Dě 6,8; VO 6,7,8,9; Ch 8,9; Ze 8,9
Formy participace občanů v politickém životě	Dě 6,8; VO 6,7,8; Ze 8
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Nj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 6,8,9; VO 7,8,9; Ze 7,8,9

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Evropa a svět nás zajímá	Čj 6; Aj 6,7,8; Rj 8; Dě 7,8,9; VO 9; Fy 9; Ze 7
Objevujeme Evropu a svět	Aj 6,7,8,9; Nj 7,8,9; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 6,8; Ze 7; Vv 6,7,8,9
Jsme Evropané	Nj 7,8,9; Dě 7; Vo 9; Ze 7,9

Multikulturní výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Kulturní diference	Čj 9; Aj 7,9; Nj 7,8,9; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 6,7; VO 6,7; Ze 8; Vv 6,7; Tv 8,9
Lidské vztahy	Čj 9; Aj 6,8; Rj 7,9; VO 6,7,8; Ze 8; Tv 6,7
Etnický původ	Čj 6,7,9; Aj 7; Rj 7; Dě 6,7; VO 6,7; Př 8; Ze 7,8
Multikulturalita	Čj 8; Aj 6,7,9; Nj 7,8,9; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 8; Ze 7,8
Princip sociálního smíru a solidarity	Aj 7; Rj 9; VO 6,7; Ze 7

Enviromentální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Ekosystémy	Ch 8; PŘ 7,9; Ze 6,8
Základní podmínky života	Rj 8; Ch 8,9; PŘ 6,9; Ze 6
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aj 6,7,8; Rj 7; Dě 9; VO 7,9; Fy 8,9; Ch 8,9; PŘ 9; Ze 6,7,8; Vv 8,9; PČ 6,7,9
Vztah člověka k prostředí	Aj 7,8; Nj 7,8,9; Rj 7,9; Šj 7,8,9; Dě 6,7,8; VO 6,7,9; Fy 8,9; Ch 8,9; PŘ 8,9; Ze 6,8; Vv 6,7,8,9; Tv 6,7

Mediální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>ročník</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj 9; Aj 6,8; Inf 6; Dě 9; Ch 6,9; Ze 6,8; PČ 6,7,9
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Dě 9; Fy 6,7,9; Ze 6,8
Stavba mediálních sdělení	Čj 9
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj 9
Fungování a vliv médií ve společnosti	Inf 6; Dě 9; Ze 8; Vv 6,7,8,9
Tvorba mediálního sdělení	Čj 6; Aj 6,7; Inf 6; Vv 6,7,8,9
Práce v realizačním týmu	Nj 7,8,9; Rj 7,8; Šj 7,8,9; Ze 6,8; Vv 6,7,8,9; PČ 9

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

3.4.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě, organizaci, hodnocení forem a metod vzdělávání,
- použití kompenzačních pomůcek,
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů:

Podpůrná opatření **prvního stupně** uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení. Představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost.

Podpůrná opatření **druhého až pátého** stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce.

Individuální vzdělávací plán má písemnou podobu a obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje žáka, úpravu obsahu vzdělávání, časové a obsahové rozvržení vzdělávání, úpravy metod a forem výuky a hodnocení žáka. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP, organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka. Plán zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření škola poskytuje po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Podpůrnými opatřeními pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- častější kontrola a poskytování zpětné vazby žákovi,
- respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí učiva;

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky.

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

3.4.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán

Tento plán obsahuje:

- závěry doporučení školského poradenského zařízení,
- závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které popisují rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka,
- údaje o způsobu poskytování péče mimořádně nadanému žákovi,

- vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, úpravy v obsahu vzdělávání, časové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob hodnocení.
- seznam doporučených pomůcek.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy prostřednictvím výchovného poradce. IVP je zpracován ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka.

4. Učební plán

Vzdělávací obsah je rozdělen dle závazného dokumentu Rámcového vzdělávacího programu do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Druhý cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Matematika

Informační a komunikační technologie

Informatika

Člověk a jeho svět

Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

Člověk a společnost

Dějepis, Výchova k občanství

Člověk a příroda

Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis

Umění a kultura

Hudební výchova, Výtvarná výchova

Člověk a zdraví

Výchova k občanství, Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Výtvarná výchova, Prvouka, Přírodověda, Pracovní činnosti,
Výchova k občanství

4.1 Organizace vyučování

Vyučování začíná zpravidla v 8:15 hod. Základní vyučovací jednotkou je **vyučovací hodina** (45 minut). Kromě vyučovací hodiny lze realizovat vyučování i jinými vyučovacími jednotkami s odlišnou časovou dotací (např. projektový den) při dodržování zásad hygieny školní práce (pitný režim, relaxace, přestávky).

4. 2 Vzdělávací obory (předměty) na 1. stupni

Základní povinné předměty	Zkratka	Vzdělávací oblast	Počet hodin	Poznámky
Český jazyk a literatura	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	38	Povinný předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku.
Anglický jazyk	Aj	Jazyk a jazyková komunikace	10	Povinný předmět, který se vyučuje v 2. - 5. ročníku.
Matematika	Ma	Matematika a její aplikace	25	Povinný předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku.
Informatika a výpočetní technika	Inf	Informatika	2	Povinný předmět, který se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.
Prvouka	Prv	Člověk a jeho svět Člověk a svět práce	7	Povinný předmět, který se vyučuje v 1. – 3. ročníku.
Přírodověda	Přv	Člověk a jeho svět Člověk a svět práce	4	Povinný předmět, který se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.
Vlastivěda	Vl	Člověk a jeho svět	4	Povinný předmět, který se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.
Hudební výchova	Hv	Umění a kultura	5	Povinný předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku.
Výtvarná výchova	Vv	Umění a kultura Člověk a svět práce	13	Povinný předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku.
Tělesná výchova	Tv	Člověk a zdraví	10	Povinný předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku.

4.3 Vzdělávací obory (předměty) na 2. stupni

Základní povinné předměty	Zkratka	Vzdělávací oblast	Počet hodin	Poznámky
Český jazyk a literatura	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	18	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Anglický jazyk	Aj	Jazyk a jazyková komunikace	14	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Druhý cizí jazyk	Czj	Jazyk a jazyková komunikace	6	Povinný předmět, který se vyučuje v 7. – 9. ročníku.
Matematika	Ma	Matematika a její aplikace	18	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Informatika	Inf	Informační a komunikační technologie	1	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. ročníku.
Dějepis	Dě	Člověk a společnost	8	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Výchova k občanství	Vo	Člověk a společnost Člověk a zdraví Člověk a svět práce	6	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Fyzika	Fy	Člověk a příroda	7	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Chemie	Ch	Člověk a příroda	4	Povinný předmět, který se vyučuje v 8. a 9. ročníku.
Přírodopis	Př	Člověk a příroda	8	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Zeměpis	Ze	Člověk a příroda	8	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Hudební výchova	Hv	Umění a kultura	4	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. - 9. ročníku.

Výtvarná výchova	Vv	Umění a kultura	6	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Tělesná výchova	Tv	Člověk a zdraví	8	Povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9. ročníku.
Pracovní činnosti	Pč	Člověk a svět práce	3	Povinný předmět, který se vyučuje v 6., 7. a 9. ročníku.

4. 4 Učební plán – 1. stupeň

Učební plán 1. stupeň										
Oblasti	Předmět	Min. dot.	Ročník					Σ	Dsp	
			1.	2.	3.	4.	5.			
Základní povinné předměty	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	33	8	8	8	7	7	38	5
		Anglický jazyk	9	-	1	3	3	3	10	1
	<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	20	5	5	5	5	5	25	5
	<i>Informační a komunikační technologie</i>	Informatika	1	-	-	-	1	1	2	1
	<i>Člověk a jeho svět</i>	Prvouka	12	2	2	3	-	-	15	3
		Vlastivěda		-	-	-	2	2		
		Přírodověda		-	-	-	2	2		
	<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	18	1
		Výtvarná výchova		2	3	2	3	3		
	<i>Člověk a svět práce</i>		5							
<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10	0	
Základní povinné předměty celkem				20	22	24	26	26	118	16

Poznámky k učebnímu plánu

- Na 1. stupni vyučuje třídní učitel většinu předmětů.
- V případě potřeby lze třídy v některých předmětech dělit na skupiny, zejména pokud se počet ve třídě žáků blíží k horní povolené hranici počtu žáků.
- Třídy se mohou dělit na skupiny při výuce cizího jazyka, skupina by neměla mít více než 16 žáků; vytvářejí se samostatné skupiny ze tříd jednoho ročníku.
- Třída se může dělit na skupiny při výuce informatiky.
- V rámci zvýšení úrovně vyučování učí anglický jazyk kvalifikovaní učitelé 2. stupně.
- Změna třídního učitele nastává zpravidla po 2. nebo 3. třídě.
- Předmět **Výtvarná výchova** integruje Výtvarnou výchovu a Pracovní činnosti.
- **Anglický jazyk** je ve druhém ročníku vyučován jednu vyučovací hodinu. Tato hodina může být rozdělena do dvou celků 0,5 + 0,5 vyučovací hodiny 2x týdně.

4. 5 Učební plán – 2. stupeň

Učební plán 2. stupeň									
Oblasti	Předmět	Min. dot.	Ročník				Σ	Dsp	
			6.	7.	8.	9.			
Základní povinné předměty	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	15	5	4	5	4	18	3
		Anglický jazyk	12	3	4	3	4	14	2
		Další cizí jazyk	6	-	2	2	2	6	0
	<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	15	5	4	4	5	18	3
	<i>Informační a komunikační technologie</i>	Informatika	1	1	-	-	-	1	0
	<i>Člověk a příroda</i>	Fyzika	21	1	2	2	2	7	6
		Chemie		-	-	2	2	4	
		Přírodopis		2	2	2	2	8	
		Zeměpis		2	2	2	2	8	
	<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	10	1	1	1	1	4	0
		Výtvarná výchova		2	2	1	1	6	
	<i>Člověk a společnost</i>	Dějepis	11	2	2	2	2	8	1
		Výchova k občanství		2	1	2	1	6	
	<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	8	0
		Pracovní činnosti		3	1	1	0	1	
Základní povinné předměty celkem				29	29	30	31	119	15
Povinně volitelné předměty				-	1	1	1	3	3
Celkem povinně hodin				29	30	31	32	122	18

Poznámky k učebnímu plánu

- V případě potřeby lze třídy v některých předmětech dělit na skupiny, zejména pokud se počet ve třídě žáků blíží k horní povolené hranici počtu žáků.
- Třídy se mohou dělit na skupiny při výuce cizího jazyka, skupina by neměla mít více než 16 žáků – vytvářejí se samostatné skupiny ze tříd jednoho ročníku.
- Třída se může dělit na skupiny při výuce informatiky a pracovních činnostech.
- Předmět **Výchova k občanství** integruje Výchovu k občanství a Výchovu ke zdraví.

Povinně volitelné předměty:

V 7. až 9. ročníku je v učebním plánu vyhrazena pro výuku volitelných předmětů časová dotace jedna hodina.

Žáci si vybírají volitelný předmět z předložené nabídky. V různých ročnících mohou žáci volit různé předměty. Zájem žáků se zjišťuje dotazníkovou metodou vždy na konci školního roku.

Volitelné předměty mohou být vyučovány ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dnů. Pro výuku jednotlivých předmětů se vytvářejí skupiny napříč ročníkem, v případě potřeby vznikají skupiny i z různých ročníků. Minimální počet žáků ve skupině je osm.

Příklady nabízených volitelných předmětů:

- Cvičení z českého jazyka (CvČj)
- Cvičení z matematiky (CvM)
- Domácnost (Dom)
- Dramatická výchova (Dv)
- Informatika (Inf)
- Konverzace v cizím jazyce (KAj)
- Přírodovědné praktikum (PřP)
- Sborový zpěv (SbZ)
- Seminář z přírodopisu (SPř),
- Seminář z chemie (SCh)
- Sportovní hry (SH)
- Výtvarná výchova (Vv)

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblasti a obory v ŠVP ZV

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.3 Další cizí jazyk

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informační a komunikační technologie

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

5.4.2 Přírodověda

5.4.3 Vlastivěda

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

5.5.2 Výchova k občanství

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

5.6.2 Chemie

5.6.3 Přírodopis

5.6.4 Zeměpis

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

5.7.2 Výtvarná výchova

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Tělesná výchova

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Volitelné předměty

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.1.1 *Český jazyk a literatura – 1. stupeň*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět, a to:
v 1. - 3. ročníku 8 hodin týdně, ve 4. ročníku 6 hodin týdně a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Formy a metody práce:

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce žáků
- využití mimočítankové četby
- návštěva divadelních představení, exkurze
- práce se slovníky, encyklopediemi, vyhledávání informací
- práce s interaktivní tabulí

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **anglickým jazykem** - pravidla komunikace, rozhovor, slovní druhy
- **matematikou** - slovní úlohy - čtení s porozuměním
- **prvoukou, přírodovědou, vlastivědou** - čtení textů o přírodě a o světě kolem nás, vyhledávání v encyklopediích, na internetu, v odborné literatuře
- **hudební výchovou** - návštěva divadelních a hudebních představení
- **výtvarnou výchovou** - malování obrázků k příběhu, ilustrace

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke stálému zdokonalování čtení
- využívají podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- plní dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- aktivně se zapojují do vyučovacího procesu
- vyhledávají a třídí získané informace z odborné literatury, slovníků a z internetu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončí úkoly a zdůvodní své závěry
- vzájemně s ostatními si radí a pomáhají
- hodnotí svoji práci způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokroky, uplatňuje sebehodnocení, přijímá kritiku
- jsou motivováni pro celoživotní učení

Kompetence komunikativní

- žáci používají kultivovaný projev, dokážou prezentovat své myšlenky a názory
- dokážou se vyjadřovat ústně i písemně
- vhodným způsobem obhajují svůj názor
- vzájemně spolupracují s ostatními, respektují práci ostatních a naslouchají druhým

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují při řešení problémů
- prezentují své myšlenky a názory, respektují názory ostatních
- vhodně komunikují s ostatními žáky a s dospělými
- respektují pokyny pedagogů
- učí se odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

- žáci využívají literaturu naučnou i vědeckou k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích
- získávají při práci s vybranými literárními díly pozitivní vztah k národním kulturním hodnotám

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k organizování a plánování učení
- dodržují pravidla chování, uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- dodržují dohodnuté kvality, postupy, termíny

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: 5.1.1 Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Čte jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p> <p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu.</p> <p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<p>Čtení - vázané čtení a čtení s porozuměním, správná technika čtení</p> <p>Naslouchání - praktické a věcné</p> <p>Souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu, správné dýchání, výslovnost</p> <p>Zvuková stránka jazyka - sluchová analýza syntéza, výslovnost, modulace souvislé řeči</p> <p>Slovní zásoba - slova a pojmy, význam slov, mluvený projev, dialog, vypravování na základě obrazového materiálu</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <p><u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p><u>Literární výchova</u> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Pracuje tvořivě s jednoduchým literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>Písemný projev - hygiena a technika psaní</p> <p>Písmena malá, velká, tiskací, psací</p> <p>Délka samohlásek</p> <p>Opis a přepis jednoduchých slov a vět</p> <p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivá činnost s literárním textem</p> <p>Přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace</p> <p>Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>	<p>OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika</p>	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Čte nahlas a potichu texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Jednoduše reprodukuje přečtené texty.</p> <p>Porozumí mluveným nebo jednoduchým písemným pokynům k práci a adekvátně na ně reaguje.</p> <p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. V krátkých mluvených projevech správně dýchá. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Na základě vlastních zážitků tvoří jednoduchý mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p> <p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.</p>	<p>Čtení s porozuměním - četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků</p> <p>Čtení a naslouchání s porozuměním</p> <p>Souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu, správné dýchání, výslovnost - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace - pravidla dialogu - nonverbální projev - vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací</p> <p>Písemný projev - hygiena a technika psaní - využívání jednoduché osnovy - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu</p>	<p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Píše krátká jednoduchá sdělení podle pokynů učitele.</p> <p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmene. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. (ČJL-3-2-07)</p> <p>Rozpozná druhy jednoduchých vět, zaznamená správně interpunkci na konci věty. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, slova s ú/ů. (ČJL-3-2-01) Odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů. (ČJL-3-2-08)</p> <p>Seznámí se se slovními druhy.</p>	<p>Abeceda</p> <p>Druhy vět</p> <p>Věta, slovo a slovní význam</p> <p>Slovo, slabika, hláska, písmeno</p> <p>Psaní i, í, y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách</p> <p>Psaní souhlásek na konci a uvnitř slova Psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů</p> <p>Slovní druhy - přehled</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Správně píše velké písmeno na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat. (ČJL-3-2-08)</p> <p>Seznámí se s vyjmenovanými slovy.</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu jednoduché literární texty přiměřené věku.</p> <p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p> <p>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p> <p>Vymyslí závěr jednoduchého příběhu.</p>	<p>Psaní velkých písmen</p> <p>Vyjmenovaná slova - přehled</p> <p>Základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes) - próza (pojmy: pohádka, povídka, hádanka, rozpočítadlo, postava, děj, prostředí) - líčení atmosféry příběhu - volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita MKV - kulturní diference - lidské vztahy - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. (ČJL-3-1-01) Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. (ČJL-3-1-04) Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. (ČJL-3-1-02) Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (ČJL-3-1-03)</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (ČJL-3-1-06)</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (ČJL-3-1-05) Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. (ČJL-3-1-07) Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (ČJL-3-1-11)</p>	<p>Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských návyků a dovedností, uplatnění přirozené intonace</p> <p>Komunikační situace - omluva, žádost, prosba, dialog</p> <p>Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilostní obraty</p> <p>Mluvený projev - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - využívání jednoduché osnovy - vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací - komunikační žánry v mluveném projevu - pozdrav, oslovení, omluva, dialog, vypravování</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovacích dovedností</p> <p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace Osobnostní rozvoj - kreativita - psychohygienu MKV - lidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. (ČJL-3-1-09) Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. (ČJL-3-1-08)</p> <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. (ČJL-3-1-10)</p> <p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. (ČJL-3-2-01)</p> <p>Porovnává významy slov zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. (ČJL-3-2-02)</p> <p>Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. (ČJL-3-2-08)</p>	<p>Plynulý a úhledný písemný projev - dodržování hygienických návyků správného psaní - automatizace psacího pohybu - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu</p> <p>Žánry písemného projevu - adresa, přání, pozdrav, vypravování, popis</p> <p>Zvuková stránka jazyka - znělé a neznělé souhlásky, dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>Význam slov - slova souznačná a protikladná, souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>Tvoření slov a stavba slova - slova příbuzná</p> <p>Vyjmenovaná slova</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. (ČJL - 3-2-04) Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves. (ČJL-3-2-05) Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost. (ČJL-3-2-03) Odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. (ČJL-3-2-08)</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou od souvětí. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. (ČJL-3-2-06)</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (ČJL-3-3-01)</p> <p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (ČJL-3-3-02) Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,</p>	<p>Tvarosloví Slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - podstatná jména – rod, číslo, pád - slovesa – osoba, číslo, čas - psaní velkých písmen ve vlastních jménech</p> <p>Skladba - věta jednoduchá a souvětí - stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy</p> <p>Přednes básně nebo úryvku prózy</p> <p>Líčení atmosféry příběhu</p> <p>Základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes) - próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj prostředí)</p>	<p>MKV - kulturní diference</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (ČJL-3-3-03) Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (ČJL-3-3-04)</p>	<p>- volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně</p>		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova významová. (ČJL-5-2-01)</p> <p>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. (ČJL-5-2-04)</p> <p>Rozezná ve slově kořen, předponu a příponu. Správně píše předpony a předložky.</p> <p>Píše správně i/y po obojetných souhláskách. (ČJL-5-2-08)</p> <p>Rozlišuje vzory podstatných jmen, používá správné koncovky. Pozná tvar určitý a neurčitý, jednoduchý a složený tvar sloves, zvrtná slovesa. Časuje slovesa v čase přítomném, budoucím, minulém.</p>	<p>Význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova souznačná a protikladná - slova jednoznačná a mnohoznačná - slova spisovná a nespisovná <p>Stavba slova, tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořen, předpona, přípona - předložky a předpony - skupiny bě/bje, vě/vje, pě - zdvojené souhlásky <p>Vyjmenovaná slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se skupinou slov s i/y uvnitř slov - slova příbuzná <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova ohebná a neohebná - vzory a koncovky podstatných jmen - slovesné tvary a časování sloves <p>Skladba</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu <p>OSV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. (ČJL-5-2-06) Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje. (ČJL-5-2-07) Rozezná ve větě podmět a přísudek.</p> <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Čte s porozuměním přiměřené náročné texty potichu i nahlas. (ČJL-5-1-01)</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. (ČJL-5-1-03)</p> <p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. (ČJL-5-1-05)</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti. (ČJL-5-1-10)</p> <p>Umí napsat adresu, na základě uvedených údajů sestaví dopis.</p> <p>Umí vyplnit jednoduchý tiskopis.</p>	<p>- věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice - shoda přísudku s podmětem</p> <p>Čtení s porozuměním - uvědomělé čtení přiměřeně náročných textů</p> <p>Orientace v textu - klíčová slova</p> <p>Telefonické a písemné vzkazy - pravidla dialogu - rozhovory, omluva, vzkaz</p> <p>Vyprávění - orientace ve stavbě textu - členění textu - pravidla sestavování osnovy</p> <p>Psaní dopisu</p> <p>Jednoduché tiskopisy</p>	<p>Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávání lidí</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>OSV Sociální rozvoj - komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Literární výchova a čtení</u></p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. (ČJL-5-3-01)</p> <p>Volně reprodukuje přečtený text a podle svých schopností ho písemně zaznamenává, dramatizuje, snaží se zachytit obsah textu ilustrací. (ČJL-5-3-02)</p> <p>Rozeznává základní literární druhy a vybrané žánry. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. (ČJL-5-3-04)</p>	<p>Zážitkové čtení a naslouchání - vedení čtenářského deníku</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce textu - dramatizace textu - ilustrace k přečtenému</p> <p>Druhy a žánry dětské literatury - próza, poezie - pohádka, pověst, bajka</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO - občanská společnost a škola</p>	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. (ČJL-5-2-02)</p> <p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. (ČJL-5-2-03)</p> <p>Rozlišuje druhy a vzory přídavných jmen.</p> <p>Určuje základní mluvnické významy sloves, správně je píše.</p> <p>Rozezná základní druhy zájmen a číslovek.</p> <p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. (ČJL-5-2-05)</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. (ČJL-5-2-07)</p>	<p>Význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor stavby slova - předpony s-, z-, vz- - skupiny mě/mně <p>Tvarosloví</p> <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy, skloňování, vzory <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnické významy sloves - tvary oznamovacího, rozkazovacího a podmiňovacího způsobu <p>Zájmena a číslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní druhy zájmen a číslovek <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní větné členy - nevyjádřený podmět - shoda přísudku s podmětem - řeč přímá a nepřímá 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Seznámí se s příklady syntaktického pravopisu. (ČJL-5-2-09) Rozezná přímou a nepřímou řeč.</p> <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. (ČJL-5-1-02) Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. (ČJL-5-1-06)</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. (ČJL-5-1-07)</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. (ČJL-5-1-08)</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. (ČJL-5-1-09)</p> <p>Tvoří text na základě osnovy. Při vypravování zohlední časovou posloupnost, snaží se vyvarovat opakování stejných slov, využívá</p>	<p>Klíčová slova</p> <p>Čtení s prvky uměleckého přednesu</p> <p>Dialog - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - porovnávání názorů, tolerance - řešení konfliktních situací</p> <p>Žánry písemného projevu</p> <p>Vyprávění</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>synonyma.</p> <p>Popisuje předmět, osobu, jednoduchý pracovní postup. Využívá vhodné přívlastky, kreslí podle popisu.</p> <p>Vytváří jednoduché pozvánky na kulturní a sportovní akce.</p> <p>Umí vyplnit jednoduché tiskopisy.</p> <p>Píše správně důležité údaje, člení na odstavce.</p> <p><u>Literární výchova a čtení</u></p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. (ČJL-5-3-03)</p> <p>Rozlišuje základní literární druhy a vybrané žánry.</p> <p>Seznámí se se základními literárními pojmy.</p> <p>Vypráví své dojmy a zážitky z divadelního představení.</p>	<p>Popis - popis předmětu, osoby, pracovního postupu</p> <p>Pozvánka</p> <p>Tiskopisy - poštovní poukázka, průvodka, podací lístek</p> <p>Dopis</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Druhy a žánry dětské literatury - pohádka, pověst, bajka, dobrodružná literatura, sci-fi literatura, komiks</p> <p>Literární pojmy - próza, poezie (verš, rým, sloka)</p> <p>Divadelní představení</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - etnický původ</p>	

5.1.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět, a to: v 7. a 9. ročníku - 4 hodiny týdně, v 6. a 8. ročníku - 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- podporu rozvoje komunikačních kompetencí
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Formy a metody práce:

- frontální výuka, kooperativní (skupinová) výuka, samostatná práce žáků
- vysvětlování, výklad, práce s textem, rozhovor, produkční metody, exkurze, společné čtení, myšlenkové mapování, poslech, rozbor, referát, tvůrčí psaní, diskuse

Předmět český jazyk a literatura souvisí s ostatními předměty z různých vzdělávacích oblastí:

- **s dějepisem** - např. misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození, lidské osudy za světových válek ...
- **s informačními a komunikačními technologiemi** - komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti ...
- **s hudební výchovou** - lidová slovesnost, melodrama, písničkáři ...
- **s výchovou k občanství** - jednání a chování člověka/literární postavy v různých životních situacích, lidský charakter a vlastnosti, aktuální společenská témata...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

- využívají své znalosti v běžné praxi

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: 5.1.1 Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Ročník: 6

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Jazykové vyučování</u></p> <p>Rozlišuje v projevech mluvených i psaných spisovnou a nespisovnou češtinu (zvláště obecnou češtinu), zdůvodní jejich užití. Chápe rozvrstvení národního jazyka a funkci nářečí. (ČJL-9-2-08) Vyhledává samostatně slova a základní jazykové jevy. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. (ČJL-9-2-03)</p> <p>Určuje příbuznost slov a vyznačuje jejich stavbu. Spisovně vyslovuje i píše česká slova.</p> <p>Vysvětlí princip dělení slovních druhů na ohebné a neohebné a dokáže je od sebe rozlišit, pozná v textu všechny slovní druhy. Určuje základní mluvnické významy a tvary slov.</p> <p>Pozná podstatná jména konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, obecná a vlastní.</p>	<p>Úvod o českém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvrstvení národního jazyka - skupiny jazyků - jazykové příručky <p>Stavba slova a tvoření slov, pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor stavby slova, slova příbuzná - změny hlásek při odvozování <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova ohebná a neohebná - mluvnické významy slov <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, obecná a vlastní 	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Tvoří jejich správné tvary.</p> <p>Rozlišuje vzory přídavných jmen, používá správné koncovky. Zná řízenost rodu příd. jména rodem podstatného jména, rozezná a tvoří stupně přídavných jmen.</p> <p>Rozezná jednotlivé druhy zájmen. Píše správně tvary zájmen.</p> <p>Pozná číslovku v textu, správně přečte tvar číslovky zapsané číslicí. Rozlišuje druhy číslovek. Používá správné tvary dva a oba.</p> <p>Určuje základní mluvnické významy sloves, správně je píše. Pozná a umí vytvořit tvary podmiňovacího způsobu.</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché. Je schopen vytvořit samostatně věty s požadovanými větnými členy.</p>	<p>- skloňování vlastních jmen osob a míst</p> <p>Přídavná jména - druhy, jmenné tvary, skloňování - stupňování</p> <p>Zájmena - druhy zájmen - skloňování</p> <p>Číslovky - druhy číslovek - skloňování číslovky dva, oba - pravopis a užití</p> <p>Slovesa - mluvnické významy sloves - tvary podmiňovacího způsobu</p> <p>Skladba - základní větné členy - shoda přísudku s podmětem - rozvíjející větné členy – předmět, přisl. určení, přívlastek</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozezná větu jednoduchou od souvětí. Dokáže rozlišit a vhodně užít řeč přímou a nepřímou.</p> <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Při tvorbě textu užívá jazykové prostředky vhodné pro vypravování. Tvoří text na základě osnovy. Při vypravování zohlední časovou posloupnost a příčinnou souvislost.</p> <p>Při tvorbě textu užívá jazykové prostředky vhodné pro popis. Dokáže věrně popsat osobu, zvíře, věc děj a pracovní postup. Využívá přirovnání pro oživení textu.</p> <p>Odliší zprávu od oznámení. Chápe využití těchto slohových útvarů. Podává informace o určité události, skutečnosti.</p> <p>Vyjádří hlavní myšlenku textu, vyhledá klíčová slova, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. (ČJL-9-1-08)</p>	<p>- věta jednoduchá a souvětí - tvoření vět, spojovací výrazy, interpunkce - řeč přímá a nepřímá</p> <p>Vypravování</p> <p>Popis - popis předmětu, osoby, děje a pracovního postupu - přirovnání</p> <p>Zpráva a oznámení</p> <p>Výpisky a výtah</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>MV - tvorba mediálního sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Ovládá formální stránku písemné komunikace.</p> <p>V ústní komunikaci rozlišuje větné celky, snaží se vyvarovat nevhodných slov a nadměrného opakování zájmen.</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Přečtený text reprodukuje, vlastními slovy interpretuje smysl. Tvoří jednoduchý literární text podle svých schopností. Rozlišuje základní literární druhy a vybrané žánry. Vnímá jejich charakteristické znaky. Rozumí vybraným literárním pojmům, vysvětlí je. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby či návštěvy kulturního představení. (ČJL-9-3-03)</p>	<p>Dopis</p> <p>Telefonní a elektronická komunikace</p> <p>Literární druhy - próza a poezie (verš, sloka, rým) - lyrika a epika</p> <p>Literární žánry - mýty neboli báje - pohádky - pověsti - bajky</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - komunikace</p> <p>MKV - etnický původ</p>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Jazykové vyučování</u></p> <p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci. (ČJL-9-2-04)</p> <p>Uvádí správné tvary podstatných jmen označující části těla. Ovládá pravidla psaní velkých písmen ve vlastních jménech, dokáže je správně použít v praxi.</p> <p>Pozná jmenné tvary přídavných jmen.</p> <p>Užívá správné tvary vztažných zájmen.</p> <p>Určuje druhy číslovek.</p> <p>Zvládne určit u sloves rod činný a trpný. Převeďte sloveso v rodě činném do rodu trpného a naopak.</p> <p>Vytvoří 2. a 3. stupeň příslovcí, která se dají stupňovat. Pozná příslovečnou spřežku.</p>	<p>Tvarosloví - slovní druhy</p> <p>Podstatná jména - párové části těla - psaní velkých písmen ve vlastních a zeměpisných jménech</p> <p>Přídavná jména - jmenné tvary přídavných jmen</p> <p>Zájmena - skloňování a užívání vztažných zájmen</p> <p>Číslovky</p> <p>Slovesa - slovesný rod činný a trpný</p> <p>Příslovce - tvoření, spřežky, stupňování</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozliší předložku vlastní a nevlastní.</p> <p>V textu rozpozná obtížnější příklady.</p> <p>Zvládne určit věcný význam slov. Vyhledá v jazykových příručkách obtížnější tvary slov. Uvede vlastní příklad sousloví a rčení. Rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma.</p> <p>Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, uvede vhodné příklady, najde je v textu. (ČJL-9-2-02) Určí slovo základové ke slovu odvozenému, vyhledá v textu slova odvozená. Dokáže tvořit slova od kořene pomocí předpon a přípon a správně je použít ve větách.</p> <p>Vyhledá jednotlivé větné členy (podmět, přísudek, přívlastek, předmět, příslovecné určení) a pozná jejich typy, druhy. Píše správně i/y ve shodě přísudku</p>	<p>Předložky - vlastní a nevlastní</p> <p>Spojky, částice, citoslovce</p> <p>Význam slov - věcný a mluvnický význam slova - sousloví, rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy, slova citově zabarvená</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov - způsoby obohacování slovní zásoby - odvozování - skládání - zkracování</p> <p>Skladba - druhy přísudku - druhy podmětu - shoda přísudku s podmětem - rozvíjející větné členy</p>	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>s několikanásobným podmětem. Umí vysvětlit, co jednotlivé větné členy vyjadřují, o čem vypovídají. (ČJL-9-2-06) Určí slovní druhy, které větné členy vyjadřují.</p> <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Dokáže napsat stylisticky, lexikálně a pravopisně správné vypravování zážitku, který je mu blízký. Bez problémů zvládá rozčlenit vlastní text do osnovy. (ČJL-9-1-09)</p> <p>Při popisu pracovního postupu žák dodržuje časovou, logickou následnost jednotlivých činností. Zvládne rozčlenit text do jednotlivých částí. (ČJL-9-1-09)</p> <p>Je schopen rozlišit charakteristiku přímou a nepřímou a umí pomocí charakteristiky vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy a zvláštnosti. Využívá charakteristiky při tvorbě vlastního textu.</p> <p>Dokáže samotně zpracovat výtah a výpisky z přečteného textu a vybrat vhodné jazykové prostředky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - větné členy několikanásobné - tvoření a stavba věty - druhy vět <p>Vypravování</p> <p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - návody a popisy pracovního postupu - umělecký popis (líčení) - popis osoby, charakteristika <p>Výtah</p> <ul style="list-style-type: none"> - věcné čtení 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Samostatně vypracuje heslovité výpisky z různých textů a využívá jich při vlastním studiu. Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.(ČJL-9-1-08)</p> <p>Dokáže samostatně sepsat a ústně formulovat žádost. Umí vyplnit běžné tiskopisy.</p> <p>Dokáže sestavit vlastní životopis a ví, v jakých životních situacích se životopis využívá.</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Při interpretaci uměleckého textu v něm najde znaky, které jsou typické pro dané období. Seznámí se s nejdůležitějšími představiteli daných období a orientuje se v jejich díle. Dokáže poznat a definovat základní žánry typické pro daná období.</p> <p>Uvede základní znaky poezie, prózy, dramatu.</p> <p>Popíše jednoduše téma a kompozici prozaického textu.</p>	<p>Žádost a pozvánka</p> <p>Životopis</p> <p>Počátky slovesného umění Starověká literatura Antická literatura Počátky našeho písemnictví Kroniky</p> <p>Poezie, próza, drama</p> <p>Téma, kompozice</p>	<p>MKV - etnický původ</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpozná lyrický a epický text.</p> <p>Popíše stavbu básně.</p> <p>V jednoduchém textu najde základní básnické prostředky.</p>	<p>Epika, lyrika, lyricko – epické žánry</p> <p>Verš, sloka, rým</p> <p>Básnické prostředky - personifikace, metafora, přirovnání, epiteton</p>		

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Jazykové vyučování</u></p> <p>Vysvětlí pojmy obecná čeština, interdialekt a nářečí. Zdůvodní, kdy je vhodné používat prostředků těchto útvarů národního jazyka. (ČJL-9-2-08)</p> <p>Zařadí slovo přejaté k příslušnému českému vzoru. Dokáže u sloves správně určit vid dokonavý a nedokonavý. Tvoří vidové dvojice.</p> <p>Chápe proces přejímání slov, rozumí slovům cizího původu. Nahradí běžně užívaná slova českými synonymy, respektuje zásady výslovnosti a pravopisu slov přejatých.</p> <p>Odliší větu dvoučlennou, jednočlennou a větný ekvivalent. Určí větu hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět, identifikuje spojovací výrazy.</p>	<p>Obecná jazykověda - obecná čeština, interdialekt, nářečí - slovanské jazyky, skupiny jazyků</p> <p>Tvarosloví - nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen - skloňování obecných a vlastních jmen přejatých - skloňování zájmena týž, tentýž - slovesný vid</p> <p>Nauka o slovní zásobě - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis</p> <p>Skladba - věta jednočlenná, dvoučlenná, větný ekvivalent - zápor - několikanásobné větné členy</p>	<p>MKV - multikulturalita</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozliší druh souvětí. Určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami. Chápe, že každý větný člen může být několikanásobný. (ČJL-9-2-06) V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. (ČJL-9-2-07)</p> <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Je schopen rozlišit charakteristiku přímou a nepřímou a umí pomocí charakteristiky vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy a zvláštnosti. Využívá charakteristiky při tvorbě vlastního textu</p> <p>Napiše gramaticky, kompozičně a věcně správně líčení. (ČJL-9-1-10)</p> <p>Chápe, co je cílem výkladu, a vhodně využívá odborných pojmenování. (ČJL-9-1-08)</p> <p>V jazykovém projevu odliší fakta od názorů</p>	<p>- souvětí podřadné, druh vět vedlejších - souvětí souřadné - zvláštnosti větné stavby - interpunkce v souvětí</p> <p>Charakteristika - znaky</p> <p>Líčení - znaky, jazykové prostředky</p> <p>Výklad - stavba, jazykové prostředky - použití terminologie</p> <p>Výtah - práce s odborným textem</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj – kreativita</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>a hodnocení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet. (ČJL-9-1-01)</p> <p>Vkládá do textu své zkušenosti, úvahy, dojmy a prožitky.</p> <p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04)</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. (ČJL-9-1-05)</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo.</p> <p>Na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře.</p> <p>Dokáže poznat a definovat základní žánry typické pro daná období. (ČJL-9-3-07)</p> <p>Popíše kompozici vybraného dramatického textu.</p>	<p>- kritické myšlení</p> <p>Úvaha - znaky, jazykové prostředky - vyjádření vlastních postojů</p> <p>Projevy mluvené a psané</p> <p>Renesance a humanismus Klasicismus a osvícenství Romantismus Národní obrození - osobnosti národního obrození - žánr balada a romance Realismus</p> <p>Poezie, próza, drama - tragédie, komedie, činohra, satira</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p> <p>OSV Sociální rozvoj - komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>V dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky. Odliší tragédii a komedii. (ČJL-9-3-07)</p> <p>Popíše téma a kompozici složitějšího prozaického textu. (ČJL-9-3-01)</p> <p>V literárním textu najde základní básnické prostředky.</p>	<p>Téma a kompozice literárního díla</p> <p>Básnické prostředky - epiteton, oxymorón, apostrofa</p>		

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Jazykové vyučování</u></p> <p>Orientuje se v historickém vývoji jazyka z chronologického hlediska. Orientuje se v jazykových prostředcích hovorových, knižních, zastaralých, v neologismech a odborných pojmenováních a umí je využít správně ve stylistických projevech, pro svou práci dovede efektivně využít příslušné jazykové příručky. (ČJL-9-2-05)</p> <p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. (ČJL-9-2-01)</p> <p>Zaznamená stavbu slova z různých hledisek.</p> <p>Popíše význam přeneseného pojmenování, uvede charakteristické příklady frazému. (ČJL-9-2-02)</p> <p>Správně utvoří tvar podle zadaných</p>	<p>Vývoj českého jazyka - jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické</p> <p>Zvuková stránka jazyka - soustava hlásek v češtině, tvoření slabik, spodoba znělosti - přízvuk slovní a větný, důraz, větná melodie - pauzy, frázování - zásady spisovné výslovnosti</p> <p>Tvoření slov a stavba slova - způsoby tvoření slov</p> <p>Význam slov - frazémy - přenesená pojmenování</p> <p>Tvarosloví - slovní druhy</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>tvaroslovných kategorií. Správně užívá slova přejatá a jejich tvary. Správně užívá všech neohebných slov, včetně částic. Seznámí se se slovesnými třídami a vzory.</p> <p>Věnuje pozornost nepravidelnostem větné stavby z hlediska významového a pravopisného. Respektuje hlavní zásady českého slovosledu. Prohlubuje svoji znalost při práci se složitými souvětími v návaznosti na tvorbu jazykových projevů a analýzu textů. Vhodně využije zvláštností větné stavby pro oživení slohových útvarů.</p> <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Své vědomosti o jazykových stylech a prostředcích využívá při tvorbě vlastních textů. (ČJL-9-1-02)</p> <p>Uvědomí si odlišnost individuálních jazykových stylů a její závislost na subjektivních a objektivních činitelích.</p> <p>Chápe jejich smysl, cíl a odlišnosti publicistických</p>	<p>- slovesné třídy a vzory, nepravidelná slovesa</p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi větnými členy - přístavkový vztah - samostatný větný člen - osamostatněný větný člen - věta neúplná, citoslovce, oslovení - slovosled - vsuvka - složitá souvětí - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí <p>Jazykové styly prostředky</p> <p>Slohotvorní činitelé</p> <p>Publicistické útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky a jazykové prostředky 	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>útvary. Samostatně si připraví a s oporou textu přednese referát. (ČJL-9-1-08) Shromáždí pro svůj komunikační záměr vhodné podklady, uspořádá je, vhodně argumentuje. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči. (ČJL-9-1-06)</p> <p>Chápe a snaží se dodržovat pravidla diskuse, zapojuje se do ní. (ČJL-9-1-07) Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a dovede k ní zaujmout kritický postoj. (ČJL-9-1-03)</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie. Přiřadí dílo k literárnímu žánru. (ČJL-9-3-06) Rozpozná na ukázce prvky výrazného autorského stylu (autorů české a světové literatury 20. století podle výběru učitele), svá tvrzení zdůvodní. (ČJL-9-3-02) Vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích a databázích, nepřejímá informace bez ověření</p>	<p>- přednáška - referát - komentář - fejeton - recenze - reportáž</p> <p>Diskuse - pravidla - manipulativní komunikace</p> <p>Literatura na přelomu 19. a 20. století. Moderní umělecké směry. Literatura mezi dvěma světovými válkami, Divadlo (tragédie, komedie, činohra, muzikál) Literatura po roce 1945 Současná literatura</p>	<p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - stavba mediálních sdělení</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>zdroje. (ČJL-9-3-09) Vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla, opřený o argumenty vycházející z textu. (ČJL-9-3-05)</p> <p>Stručně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací. (ČJL-9-3-08)</p> <p>Dokáže poznat a definovat základní žánry typické pro daná období.</p> <p>Podle svých schopností, znalostí a zájmu vytvoří literární text. (ČJL-9-3-04)</p>	<p>Dramatická a filmová tvorba</p> <p>Satira, pásmo, novela Volný verš</p> <p>Téma, kompozice literárního díla</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ - kulturní diference 	

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.2.1 Anglický jazyk – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **anglický jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět, a to:
ve 2. ročníku – 1 hodina týdně, ve 3. – 5. ročníku – 3 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk:

- poskytuje žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa
- rozvíjí schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života
- vede k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku
- využívá ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí
- probouzí zájem o učení se cizímu jazyku a vytváří k němu pozitivní vztah
- rozvíjí vhodné učební postupy a strategie, které se mají stát základem pro celoživotní učení
- rozvíjí dovednosti poslechu
- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- buduje základy čtenářské dovednosti a schopnosti psát v cizím jazyce

Formy a metody práce:

- frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka
- hraní rolí, simulace, reprodukce, projektové vyučování, metoda TPR, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse, brainstorming, korespondence

Předmět anglický jazyk souvisí s ostatními předměty:

- **vlastivědou** – vyhledávání anglicky mluvících zemí na mapě
- **informačními a komunikačními technologiemi** – komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel
- **hudební výchovou** – seznámení s lidovou slovesností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák je veden k pochopení důležitosti anglického jazyka pro další studium i praktický život
- řeší úkoly s využíváním ICT, hudební a filmové produkce anglofonních zemí
- sebehodnocení vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

- žák vhodně reaguje s pomocí cizího jazyka
- zaznamenává rozdíly a dále s nimi pracuje, vyvozuje a vyhodnocuje závěry

Kompetence komunikativní

- žák porozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- formuluje své myšlenky
- prezentuje se, hodnotí, učí se přijímat jiný názor
- osvojené dovednosti v anglickém jazyce využívá k navázání kontaktu či vztahu s jinou osobou

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni si v jednoduchých situacích umět vyžádat i poskytnout pomoc, radu
- jsou vedeni k dodržování zásad slušného chování v anglicky mluvícím prostředí
- vhodnými konverzačními tématy jsou vedeni ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu

Kompetence občanské

- žák získá představu o zvycích, tradicích a kultuře v anglofonních a jiných zemích a porovnává s našimi zvyky
- je motivován k poznávání kultury využíváním autentických obrázků
- získává zkušenosti z cizojazyčného prostředí, ostatním přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Kompetence pracovní

- žák samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem

---

- pravidelně a svědomitě pracuje a tím si rozšiřuje slovní zásobu

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: 5.1.2 Anglický jazyk – 1. stupeň

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a adekvátně na ně reaguje. Pozdraví, rozloučí se, představí se. Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.</p> <p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Pojmenuje základní barvy, čísla 1 – 10. Odpoví na otázku „Kolik?“ Hravou formou si zapamatuje názvy některých zvířat. Poslechem si osvojuje správnou výslovnost anglických slov. Pojmenovává věci z obrázků.</p>	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy a představování se - pokyny a příkazy ve škole - některé tvary slovesa to be - některé tvary to have got - oznamovací věta, - otázka a krátká odpověď - vyjádření libosti, nelibosti pomocí slovesa „like“ - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - vyjádření dovednosti pomocí can v některých osobách - dialog <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda - základní barvy, - čísla 1 – 10, určení počtu - některá zvířata - škola a školní pomůcky. - základní části lidského těla - dům - jídlo - hračky 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	- anglické reálie - svátky	a svět MKV - lidské vztahy	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. (CJ-3-1-01) Čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova. Reprodukuje a používá slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu. (CJ-3-1-02) Pozdraví a krátce se představí.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-03) Píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je; pojmenuje věci, které mu jsou blízké., a napíše je. Vyhledávají potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p> <p>Napiší krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře, dotazníku. (CJ-3-1-06)</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda „ - spelling“ - číslovky 1 – 20 - základní barvy - školní potřeby a třída - vybraná domácí zvířata - nálady a pocity - obličej a tělo – základní smysly - rodina - můj pokoj - oblečení - nápoje a jídlo - hračky - osobní údaje - dny v týdnu, měsíce - anglické reálie -svátky <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen neurčitý a základní podstatná jména - pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen - základní přídavná jména - osobní a tázací zájmena - základní číslovky - rozkazovací způsob 	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - komunikace</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, pokud má vizuální oporu. (CJ-3-1-04) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá a pokládají jednoduché otázky. Klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu. Vyjadřují souhlas a nesouhlas, svoje schopnosti. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. (CJ-3-1-05) Získává základní výslovnostní návyky. Osvojují si zvukovou a grafickou podobu slova současně. S pomocí učitele vyhledají slovíčka ve slovníku nebo v učebnici.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kladná a negativní odpověď - sloveso „have got“ v otázce a odpovědi - sloveso „be“ v otázce, odpovědi - sloveso „like“ v kladné větě a otázce - hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk - použití vazby There is/are v oznamovací, tázací větě a krátké odpovědi - přivlastňování 		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Greeting people - Musical instruments - Sports - Rooms in the house - Healthy things - Directions - Holiday and free time activities - Weather - School subjects - TV programmes - Days of the week, time - Animals - Numbers and dates <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Talking and asking about sports (I can, Can You...?) - Describing rooms and things in the house, their places - Talking about illnesses, giving advice - Describing places in a city, asking the way, giving directions - Describing a city or a village - Talking about free time and holiday activities - Describing weather 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita - kulturní diference <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p> <p>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p> <p>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Talking about school timetables - Talking about favourite TV programmes - Saying the time - Talking and asking questions about where animals live and what they eat - Saying numbers and dates <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sports I can do - My house - Healthy things - My town - My holiday - The weather today - My timetable - My school - My free time activities - Animal quiz - Then and now - Stone soup <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Writing a postcard - Writing about school - Writing a personal letter 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.</p>	<p>Gramatika - Present simple - Present continuous - Past simple - Imperative - Question words - Prepositions of time and place - Modal verbs</p> <p>Slovní zásoba - domov - volný čas - nákupy - kalendářní rok – svátky, dny v týdnu, roční období, hodiny - zvířata - příroda - počasí - škola</p>		

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. (CJ-5-1-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-1-02)</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-1-03)</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (CJ-5-2-01)</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (CJ-5-2-02)</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. (CJ-5-2-03)</p> <p>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu,</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Greeting people; Numbers; The alphabet - Friends and family; Countries - My world - Time - Places - People <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Greeting people; Giving instructions; Describing a picture - Where are you from? Introducing yourself; Introducing people - School timetable; Asking and answering about the time - In a town - In a shop; Talking about life; Clothes <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - In the classroom - School 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>který se vztahuje k osvojovaným tématům. (CJ-5-3-01) Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-3-02)</p> <p>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. (CJ-5-4-01) Vyplní osobní údaje do formuláře. (CJ-5-4-02)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - My day; Free time activities - My house; Our flat <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introducing people - Times and dates - Describing a typical day - Room in a house - Describing a person and his/her life <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - A/an; Imperatives; There is/are ... - To be - Possessive adjectives; Possessive 's; Questions - Have got; Position of adjectives - Prepositions of time; Present simple - Prepositions of place; Can/can't - Present continuous; How much ....? 	<p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity 	

5.1.2.2 Anglický jazyk – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **anglický jazyk** je vyučován jako samostatný předmět, a to:
v 6. - 9. ročníku 3 – 4 hodiny týdně.

Předpokládaná dosažená úroveň na konci 9. ročníku je A 2. (Společný evropský referenční rámec pro jazyky).

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk:

- směřuje k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- vede k rozvoji pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- učí pochopení významu znalosti cizích jazyků pro formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- vede k pochopení cizího jazyka jako nedílného nástroje celoživotního vzdělávání
- směřuje k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a jejich aktivnímu využití v komunikaci, ke schopnosti číst s porozuměním texty přiměřené úrovni, k poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, k vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- umožňuje vyhledávání dlouhodobé mezinárodní spolupráce a účasti na různých projektech

Formy a metody práce:

- frontální výuka s možností využití ICT techniky a interaktivních DUM (alternativní metody – brainstorming...)
- práce ve dvojicích (návky dialogů), skupinová práce (tvorba projektů)
- samostatná práce (čtení knih v originále, referáty, překlady, filmy)
- spolupráce se zahraničními subjekty (dopisování, konference, BC a jiné)
- zahraniční exkurze

Předmět anglický jazyk souvisí s dalšími předměty:

- **biologií** - zvířata, člověk a zdraví, vitamíny, minerály, životní prostředí, přírodní katastrofy, biologické hodiny, hmyz
- **českým jazykem** - seznámení s literárními autory
- **dějepisem** - starověk, středověk, historické materiály a nástroje, vynálezy, obchod
- **fyzikou, matematikou** - míry a váhy
- **hudební výchovou** - seznámení s lidovou slovesností, autory a interprety populární hudby, melodie, rytmus

-
- **ICT** - komunikace prostřednictvím internetového prostředí, digitální výukové materiály
  - **výchovou k občanství** - přátelství, problémy dospívajících, druhy médií a jejich vliv, otázka rasismu a xenofobie
  - **výtvarnou výchovou** - popis obrazu
  - **zeměpisem** - anglicky mluvící země a města, sluneční soustava, časová pásma, vulkanická činnost, tektonika, fosilní paliva

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: 5.1.2 Anglický jazyk – 2. stupeň

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech s vizuální oporou v učebnici, jsou-li pronášeny pomalu. (CJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat a který obsahuje známou slovní zásobu na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-1-02)</p> <p>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, popíše svůj denní režim, stručně popíše vzhled věci, zvířete, místa. (CJ-9-2-01)</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, pozdraví, domluví se s kamarády, v kolik hodin a kde se sejdou, objedná si v restauraci, udělá si krátkodobý plán. (CJ-9-2-02)</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - My life; My school; Dates - Animals - Holidays - Food; A shopping list; A recipe - The realities of English-speaking countries - Entertainment <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Greetings; Important dates; Daily life - Miming animals - Talking about the holiday - Asking for things; Acting out the story; Talking about eating - Comparing seasons, food, your life etc. - Planning the future; Arranging a meeting 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - multikulturalita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text. (CJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace na úrovni odpovídající ročníku, vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku. (CJ-9-3-02)</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a další osvojovaných témat na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-02)</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Months of the year, Important dates of human life - The favourite animal - Someone's holiday - The short stories - The realities of English-speaking countries <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Important dates of human life - The ending of a story - A holiday postcard - The daily menu; Writing a recipe - Comparing seasons, food, your life etc. - The beginning of a story <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present simple; adverbs of frequency; Ordinal numbers - Present continuous; Object pronouns - Past simple; Regular verbs; Irregular verbs - Countable and uncountable nouns; Some/any; a/an/some/ the; How much/many; A little/a few 	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - How questions; Comparative adjectives; Superlative adjectives; As...as - Going to; Adjectives and adverbs <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Months of the year; Dates; Housework - Animals - Holiday transport; Holiday problems - Food - Geographical names; The weather; Adjectives - Types of TV programmes; Types of film 		

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu, rozliší sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, s důrazem na intonaci. (CJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (CJ-9-1-02)</p> <p>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, jednoduše vysvětlí cestu. (CJ-9-2-01)</p> <p>Stručně mluví o své rodině, kamarádech, škole, životních zkušenostech a dalších osvojovaných tématech. (CJ-9-2-02)</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)</p> <p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení. (CJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - A famous person – life, work; Activities - Our future - Leisure time; The interview - The realities of English-speaking countries - The environment - Problems and advice; School <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - The teenager's life; Talking about life - Thinking about future and predictions - Past activities - Giving directions - Life experience - Talking about problems - family, school, friends - giving advice <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - My house / flat; My family - Vision of the future; My future - The short story, Travelling abroad - The realities of English-speaking countries - Life ambitions; Present environmental 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>v nich požadované informace na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-3-02)</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a další osvojovaných témat na úrovni odpovídající ročníku, rozčlení text do odstavců, srovná text dle dějové posloupnosti. (CJ-9-4-02)</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)</p>	<p>problems - The short story – making the right order</p> <p>Psaní - Describing family and life - Activities in the future - A country – basic information - A city – a map, history - Organizing a text, information about a person - The short story –writing the right order</p> <p>Gramatika - Present simple, continuous; Past simple - Future - going to; will for decisions - Past continuous - The articles - Present perfect - irregular verbs - Auxiliary verbs</p> <p>Slovní zásoba - Classroom; Life stages - Space, places - Houses, Natural disasters - City - Experiences - Problems</p>	<p>- poznávání lidí - mezilidské vztahy</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu. (CJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, odhadne hlavní myšlenku z nadpisu, vystihne hlavní myšlenku poslechu přiměřeného rozsahu, při následné práci s textem a obrazovou přílohou nalezne odpovědi na otázky, zachytí podstatnou informaci. (CJ-9-1-02)</p> <p>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, jednoduše mluví o každodenních tématech s obrazovou nápovědou, aktivně se účastní diskuse o každodenních tématech. (CJ-9-2-01)</p> <p>Samostatně mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech. Zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známé téma. (CJ-9-2-02)</p> <p>Svémi slovy vypráví jednoduchý příběh či událost, vytvoří vlastní závěr přečteného příběhu; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Work experience; Listening about past time; Clothes; Shopping - Fame and fortune; ICT - Health and safety, An advice, Problems and treatments - The ending of the story - Our environment - Relationships; Friends; Generation gap <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interview; Life in the past and now; Dialogues in a shop - Entertainment - Giving advice - Describing a scene - The environmental problems; The quiz - Giving people advice; Dealing with a problem 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení. CJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu. (CJ-9-3-02)</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a další osvojovaných témat na úrovni odpovídající ročníku, text strukturuje, správně používá interpunkci, zdokonaluje písemný projev používáním složitějších obrátů. (CJ-9-4-02)</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un unusual day; Reading about the past time; The realities of English-speaking countries - The movies; Reading habits - Our body; Sports events - Heroes; The quiz - Global warming; The orphans; The realities of English-speaking countries - Friends, Teenager's problems; Citizenship <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contrasting sentences; Project - Time expressions - Giving examples - Punctuation - Organizing a text - Describing problem, giving advice <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present and future tenses; Past simple and past continuous; too / enough - Present perfect; for /since - Subject and object relative clauses; should / might 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - Verb + ing or infinitive; There´s someone / something + ing - Passive voice present and different tenses - First conditional; Time clauses <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materials, Clothes, News - The movies; Fame - Parts of the body; Health - History; The burglary; Meal - The environment - Relationships; Friends; Holiday 		

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu, postihne názory jednotlivých mluvčích, hlavní myšlenky a body. (CJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-1-02)</p> <p>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (CJ-9-2-01)</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, pojmenuje věci vztahující se k méně běžnému, ale známému tématu, položí běžné otázky v běžných situacích, reprodukuje něčí názor, vzkaz, dotaz, prosbu, žádost a vysvětlí význam slova pomocí synonyma nebo popisné věty. (CJ-9-2-02)</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activities that you like / dislike; Teenager's problems - Places and time; Our body - A dangerous world - Jobs - Money; Travelling - Protest; The realities of English-speaking countries <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - The situation dialogue, Interesting things - Changing an appointment - What would / wouldn't you do - A survey; Finding information - At the station – orientation in timetable - Asking questions politely 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - multikulturalita <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (CJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí krátkým i delším jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace a klíčové okamžiky děje na úrovni odpovídající ročníku, rozumí čteným informacím a nápisům na veřejných místech, postihne hlavní body populárně-naučného textu na známé téma, vyhledá v textu specifická slovní spojení a s pomocí obrazové nápovědy k nim přiřadí synonyma nebo definici jejich významu. (CJ-9-3-02)</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, krátkou zprávu nebo informativní text na známé téma a další osvojovaných témat na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-02)</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (CJ-9-4-01)</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Life in different countries; Bullying - Lifestyle - People's wishes - longer story - Advertisements; Drama - Unusual place to stay; Selling and buying - The civil rights; Shakespeare's play <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giving reasons - Making generalizations - Using articles in the text - A formal letter - A short story; My profile - the form - Summary of story – linking words; - An enrolling form 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present tenses; Past tenses, Present perfect - The future; First conditional - Second conditional; Reflexive pronouns - Gerunds - The passive – all tenses - Reported speech <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Likes / dislikes; Sport; people – appearance and character; Problems - A town; Time; Arrangements - Risks; Warnings - The media; Jobs - Money, travelling - Phrasal verbs 		

5.1.3 Další cizí jazyk

5.1.3.1 Německý jazyk

5.1.3.2 Ruský jazyk

5.1.3.3 Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacích předmětů

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **další cizí jazyk** je vyučován jako samostatný předmět, a to: v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Předpokládaná dosažená úroveň na konci 9. ročníku je A 1. (Společný evropský referenční rámec pro jazyky).

Vzdělávání v předmětu další cizí jazyk:

- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytvaruje podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech
- učí pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formuje vzájemné porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- směřuje k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - podporu rozvoje komunikačních kompetencí
- vede k získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v německém jazyce
- učí jednoduchému ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí
- směřuje k vyhledávání nejdůležitějších informací o jinak mluvících zemích a poznávání kultury země dané jazykové oblasti
- vede k využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím slovníků a odborné literatury)
- diskuzní, situační a inscenační
- referáty, filmy, exkurze

Předmět další cizí jazyk souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem a literaturou** - porovnávání gramatických jevů, seznámení s literárními

autory

- **zeměpisem** - vyhledávání jinak mluvících zemí a měst na mapě
- **ICT** - komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel
- **hudební výchovou** - seznámení s lidovou slovesností, autory a interprety vážné i populární hudby

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při

---

jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: 5.1.3 Další cizí jazyk - Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - písmena odlišná od češtiny - intonace a přízvuk v němčině - větná melodie - kreativní psaní v elektronické komunikaci</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - rodina - škola - volný čas - kalendářní rok (roční období, dny v týdnu, čas) - barvy - čísla - reálie zemí německé jazykové oblasti</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí VDO - principy demokracie jako</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy vět (W- otázky, otázky zjišťovací, slovosled) - rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý v 1. p. - časování pravidelných sloves - časování slovesa sein, mögen - přivlastňovací zájmena, přivlastňovací vazba „von“ - zápor nein, nicht, kein - časové údaje a předložky v nich 	<p>formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - multikulturalita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu 	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - domov, bydlení - orientace ve městě, cestování - obec, místo, kde se nacházím - rodina, škola - volný čas - kalendářní rok (roční období, měsíce, svátky) - zvířata - reálie zemí německé jazykové oblasti</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy</p> <p>Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepečení</p> <p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování slovesa haben - 3. a 4. p. podstatných jmen, osobních zájmen a záporu kein - předložky se 3. a 4. pádem - vazba es gibt - nepravidelná slovesa se změnou kmenové samohlásky - slovesa s odlučitelnou předponou - slovosled - počítání do 100, základní matematické úkony 	<p>způsobu rozhodování</p> <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - multikulturalita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu 	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-1-02)</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ-9-1-03)</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (DCJ-9-2-01)</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-2-02)</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ-9-2-03)</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (DCJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (DCJ-9-3-02)</p> <p>Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - domov, obec - škola, rozvrh hodin - volný čas - denní a týdenní program - povolání - lidské tělo, zdraví a nemoci - jídlo - oblékání - nákupy - doprava - kalendářní rok (roční období, příroda, počasí, svátky) - země a kontinenty</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepečení</p> <p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>v něm požadovanou informaci. (DCJ-9-3-03)</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ-9-4-01)</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-4-02)</p> <p>Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (DCJ-9-4-03)</p>	<p>- reálie zemí německé jazykové oblasti</p> <p>Mluvnice</p> <p>- slovosled, imperativ, souvětí se spojkou deshalb</p> <p>- další slovesa se změnou kmenové samohlásky</p> <p>- podmět man</p> <p>- préteritum sein a haben</p> <p>- perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves</p> <p>- počítání do tisíce, číslovky řadové</p> <p>- množné číslo podstatných jmen</p> <p>- způsobová slovesa</p> <p>- sloveso tun</p> <p>- stupňování příslovci</p>	<p>způsobu rozhodování</p> <p>EV</p> <p>- vztah člověka k prostředí</p> <p>EGS</p> <p>- jsme Evropané</p> <p>- objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV</p> <p>- kulturní diference</p> <p>- multikulturalita</p> <p>MDV</p> <p>- práce v realizačním týmu</p>	

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: 5.1.3 Další cizí jazyk - Ruský jazyk
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-1-02)</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ-9-1-03)</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (DCJ-9-2-01)</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-2-02)</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ-9-2-03)</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (DCJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní výslovnostní návyky - písmena odlišná od češtiny - intonace a přízvuk v ruštině <p>Tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení - rodina - domov, bydlení - škola - kalendářní rok (roční období, dny v týdnu, čas) - barvy - čísla - reálie zemí ruské jazykové oblasti <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. pád podstatných jmen v oslovení - oficiální a neoficiální oslovení - číslovky 1-1000 v 1. pádě 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>vztahují k běžným tématům. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (DCJ-9-3-03)</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ-9-4-01) Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-4-02) Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (DCJ-9-4-03)</p>	<p>- podstatná jména po číslovkách - časování pravidelných sloves - osobní zájmena v 1. a 3. pádě - přivlastňovací zájmena v 1. pádě j. a mn. Č. - věty typu: Папа – врач. Он врач. У тебя есть брат? У меня нет брата.</p>	<p>diference, multikulturalita EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-1-02)</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ-9-1-03)</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (DCJ-9-2-01)</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-2-02)</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ-9-2-03)</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - orientace ve městě, cestování - obec, místo, kde se nacházím - povolání - rodina, škola - volný čas - kalendářní rok (roční období, měsíce, svátky) - zvířata - seznámení, inzerát - reálie zemí ruské jazykové oblasti</p> <p>Mluvnice - časování slovesа хотеть - 1. a 2. časování slovesa жить, читать, говорить, учить</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice - komunikace</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV - multikulturalita</p> <p>VDO - občanská</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>orientačním pokynům. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (DCJ-9-3-03)</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ-9-4-01) Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-4-02) Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (DCJ-9-4-03)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 7. p. j. č. vybraných podstatných jmen, 4. pád osobních zájmen - předložky se 3. a 4. pádem - skloňování osobních zájmen - slovesa se změnou kmenové souhlásky - slovesní vazby интересваться чем, увлекаться чем - slovosled - počítání do 100, základní matematické úkony 	<p>společnost a škola EV - základní podmínky života EGS - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - kulturní diference - multikulturalita</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu - vnímání autora mediálních sdělení</p>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-1-02)</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ-9-1-03)</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (DCJ-9-2-01)</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-2-02)</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ-9-2-03)</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (DCJ-9-3-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (DCJ-9-3-02)</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - domov - škola, rozvrh hodin - volný čas - denní a týdenní program - povolání - lidské tělo, zdraví a nemoci - jídlo - oblékání - nákupy - obec - doprava - kalendářní rok (roční období, příroda, počasí, svátky) - země a kontinenty - reálie zemí ruské jazykové oblasti</p> <p>Mluvnice - časování sloves купить, ехать, помочь, просить, взять - řadové číslovky v 1. a 6. pádě</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj - řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO - občanská společnost a škola EGS - jsme Evropané</p> <p>MKV - kulturní diference - - multikulturalita - lidské vztahy</p> <p>EV - vztah člověka</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (DCJ-9-3-03)</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ-9-4-01)</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-4-02)</p> <p>Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (DCJ-9-4-03)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování data - minulý čas - předložkové vazby odlišné od češtiny: по, после - 1. a 2. pád množného čísla podstatných jmen типů магазин, портфель, школа - počítání do tisíce - pohyblivé – o, -e u podstatných jmen - 4. pád množného čísla neživotných a životných podstatných jmen - skloňování zájmen кто, что - skloňování podstatných jmen typů место, удание v j. č. 	<p>k prostředí</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice - komunikace <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - princip sociálního smíru a solidarity 	

Vzdělávací oblast: 5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: 5.1.3 Další cizí jazyk - Španělský jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní výslovnostní návyky - fonetické znaky pasivně - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - kreativní psaní v elektronické komunikaci <p>Tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - škola - volný čas - kalendářní rok (roční období, dny v týdnu, čas) - barvy - čísla - realie zemí španělské jazykové oblasti 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka a prostředí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý - časování pravidelných sloves - nepravidelná slovesa se změnou kmenové samohlásky - časování sloves tener, ser, hacer - časování zvratných sloves - vyjádření záporu - přivlastňovací zájmena - časové údaje a předložky v nich 	<ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu 	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - místo, kde se nacházím, cestování - lidské tělo - rodina, škola - volný čas - kalendářní rok (roční období, měsíce, svátky) - zvířata - reálie zemí španělské jazykové oblasti</p>	<p>EV - vztah člověka a prostředí</p> <p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy</p> <p>Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - kulturní diference - multikulturalita</p> <p>MDV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování slovesa estar - předložky místní, časové - el pretérito perfecto - los adjetivos - užití ser/estar - estar + gerundio pro vyjádření přítomného času - ir + infinitiv pro vyjádření plánů v budoucnosti - el pretérito indefinido – minulý čas jednoduchý 	<p>- práce v realizačním týmu</p>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ-9-1-01)</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-1-02)</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ-9-1-03)</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (DCJ-9-2-01)</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-2-02)</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ-9-2-03)</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis</p> <p>Tematické okruhy, slovní zásoba - domov, obec, místo, kde se nacházím - volný čas - denní a týdenní program - jídlo - oblékání - nákupy - doprava - kalendářní rok (roční období, příroda, počasí, svátky) - země a kontinenty - reálie zemí španělské jazykové oblasti</p>	<p>EV - vztah člověka a prostředí</p> <p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy</p> <p>Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EGS - jsme Evropané, - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - kulturní diference - multikulturalita</p> <p>MDV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>orientačním pokynům. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (DCJ-9-3-03)</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ-9-4-01) Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-4-02) Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)</p>	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - další slovesa se změnou kmenové samohlásky - počítání do milionu, číslovky řadové - stupňování přídavných jmen - předložky místní - tázací zájmena - rozkazovací způsob kladný - užití estar/haber - přímý a nepřímý předmět 	<p>- práce v realizačním týmu</p>	

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

6.2.1.1 Matematika 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět, a to: v 1. až 5. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace

- osvojení aritmetických operací ve třech složkách
- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

3. Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Formy a metody práce:

- frontální výuka, samostatná práce, skupinová práce
- práce s počítačem a kalkulátorem, didaktické hry, práce s učebnicí, pracovními sešity a pomůckami, problémové vyučování

Předmět matematika souvisí s dalšími předměty:

- **prvoukou** - orientace v čase, jednotky délky, objemu
- **přírodovědou** - člověk a zdraví, vesmír a Země

-
- **výtvarnou výchovou** - stříhání geometrických tvarů, měření materiálu, modelování těles
  - **tělesnou výchovou** - odhad vzdálenosti a času, měření

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- podílí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- pracuje s výukovými programy na PC
- učí se samostatně ověřovat výsledky práce

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- vyjadřuje vlastní náměty, názory a zkušenosti
- učí se pojmenovávat cíle své činnosti
- plánuje úkoly a postupy, samostatně dochází k řešením, objevům a závěrům
- pracuje s odbornou literaturou
- učí se pracovat s chybou

Kompetence komunikativní

- žák se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- při plnění úkolů volí různé postupy
- je veden k užívání správné terminologie a symboliky
- učí se výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- prezentuje svoje výsledky práce před ostatními

Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- učí se pracovat v týmu a vzájemně spolupracovat
- každému žákovi je umožněno zažít úspěch
- učí se argumentaci
- je hodnocen způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací je žák veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa
- je mu umožněno, aby na základě jasných kritérií hodnotil svoji činnost nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žák si vytváří zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- vyhledává a kombinuje informace z různých informačních zdrojů
- správným způsobem využívá vybavení, techniku a pomůcky
- interpretuje různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů

Vzdělávací oblast: 5.2 Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: 5.2.1 Matematika – 1. stupeň

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s počtem prvků do 20. (M-3-1-01)</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo v oboru do 20 na číselné ose. (M-3-1-03)</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 20. (M-3-1-04)</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)</p> <p>Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.</p>	<p>Přirozená čísla 1 až 20 – numerace</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel - zápis a čtení čísel v desítkové soustavě - porovnávání čísel - číselná osa - sčítání a odčítání v oboru do 20, rozklad čísel - jednoduché slovní úlohy <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za - základní útvary v rovině a prostoru (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, koule, válec) 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy 	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s počtem prvků do 100. (M-3-1-01)</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo v oboru do 100 na číselné ose. (M-3-1-03)</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 100. (M-3-1-04)</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</p> <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</p> <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</p> <p>Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.</p> <p>Rozezná a modeluje jednoduché útvary v rovině.</p>	<p>Přirozená čísla v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel - zápis a čtení čísel v desítkové soustavě - porovnávání čísel - číselná osa - sčítání a odčítání v oboru do 100 - rozklad čísla - násobení a dělení v oboru do 100 - slovní úlohy <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky času - práce s modely mincí a bankovek - jednotky délky, hmotnosti, objemu - tabulky <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině (bod, přímka, úsečka, polopřímka) a základní útvary v prostoru (krychle, kvádr, kužel, válec, koule) - rýsování úsečky, přímky, polopřímky 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - komunikace <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	- jednotky délky, měření úseček		

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. (M-3-1-01)</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. (M-3-1-02)</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. (M-3-1-03)</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. (M-3-1-04)</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. (M-3-2-01)</p> <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. (M-3-2-02)</p> <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. (M-3-2-03)</p>	<p>Přirozená čísla v oboru do 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel - zápis a čtení čísla v desítkové soustavě - rozklad čísla v desítkové soustavě - číselná osa - pamětné a písemné sčítání a odčítání - pamětné násobení a dělení - dělení se zbytkem - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - řešení, zapisování a vytváření slovních úloh <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky času a jejich převody - tabulky, jízdní řády - přímá úměrnost 	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice <p>OSV Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. (M-3-3-01)</p> <p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. (M-3-3-02)</p> <p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. (M-3-3-03)</p>	<p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině (bod, přímka, úsečka, polopřímka, kruh, kružnice, trojúhelník, čtyřúhelník) - základní útvary v prostoru - převody jednotek délky - porovnávání úseček - osově souměrné a nesouměrné útvary - čtvercová síť 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 100 000. (M-5-1-02)</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 100 000.</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do 100 000.</p> <p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. (M-5-1-05)</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</p>	<p>Principy asociativnosti a komutativnosti</p> <p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění čísla v desítkové soustavě - sčítání a odčítání čísel do 100 000 - písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem - dělení jednociferným číslem - dělení se zbytkem - zaokrouhlování na 1000, 100, 10 - kontroly výpočtů <p>- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi</p> <p>Celá čísla, zlomky</p> <p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p> <p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</p>	<p>Práce s geometrickými útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod obrazce, mnohoúhelníku - rovnoběžky, různoběžky, kolmice - osová souměrnost <p>Slovní úlohy s netradičními postupy</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání 	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. (M-5-1-01)</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. (M-5-1-01)</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. (M-5-1-03)</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. (M-5-1-04)</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data. (M-5-2-01)</p> <p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. (M-5-2-02)</p> <p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce. (M-5-3-01)</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry,</p>	<p>Principy asociativnosti a komutativnosti</p> <p>Obor přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem - dělení dvojciferným číslem - zaokrouhlování na 1 000 000, 1000 000, 10 000, kontroly výpočtů - slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi <p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka, úsečka, lomená čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, mnohoúhelník 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. (M-5-3-02)</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice. (M-5-3-03)</p> <p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. (M-5-3-04)</p> <p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. (M-5-3-05)</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. (M-5-4-01)</p> <p>Chápe vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem).</p> <p>Porovná, sčítá, odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel. (M-5-1-06)</p> <p>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. (M-5-1-07)</p> <p>Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. (M-5-1-08)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - jednotky délky, obsahu a převody - obvod a obsah obrazce - osově souměrné útvary <p>Slovní úlohy s netradičními postupy</p> <p>Obor celých čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - desetinná čísla - zlomky - znázornění na číselné ose, teploměr 	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV - základní podmínky života</p>	

5.2.1.2 Matematika - 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **matematika** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku, a to: 4 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku, 5 hodin týdně v 6. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu matematika:

- je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích
- vede k osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení
- podporuje logické a kritické usuzování

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- projektové vyučování

Předmět matematika souvisí s předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*:

- **fyzikou** - převody jednotek, lineární rovnice, soustavy rovnic
- **zeměpisem** - měřítko plánu a mapy, výpočty
- **chemií** - řešení rovnic, převody jednotek

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák si osvojuje základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří si zásobu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- žák provádí rozbor problémů a plán řešení, odhadování výsledků
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

- žák zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- věcně argumentuje
- je schopný sebekontroly

Kompetence občanské

- žák respektuje názory ostatních
- formuje své volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

- žák zdokonaluje svůj grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Vzdělávací oblast: 5.2 Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: 5.2.1 Matematika – 2. stupeň

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, kontroluje výsledky početních operací. (M-9-1-02) Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace.</p> <p>Provádí početní operace s desetinnými čísly. Užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem). (M-9-1-04) Provádí odhad a kontrolu řešení úloh.</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. (M-9-3-01) Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. (M-9-3-02)</p>	<p>Rozšíření učiva 1. - 5. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla a početní operace s nimi - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - porovnávání desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek <p>Geometrické útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla rýsování - bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, rovina - čtverec, obdélník, trojúhelník 	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. (M-9-3-03)</p> <p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. (M-9-1-03)</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar. (M-9-3-08)</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. (M-9-3-04)</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. (M-9-3-09)</p>	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel, osa úhlu, přenesení úhlu - velikost úhlu – stupeň, minuta, úhломěr - rozdělení úhlů podle velikosti - vrcholové a vedlejší úhly - početní operace s úhly <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel <p>Osová souměrnost, trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné obrazce - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - kružnice opsaná, vepsaná <p>Obsah čtverce, obdélníku Povrch, objem krychle a kvádrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu - obsah čtverce, obdélníku - kvádr, krychle – síť těles - povrch krychle, kvádrů 	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. (M-9-3-10) Načrtne a sestrojí síť základních těles. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. (M-9-3-12)</p>	<p>- jednotky objemu - objem krychle, kvádrů</p>		

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Provádí početní operace se zlomky. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem). (M-9-1-04) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím zlomků.</p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-01) Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-09)</p> <p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. (M-9-1-05) Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem). (M-9-1-04) Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. (M-9-2-02) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. (M-9-2-05)</p>	<p>Zlomky - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly, zobrazení na číselné ose - rozšiřování a krácení - početní operace se zlomky - složený zlomek</p> <p>Celá čísla, racionální čísla - zápis a zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota čísla - uspořádání čísel - početní operace</p> <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr převrácený, postupný - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko plánu, mapy - přímá, nepřímá úměrnost - trojčlenka</p>	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar. (M-9-3-08)</p> <p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. (M-9-3-07)</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-1-06)</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (procentem). (M-9-1-04)</p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). (M-9-1-06)</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. (M-9-2-01)</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-3-06)</p> <p>Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů. (M-9-3-04)</p>	<p>Shodnost, středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - středová souměrnost - útvar středově souměrný - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento, základ, procent. část, počet procent - promile - slovní úlohy <p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžník a jeho vlastnosti - rozdělení rovnoběžníků - konstrukce a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník – vlastnosti, obvod, obsah, konstrukce 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - kreativita <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. (M-9-3-09) Načrtne a sestrojí síť základních těles. (M-9-3-04) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. (M-9-3-12) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. (M-9-3-10) Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. (M-9-3-13)</p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. (M-9-1-01) Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. (M-9-1-02)</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin</p>	<p>Hranoly - hranoly – pojem, povrch, objem</p> <p>Druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis, odhad - určování pomocí tabulek a kalkulátoru - užití ve slovních úlohách</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem - zápis - operace - zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti</p> <p>Výrazy - hodnota číselného výrazu - výrazy s proměnnou - celistvý výraz a mnohočlen</p>	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>pomocí vzorců a vytýkáním. (M-9-1-07)</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. (M-9-1-08)</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-3-06) Odhaduje a vypočítává obsah a obvod u základních rovinných útvarů. (M-9-3-04)</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. (M-9-3-01)</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. (M-9-3-09) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. (M-9-3-10) Načrtne a sestrojí síť základních těles. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p>	<p>- úpravy výrazů</p> <p>Lineární rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy - slovní úlohy</p> <p>Kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice a obvod kruhu - obsah kruhu - slovní úlohy</p> <p>Pythagorova věta - odvození vzorce - výpočty délek stran pravoúhlého trojúhelníka - užití v úlohách z praxe</p> <p>Válec - síť - objem a povrch - slovní úlohy</p>	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>(M-9-3-12) Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p> <p>(M-9-3-13)</p> <p>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. (M-9-3-05) Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-3-06)</p>	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součiny pomocí vzorců a vytýkáním. (M-9-1-07)</p> <p>Formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. (M-9-3-08)</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. (M-9-3-09) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. (M-9-3-10) Načrtne a sestrojí síť základních těles. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. (M-9-3-12) Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. (M-9-3-13)</p> <p>Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti.</p>	<p>Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součiny - lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy - složený lomený výraz</p> <p>Rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy lineárních rovnic - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic</p> <p>Tělesa - rotační kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles - slovní úlohy z praxe</p> <p>Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>(M-9-2-03) Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.</p> <p>(M-9-2-04) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. (M-9-2-05)</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. (M-9-2-01) Porovnává soubory dat. (M-9-2-02)</p> <p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. (M-9-3-07)</p> <p>Užívá logickou úlohu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. (M-9-4-01) Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. (M-9-4-02)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - nepřímá úměrnost - kvadratická funkce - goniometrické funkce <p>Základy statistiky a finanční matematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislosti a data - schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr - jednoduché úrokování <p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - logické a netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **informatika** je vyučován jako samostatný předmět, a to: ve 4., 5. a 6. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu informatika:

- osvojuje uživatelskou práci na osobním počítači
- seznamuje žáka se základním programovým vybavením počítače
- vede žáky k práci s informacemi, k jejich ověření a rychlému vyhledání
- seznamuje žáka s HW počítače, možností připojení periférií
- podporuje žáka k využívání internetu nejen jako pomůcky pro zábavu, ale i k vzdělávání
- učí práci s daty, jejich třídění a uchovávání v počítači

Formy a metody práce

- frontální výuka, kooperativní činnosti
- samostatná práce na počítači

Předmět informatika souvisí se všemi vyučovacími předměty, kterým slouží především jako prostředek pro získávání informací z různých zdrojů a současně jako nástroj pro prezentaci poznatků pomocí rozličných výstupů – projekt, referát, prezentace, korespondence pomocí e-mailu. Díky získaným dovednostem se rozšiřují žákům nové zdroje a způsoby studia – e-learning apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k porozumění informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáním a praktickým využitím
- učí se využívat výpočetní techniku
- jsou vedeni ke kritickému myšlení

Kompetence k řešení problémů

- žáci porovnávají informace a poznatky z většího množství informačních zdrojů a tím dosahují větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- jsou jim zadávány úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, které sami promýšlejí

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují při řešení problémů, respektují názory jiných
- jsou vedeni ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k zaujetí odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích
- respektují práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW a znají možná rizika při jejich porušení

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny při používání výpočetní techniky

Vzdělávací oblast: 5.3 Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: 5.3.1 Informační a komunikační technologie

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. (ICT-5-1-01)</p> <p>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. (ICT-5-1-02)</p> <p>Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. (ICT-5-2-01)</p> <p>Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. (ICT-5-1-03)</p> <p>Pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru. (ICT-5-3-01)</p>	<p>Intuitivní seznámení s PC - praktické procvičení ovládání a funkcí počítače</p> <p>Pravidla práce s počítačem - řád učebny - poučení o BOZP</p> <p>Výukové programy a jejich ovládání - seznámení se systémem výukových programů dostupných v učebně</p> <p>Internet – základní pravidla práce, vyhledávání - základní poučení o systému - informace, ověření zdrojů - ochrana osobních údajů a počítače</p> <p>Počítačová síť - poučení o fungování školního intranetu - možnost ukládání dat</p> <p>Word - tvorba a základní úprava dokumentu</p>	<p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Pracuje s obrázkem v grafickém editoru. (ICT-5-3-01)	Malování - program malování ve Windows - seznámení s programem	MDV - tvorba mediálního sdělení	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Respektuje pravidla bezpečné práce s počítačem.</p> <p>Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie. (ICT-5-1-01)</p> <p>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. (ICT-5-1-02)</p> <p>Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. (ICT-5-1-03)</p> <p>Pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru. (ICT-5-3-01)</p>	<p>Pravidla práce s počítačem</p> <p>Základní seznámení s PC - teoretické i praktické procvičení ovládnání a funkcí počítače</p> <p>Základní seznámení s OS - teoretické i praktické procvičení ovládnání a funkcí operačního systému</p> <p>Specifika HW a SW počítače - základní teoretické znalosti v oblasti práce s IT technikou</p> <p>HW a SW - seznámení se specifiky HW - znalost základních problémů při práci s PC a jejich základní řešení - důležitost zálohy a práce s médii</p> <p>Word - tvorba a úprava dokumentu - využití vkládaných obrázků do textů</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Pracuje s obrázkem v grafickém editoru. (ICT-5-3-01)</p> <p>Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. (ICT-5-2-03)</p> <p>Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. (ICT-5-2-02)</p> <p>Uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s textem.</p>	<p>Malování</p> <ul style="list-style-type: none"> - program malování ve Windows - seznámení s programem - vkládání objektů <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s prostředím a specifiky internetu - program pro přístup k internetu - ochrana osobních údajů a počítače - komunikace po internetu - vyhledávání informací a dat <p>PowerPoint</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázka programu - tvorba jednoduché prezentace 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení 	

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Respektuje pravidla bezpečné práce s počítačem.</p> <p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. (ICT-9-2-03)</p> <p>Ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací. (ICT-9-2-01)</p> <p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. (ICT-9-1-01)</p> <p>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. (ICT-9-2-04)</p>	<p>Pravidla práce s počítačem</p> <p>Softwarové pirátství a autorský zákon - definice pojmu softwarové pirátství - ochrana autorských práv</p> <p>Licence programů - placené, neplacené programy - rozdíl v placených a neplacených verzích</p> <p>Word - tvorba a úprava dokumentu - teoretické i praktické příklady používání Wordu - vytvoření tabulky - vkládání obrázků do textu</p> <p>Internet - ochrana osobních údajů a počítače - komunikace po internetu - vyhledávání informací a dat</p>	<p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací. (ICT-9-2-01)</p> <p>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. (ICT-9-2-02)</p> <p>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě. (ICT-9-2-05)</p> <p>Ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací. (ICT-9-2-01)</p> <p>Ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. (ICT-9-2-01)</p>	<p>PowerPoint</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázka programu - tvorba prezentace - efekty v prezentaci - vkládání zvuku <p>Úprava fotografií</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázka programů - základní úpravy <p>Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s programem - základní operace - vytvoření grafů 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení 	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **prvouka** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku, a to: v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

V předmětu prvouka jsou realizovány výstupy z oblasti *Člověk a svět práce*, a to **Pěstitelské práce a Příprava pokrmů**.

Vzdělávání v předmětu prvouka:

- směřuje k pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- vede k poznávání sebe i nejbližšího okolí, utváří se prvotní ucelený obraz světa
- seznamuje žáka s místně i časově vzdálenějšími osobami
- podporuje vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- směřuje ke všimání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorování a jejich ochrany (včetně situací ohrožení)
- vede žáka k porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- směřuje k porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- vede k učení vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním, referáty, filmy, exkurze

Předmět prvouka souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem** - rozvoj slovní zásoby
- **matematikou** - řešení slovních úloh, orientace v čase, měření veličin (délka, objem, hmotnost)
- **výtvarnou výchovou** – pozorování, ztvárnění přírody různými výtvarnými technikami
- **tělesnou výchovou** - péče o své zdraví, znalosti o stavbě těla

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci objevují a poznávají vše, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- orientují se ve světě informací
- orientují se v problematice peněz a cen
- časově a místně propojují historické, zeměpisné a kulturní informace
- řeší a třídí informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- jsou motivováni pro celoživotní učení
- poznávají podstatu zdraví a příčiny jeho ohrožení, vznik nemocí, úrazů a jejich předcházení

Kompetence k řešení problémů

- žáci poznávají preventivní chování a jeho upevňování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, a to včetně chování při mimořádných událostech
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- samostatně objevují, tvoří různá řešení a závěry
- učí se pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různé informační zdroje
- nacvičují vhodné reakce na nečekané situace

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- samostatně a sebevědomě vystupují a jednají, efektivně a bezkonfliktně komunikují
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- prezentují své myšlenky a názory, správně si kladou otázky, vzájemně si naslouchají a zdůvodňují závěry, vzájemně si pomáhají
- bezpečně komunikují prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- respektují názory druhých
- přispívají k diskusi

- učí se prosazovat své názory

Kompetence občanské

- žáci si utvářejí ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- poznatky aktivně uplatňují při ochraně přírody
- respektují pravidla
- poznávají a chápou rozdíly mezi lidmi, učí se kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a k poznávání a chápání společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používají různé materiály, nástroje a vybavení

Vzdělávací oblast: 5.4 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: 5.4.1 Prvouka

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <p>Začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě.</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p> <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p>	<p>Domov Škola - pravidla chování ve školním řádu</p> <p>Místní krajina</p> <p>Rodina - role členů rodiny - příbuzenské mezigenerační vztahy - povolání - chování lidí</p>	<p>VDO - občanská společnost a škola</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Lidé a čas</u></p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</p> <p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <p>Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p> <p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p>	<p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalendář, režim dne, roční období - průběh lidského života - státní svátky a významné dny <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období, den a noc - domácí a volně žijící zvířata - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<p>Lidské tělo Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná výživa - první pomoc - prevence nemocí a úrazů <p>- bezpečné chování v silničním</p> <p>- bezpečné chování v rizikovém prostředí</p> <p>- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - mezilidské vztahy 	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <p>Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p> <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p>	<p>Vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - krajina - plán obce - význačné orientační body, historická a památná místa v obci <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi členy rodiny a jejich role - pravidla rodinného života - práva a povinnosti jejích členů <p>Povolání</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - kulturní diference <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Lidé a čas</u></p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</p> <p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p> <p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné</p>	<p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> - den, týden, měsíc, rok, - minulost, přítomnost a budoucnost - kultura a historie naší obce, města <p>Příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období - počasí, - živá a neživá příroda - význam vody, vzduchu, ohně a půdy - podmínky života na Zemi <p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - životospráva 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<p>- první pomoc</p> <p>- bezpečné chování</p> <p>- přivolání pomoci</p> <p>- čísla tísňového volání</p> <p>- chování při mimořádných událostech</p>	<p>- vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí</p> <p>- seberegulace a sebeorganizace</p> <p>- psychohygiena</p> <p>- kreativita</p> <p>Sociální rozvoj</p> <p>- poznávání lidí</p>	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. (ČJS-3-1-01)</p> <p>Začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). (ČJS-3-1-02)</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. (ČJS-3-1-03)</p> <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. (ČJS-3-2-01)</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. (ČJS-3-2-02)</p>	<p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - minulost a současnost města - naše vlast, státní symboly <p>- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - místní krajina - životní prostředí <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - pravidla slušného chování - etické zásady <p>Povolání</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Lidé a čas</u> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. (ČJS-3-3-01)</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. (ČJS-3-3-02)</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. (ČJS-3-3-03)</p> <p><u>Rozmanitost přírody</u> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. (ČJS-3-4-01)</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. (ČJS-3-4-02)</p> <p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a</p>	<p>Orientace v čase - časový řád a orientace v čase - hodiny</p> <p>- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků</p> <p>- život a funkce rodiny - mezilidské vztahy - zvyky</p> <p>Příroda - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi</p> <p>- neživá příroda (voda, vzduch, půda, nerosty a horniny) - živá příroda (rostliny, živočichové, houby)</p> <p>Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody</p>	<p>MKV - lidské vztahy - multikulturalita</p> <p>EV - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV - kritické čtení a</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. (ČJS-3-4-03)</p> <p>Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. (ČJS-3-5-01)</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. (ČJS-3-5-02)</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. (ČJS-3-5-03)</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při</p>	<p>v přírodě, vlastnosti, složení, - látka a jejich vlastnosti</p> <p>Vesmír a Země - sluneční soustava</p> <p>Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy - péče o zdraví, zdravý životní styl - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před nemocemi přenosnými krví (HIV, AIDS) - hygiena</p> <p>- osobní bezpečí – silniční provoz, chodec, řidič, cyklista - první pomoc</p> <p>- čísla tísňového volání, způsob volání</p>	<p>vnímání mediálních sdělení</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy</p> <p>EV - vztah člověka k</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>mimořádných událostech. (ČJS-3-5-04)</p> <p><u>Pěstitelské práce</u> Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. (ČSP-3-3-01) Pečuje o nenáročné rostliny. (ČSP-3-3-02)</p> <p><u>Příprava pokrmů</u> Připraví tabuli pro jednoduché stolování. (ČSP-3-4-01) Chová se vhodně při stolování. (ČSP-3-4-02)</p>	<p>- situace hromadného ohrožení</p> <p>Pozorování přírody</p> <p>- péče o rostliny</p> <p>Základy stolování</p>	prostředí	

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **přírodověda** se vyučuje jako samostatný předmět, a to: ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

V předmětu přírodověda jsou realizovány výstupy z oblasti *Člověk a svět práce*, a **Pěstivelské práce a Příprava pokrmů**.

Vzdělávání v předmětu přírodověda:

- směřuje k pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- vede k poznávání sebe i nejbližšího okolí, utváří se prvotní ucelený obraz světa
- seznamuje žáka s místně i časově vzdálenějšími osobami
- podporuje vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- směřuje ke všimání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorování a jejich ochrany (včetně situací ohrožení)
- vede žáka k porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- směřuje k porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- vede k učení vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, včetně lidského těla
- seznamuje žáka s neživými přírodninami

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- referáty, filmy, exkurze

Předmět přírodověda souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem** - rozvoj slovní zásoby
- **matematikou** - řešení slovních úloh, orientace v čase, měření veličin (délka, objem, hmotnost)
- **výtvarnou výchovou** – pozorování, ztvárnění přírody různými výtvarnými technikami
- **tělesnou výchovou** - péče o své zdraví, znalosti o stavbě těla

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: 5.4 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: 5.4.2 Přírodověda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p> <p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.</p> <p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p> <p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p>	<p>Rozmanitost přírody - živá a neživá příroda, vztahy - nerosty a horniny</p> <p>Společenstva živých organismů</p> <p>Dělení organismů, práce s atlasy a klíči</p> <p>Člověk a příroda – ekologie - pokusy - postup práce, výstupy - měření – délka, hmotnost, teplota, čas</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - ekosystémy</p> <p>EV - základní podmínky života</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.</p> <p>Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající riziko vzniku mimořádných situací, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p> <p>Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - návykové látky - nemoci jednotlivých orgánových soustav - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena 	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. (ČJS-5-4-01)</p> <p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. (ČJS-5-4-02)</p> <p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. (ČJS-5-4-03)</p> <p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. (ČJS-5-4-04)</p> <p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i</p>	<p>Rozmanitost přírody - živá a neživá příroda, vztahy - nerosty a horniny</p> <p>Země, vesmír</p> <p>Podnebí a počasí - fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů</p> <p>Dělení organismů, práce s atlasy a klíči</p> <p>Člověk a příroda - ekologie - pokusy - postup práce, výstupy - člověk a lidské výtvoř</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - ekosystémy</p> <p>EV - základní podmínky života</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj – sebepoznání a</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. (ČJS-5-4-05) Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. (ČJS-5-4-06) Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. (ČJS-5-4-07)</p> <p>Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. (ČJS-5-5-01) Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. (ČJS-5-5-02) Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. (ČJS-5-5-03) Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. (ČJS-5-5-04)</p>	<p>- péče o zdraví, lidské tělo – orgány</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - návykové látky - nemoci jednotlivých orgánových soustav - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích 	<p>sebepojetí</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. (ČJS-5-5-05)</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. (ČJS-5-5-06)</p> <p>Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc Rozpozná život ohrožující zranění. (ČJS-5-5-07)</p> <p>Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku. (ČJS-5-5-08)</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně. (ČSP-5-4-01)</p> <p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm. (ČSP-5-4-02)</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. (ČSP-5-4-03)</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. (ČSP-5-4-04)</p>	<p>Základy stolování</p> <p>Příprava pokrmů</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. (ČSP-5-3-01)</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. (ČSP-5-3-02)</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. (ČSP-5-3-03)</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-5-3-04)</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody - péče o rostliny 		

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **vlastivěda** je vyučován jako samostatný předmět, a to: ve 4. - 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu vlastivěda:

Učivo je rozčleněno do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance na základě respektu, pomoci, solidarity, úcty
- snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích, čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (využívání literatury, různých druhů map)
- vlastivědné vycházky
- exkurze, výukové programy, referáty, projekty, dramatizace

Předmět vlastivěda souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem a literaturou** – četba z čítanky k daným tématům
- **přírodovědou** – průmysl, těžba nerostných surovin, podnebné pásy

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci čtou z mapy
- samostatně vyhledávají další zdroje informací
- hledají souvislosti mezi historickými, zeměpisnými a kulturními informacemi

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají předešlé zkušenosti a poznatky
- v hodině mohou pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- ověřují si správnost svých výsledků

Kompetence komunikativní

- žáci aktivně komunikují při skupinové práci a hledají řešení úkolu
- dokážou prezentovat svou práci a ověřit si i své výsledky
- vyslechnou argumenty jiných osob, umí klást otázky

Kompetence sociální a personální

- žáci rozlišují vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- ve skupině pomáhají slabším členům při řešení zadaného úkolu

Kompetence občanské

- žáci pojmenují některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevují toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- žákům je umožněno, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- žáci svědomitě plní zadanou práci a hodnotí výsledky své práce
- naplánují si své úkoly a postupy
- při zadané práci mohou spolupracovat, doplňovat své náměty

Vzdělávací oblast: 5.4 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: 5.4.3 Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. (ČJS-5-1-01)</p> <p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. (ČJS-5-1-02)</p> <p>Rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky Evropy a polokouli. (ČJS-5-1-03)</p> <p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. (ČJS-5-1-04)</p> <p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. (ČJS-</p>	<p>Místo, kde žijeme - orientace v místě a prostoru - naše vlast - jednotlivé kraje</p> <p>Orientace v krajině - práce s kompasem a mapou - určování světových stran v přírodě</p> <p>Mapy a plány - čtení z map - měřítko a vysvětlivky map</p> <p>Česká republika - povrch, vodstvo, počasí a podnebí, půda a Zemědělství, nerostné suroviny, průmysl</p> <p>Cestujeme po naší vlasti - předávání osobních zkušeností z cest po naší vlasti</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>5-1-05)</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. (ČJS-5-1-06)</p> <p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). (ČJS-5-2-01)</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky. (ČJS-5-2-02)</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. (ČJS-5-2-03)</p>	<p>ČR- demokratický stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - řízení státu - zákony - státní symboly <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodinné vztahy - pravidla chování <ul style="list-style-type: none"> - pravidla dialogu, komunikace - práce ve skupině <ul style="list-style-type: none"> - lidská práva - práva a povinnosti dětí <ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhod. - formy participace občanů v politickém životě <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát <p>EV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). (ČJS-5-2-05)</p> <p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. (ČJS-5-3-01)</p> <p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. (ČJS-5-3-02)</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. (ČJS-5-3-03)</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. (ČJS-5-3-04)</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních</p>	<p>- chráněná území</p> <p>Lidé a čas</p> <p>- čas, časová osa</p> <p>- vlastní prezentace získaných poznatků</p> <p>- kulturní a přírodní památky ČR</p> <p>Pravěk, středověk, raný novověk</p> <p>- Slované</p> <p>- Velká Morava</p> <p>- Přemyslovci</p> <p>- Lucemburkové</p> <p>- husitství</p> <p>- Habsburkové</p> <p>- románský sloh</p> <p>- gotický sloh</p> <p>- renesance</p> <p>- znalost významných dní v roce</p>	<p>- lidské aktivity a problémy život. prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
svátků a významných dnů. (ČJS-5-3-05)			

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. (ČJS-5-1-01)</p> <p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. (ČJS-5-1-04)</p> <p>Rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. (ČJS-5-1-03)</p> <p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. (ČJS-5-1-05)</p> <p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). (ČJS-5-2-01)</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě a prostoru - náš kraj - Praha – hlavní město - regionální památky <p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - sousední státy ČR - orientace v mapě Evropy - Evropa, náš světadíl - předávání osobních zkušeností z cest po vlasti nebo po jiných evropských státech - kulturní památky evropských zemí <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení. (ČJS-5-2-02)</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. (ČJS-5-2-03)</p> <p>Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy. (ČJS-5-2-04)</p> <p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). (ČJS-5-2-05)</p> <p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slušného chování - pravidla dialogu - práce ve skupině - lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání - základní formy vlastnictví - příjmy a výdaje domácností - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - peníze a jejich používání - základní globální problémy - chráněná území naší vlasti Lidé a čas - čas - časová osa 	<p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. (ČJS-5-3-01)</p> <p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. (ČJS-5-3-02)</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík. (ČJS-5-3-03)</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík. (ČJS-5-3-04)</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. (ČJS-5-3-05)</p>	<p>-významné kulturní instituce ČR - prezentace vyhledaných poznatků z dějin</p> <p>Novověk - doba pobělohorská - 18. a 19. století rozvoj společnosti - 1. a 2. světová válka - poválečná léta - novodobé dějiny - baroko</p> <p>- historický přehled - znalost významných dní v roce</p>		

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **dějepis** je vyučován jako samostatný předmět, a to:
v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu dějepis:

- směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí
- poskytuje žákům obraz hlavních vývojových linií
- seznamuje s orientací v historickém čase
- vede žáka k pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- umožňuje pochopení kulturní rozmanitosti světa
- napomáhá utváření pozitivního hodnotového systému
- vede žáka k chápání hodnot demokracie a uvědomování si potřeby kolektivní obrany
- podporuje v žákovi potřebu klást si otázky o příčinách a průběhu rozličných dějinných událostí a nacházet mezi nimi souvislosti
- podporuje vytvářet otevřené a kritické myšlení
- seznamuje žáka s kulturním dědictvím lidstva

Formy a metody práce:

- frontální výuka, použití map, obrazů a dalších názorných pomůcek
- skupinová práce
- dějepisné exkurze
- referáty, filmy, dokumenty

Předmět dějepis souvisí s dalšími předměty z různých vzdělávacích oblastí:

- **zeměpisem** - orientace na mapě, územní rozsah států
- **matematikou, fyzikou, přírodopisem, chemií** – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky
- **výtvarnou výchovou** – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci
- **hudební výchovou** – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé
- **jazyky** – vznik a vývoj písma, významní autoři a jejich tvorba
- **výchovou k občanství** – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva
- **tělesnou výchovou** – odkaz řecké kultury, olympijské hry

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci dostávají úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, jsou vedeni k užívání správné terminologie a symboliky, k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení

- do výuky jsou zařazovány rozmanité metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, je rozvíjeno jejich kritické myšlení a logické uvažování

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcnému argumentování, do výuky je zařazena diskuse
- pracují s různými typy textů
- využívá se skupinové práce

Kompetence sociální a personální

- je vytvářeno příznivé klima ve třídě, je posilována sebedůvěra žáků a pocit zodpovědnosti
- žáci účinně spolupracují ve skupinách

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni se vcítit do situace druhých lidí, chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a normy
- žáci projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- žáci si vzájemně pomáhají, dodržují dohodnutou kvalitu práce

Vzdělávací oblast: 5.5 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: 5.5.1 Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. (D-9-1-01)</p> <p>Orientuje se na časové přímlce a na historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. (D-9-1-03)</p> <p>Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány. (D-9-1-02)</p> <p>Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. (D-9-2-01)</p> <p>Uvede příklady archeologických kultur na našem území. (D-9-2-03)</p> <p>Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost. (D-9-2-02)</p> <p>Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu.</p> <p>Uvědomí si kulturní rozmanitost světa.</p> <p>Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých</p>	<p>Úvod do studia dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách - historický čas a prostor <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas, pravěk, archeologie - pravěká období <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj v oblasti Předního a Dálného východu - charakteristické rysy a přínos 	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní difference - etnický původ 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>zemědělských civilizací. (D-9-3-01) Seznámí se s významem vzniku písma i náboženských představ. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. (D-9-3-02)</p> <p>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie. (D-9-3-04)</p> <p>Pozná rozdíl mezi jednotlivými typy státního zřízení. Orientuje se v římské mytologii. Vysvětlí souvislost mezi řeckou a římskou kulturou. Uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států, souvislost s judaismem. (D-9-3-03) Dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky.</p>	<p>Řecko - přírodní podmínky - etapy vývoje</p> <p>Řím - přírodní podmínky - vývojové etapy</p>	<p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě - občan, občanská společnost a stát</p>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. (D-9-4-01)</p> <p>Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské oblasti. (D-9-4-02)</p> <p>Objasní situaci velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. (D-9-4-03)</p> <p>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. (D-9-4-04)</p> <p>Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury. (D-9-4-05)</p> <p>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. (D-9-5-02)</p> <p>Uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí.</p> <p>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka i nové myšlenky žádající reformu církve. (D-9-5-01)</p>	<p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky dějin českých zemí, český stát v době knížecí, první přemyslovští králové - první státní útvary v Evropě, křížové výpravy - český stát za posledních Přemyslovců, Lucemburkové - doba poděbradská a jagellonská <p>Humanismus, počátky novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita - etnický původ <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. (D-9-5-03)</p> <p>Objasní postavení českého státu v podmínkách, Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. (D-9-5-04)</p> <p>Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. (D-9-5-05)</p>	<p>Třicetiletá válka</p>	<p>MKV - kulturní diference</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek. (D-9-5-07) Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. (D-9-5-06)</p> <p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. (D-9-6-01) Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé. (D-9-6-02)</p> <p>Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. (D-9-6-03) Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované</p>	<p>Barokní kultura a osvícenství - český stát a velmoci v 15. – 18. století</p> <p>Velká francouzská revoluce - napoleonské období - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka</p> <p>Utváření novodobých národů - revoluce 1848 u nás i v jiných evropských státech - politické proudy</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>ve vybraných evropských revolucích. (D-9-6-04) Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. (D-9-6-05) Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým vedla. Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií. (D-9-6-06)</p> <p>Popíše příčiny, průběh a výsledky tohoto válečného konfliktu. Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. (D-9-7-01)</p>	<p>První světová válka</p>		

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Charakterizuje složitou poválečnou situaci u nás i ve světě.</p> <p>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. (D-9-7-02)</p> <p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět. Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. (D-9-7-03)</p> <p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. (D-9-7-04)</p> <p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. (D-9-7-05)</p> <p>Na příkladech popíše zneužití techniky a jeho důsledky, charakterizuje význam holokaustu. Popíše fungování domácího a zahraničního odboje.</p>	<p>První světová válka - důsledky</p> <p>Meziválečné období</p> <ul style="list-style-type: none"> - nové politické uspořádání Evropy - úloha USA ve světě - vznik a fungování Československé republiky - politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy <p>Druhá světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběh bojů v Evropě a ve světě - situace v protektorátu - politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv medií ve společnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola - principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního uspořádání světa.</p> <p>Uvede příklady střetávání obou bloků. (D-9-8-01)</p> <p>Charakterizuje a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. (D-9-8-02)</p> <p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa. (D-9-8-04)</p> <p>Posoudí postavení rozvojových zemí. (D-9-8-03)</p>	<p>Studená válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení světa do vojenský bloků - supervelmoci - vývoj Československa v letech 1945 - 1989 <p>Nejnovější dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik České republiky - mimoevropský svět - problémy současnosti 	<p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - intepretace vztahů mediálních sdělení a reality <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výchova k občanství** se vyučuje jako samostatný předmět, a to:
v 6. a 8. ročníku - 2 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku – 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět výchova k občanství zahrnuje vzdělávací oblast *Výchova k občanství*, *Výchova ke zdraví* a *Svět práce* (z oblasti *Člověk a svět práce*).

Vzdělání ve vyučovacím předmětu výchova k občanství:

- naznačuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života
- vede k samostatné komunikaci, spolupráci a toleranci, utváření odpovědnosti mladých lidí za vlastní život a životní dráhu
- učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat zodpovědnost za vlastní názory, chování a jednání a jejich důsledky
- rozvíjí orientaci žáků ve světě financí, ve společenském dění
- se zaměřuje na přiměřenou mezilidskou komunikaci, vyjadřování vlastních názorů, respektování práv svých i druhých, společenské chování a jednání s lidmi
- vede k aplikaci znalostí z médií,
- posiluje vztah k místu a zemi, kde vyrůstají
- buduje zájem o životní prostředí
- učí být aktivní v ochraně zdraví, života, majetku při běžných rizikových i při mimořádných událostech
- pomáhá orientovat se v sociálních vztazích
- učí rozvíjení diskuse a tolerování jiných názorů, hledání kompromisů
- přibližuje žákům činnost politických institucí a orgánů, včetně armády
- rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti

Formy a metody práce:

- frontální výuka, skupinové vyučování, samostatná práce žáků a individualizovaná výuka
- diskuse, rozhovor, výklad, práce s textem, exkurze, problémové učení, inscenační metody

Předmět výchova k občanství úzce souvisí s dalšími předměty, a to zejména s:

- **dějepisem** - lidská práva, osudy a postavení obyčejného člověka v soukolí dějin, národní

-
- bohatství, kulturní památky, významné osobnosti, dějinné milníky
- **českým jazykem a literaturou** - významné osobnosti české kultury, národní tradice, vlastenectví
  - **zeměpisem** - globální problémy lidstva, mezinárodní organizace, mezinárodní spolupráce, aktuální světové dění
  - **přírodopisem** - vznik a vývoj člověka, ochrana přírody a životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zdůrazněním pozitivního příkladu osobností, které ve svém životě něčeho dosáhli, je u žáků podporováno vědomí nutnosti celoživotního vzdělávání
- žákům je umožňována účast na besedách, exkurzích, školních projektech s cílem jejich aktuálního i budoucího zapojení do společenského života

Kompetence k řešení problémů

- je vytvářen široký prostor pro demokratickou diskuzi žáků o problémech školy zejména prostřednictvím činnosti žákovské samosprávy reprezentované školním parlamentem
- na úrovni vedení školy i jednotlivých pracovníků školy je podporována konstruktivní kritika a návrhy reálných řešení problémů ze strany žáků
- žáci jsou zapojováni do projektů vedoucích ke kritickému myšlení a uvědomění si zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- jsou vedeni ke vnímání nejrůznějších společenských problémů ve svém vývoji
- objevují paralely s historií při řešení problémů
- svá řešení posuzují z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- žákům je poskytován dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru formou vypravování, řízené diskuze a obhajoby vlastního názoru
- navozují se modelové situace, při nichž žáci používají verbální i nonverbální komunikaci
- jsou jim zadávány takové úkoly, při jejichž řešení je třeba využít více informačních zdrojů (učebnice, knihy, slovníky, internet, výpovědi osob)
- učí se souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- chápou potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- využívají získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- navozují se takové situace, kdy žák poznává, že cesta k úspěchu vede přes týmovou práci, přičemž je jim umožněno poznávat a přijímat v pracovní skupině takové role, které vedou k posílení jejich sebedůvěry, samostatnosti a pozitivní představy o sobě samém
- žáci se učí uplatňovat zásadu vzájemného respektu dětí a dospělých s tím, že v životě školy všichni uplatňují principy demokraticky přijatých pravidel
- žákům je nabízena paleta strategií a taktik, jak reagovat v různých životních situacích s důrazem na vstřícné a slušné asertivní jednání

Kompetence občanské

- žáci mají možnost podílet se formou třídní a školní samosprávy na životě školy,
- přijímají základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznávají naše kulturní tradice a historické dědictví a toto poznání v nich vyvolává potřebu je chránit
- respektují přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- nacházejí nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- žákům jsou předkládány poznatky k základům podnikání v úzké návaznosti na oblast svět práce
- podporují myšlenku, že práce fyzická i duševní jsou důležité a jsou hodny naší úcty
- nacházejí způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientují se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci

Vzdělávací oblast: 5.5 Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: 5.5.2 Výchova k občanství
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Chápe závislosti člověka na přírodě. Orientuje se v typech a historii vývoje kalendáře. Jmenuje a vyhledává v kalendáři významné dny a svátky.</p> <p>Dokáže vysvětlit význam rodiny pro vývoj člověka. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině. (VO-9-1-10)</p> <p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje. (VO-9-3-02)</p> <p>Vysvětlí role členů rodiny a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví. (VZ-9-1-02)</p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v rodině. (VO-9-1-07)</p> <p>Uvědomuje si význam vzdělání, společných pravidel a norem. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a</p>	<p>Rok a jeho slavnosti</p> <p>Rodina a rodinný život</p> <p>Život ve škole</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí Sociální rozvoj - komunikace</p> <p>VDO - občanská společnost a škola</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>aktivně proti němu vystupuje. (VO-9-1-03) Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. (VZ-9-1-01) Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole. (VO-9-1-10) Vysvětlí role členů třídy a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu vrstevnické komunity z hlediska prospěšnosti zdraví. (VZ-9-1-02)</p> <p>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. (VZ-9-1-16)</p> <p>Dokáže vyjádřit vztah k místu, kde žije. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci. (VO-9-1-10) Uvede příklady orgánů, které se podílejí na správě obcí. (VO-9-4-02)</p> <p>Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. (VO-9-1-01)</p>	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Domov - naše obec</p> <p>Vlast - regiony ČR - Praha</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - mezilidské vztahy Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - formy participace občanů v politickém životě EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO - občanská společnost a stát</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu. (VO-9-4-02) Uvědomuje si význam úcty ke kulturním památkám.</p> <p>Jmenuje důležité osobnosti naší historie a uvědomuje si jejich význam.</p> <p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. (VO-9-1-08) Rozpoznává netolerantní, rasistické a xenofobní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. (VO-9-1-09)</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. (VZ-9-1-15)</p>	<p>Významné osobnosti naší historie</p> <p>Práva dětí</p> <p>První pomoc</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy MKV - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity</p>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Náš region, významná místa a události, památky regionu, významní rodáci.</p> <p>Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. (VO-9-1-03)</p> <p>Jmenuje a vyhledává v kalendáři významné dny a svátky, které jsou spojeny s národními zvyky.</p> <p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. (VO-9-4-01)</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02)</p> <p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03)</p> <p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. (VO-9-4-04)</p>	<p>Náš region a jeho zvláštnosti</p> <p>Národní bohatství</p> <p>Národní zvyky</p> <p>Právní základy státu</p>	<p>EV</p> <p>- vztah člověka k životnímu prostředí</p> <p>VDO</p> <p>- občan, občanská společnost a stát</p> <p>- formy participace občanů v politickém životě</p> <p>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. (VO-9-3-01)</p> <p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. (VO-9-3-02)</p> <p>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. (VZ-9-1-11)</p> <p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. (VZ-9-1-12)</p>	<p>Majetek, vlastnictví a hospodaření</p> <p>Období dospívání</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. (VO-9-2-01)</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. (VO-9-2-02)</p> <p>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. (VO-9-2-03)</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. (VO-9-2-04)</p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. (VO-9-1-07)</p> <p>Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi. (VO-9-1-06)</p>	<p>Člověk jako osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojová stadia osobnosti - psychické procesy a stavy <p>Člověk v sociálních vztazích</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - sebezpoznání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - kooperace a kompetice - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti. (VO-9-1-09)</p> <p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. (VO-9-1-05)</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii. (VZ-9-1-14)</p> <p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. (VZ-9-1-03)</p> <p>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. (VZ-9-1-04)</p> <p>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. (VZ-9-1-06)</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech</p>	<p>Zdravý způsob života</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena</p>	

Výstup	Učivo	Přířezová témata	Poznámky
<p>podpory zdraví v rámci školy a obce. (VZ-9-1-09) Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. (VZ-9-1-13) Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. (VO-9-1-04)</p> <p>Uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti. Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí. (VO-9-4-05) Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. (VO-9-4-10)</p> <p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03) Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02) Vyloží smysl voleb do zastupitelstev</p>	<p>Právo v každodenním životě</p> <p>Demokracie, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod</p>	<p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy VDO - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. (VO-9-4-04) Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. (VO-9-4-05)</p> <p>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. (ČSP-9-8-01) Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. (ČSP-9-8-02)</p>	<p>Člověk a práce</p>	<p>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. (ČSP-9-8-03) V modelových situacích prokáže schopnost sebe prezentace při vstupu na trh práce. (ČSP-9-8-04)</p> <p>Rozliší a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě, krajů a státu. (VO-9-4-02) Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03)</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. (VO-9-4-05) Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. (VO-9-4-06) Provádí jednoduché právní úpravy a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci. (VO-9-4-</p>	<p>Budoucí povolání</p> <p>Občan</p> <p>Občan a právo</p>	<p>VDO - občan, občanská společnost a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>07)</p> <p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. (VO-9-3-01)</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. (VO-9-4-08)</p> <p>Rozliší a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. (VO-9-4-09)</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. (VO-9-4-10)</p> <p>Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. (VO-9-4-11)</p> <p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. (VO-9-5-01)</p> <p>Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. (VO-9-5-02)</p>	<p>Právní ochrana</p> <p>Mezinárodní organizace a integrace</p> <p>Státní hospodářství</p>	<p>VDO</p> <p>- občan, občanská společnost a stát</p> <p>EGS</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>- jsme Evropané</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. (VO-9-3-06)</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. (VO-9-3-07)</p> <p>Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. (VO-9-3-08)</p> <p>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. (VO-9-3-03)</p> <p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. (VO-9-3-04)</p> <p>Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. (VO-9-5-03)</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na něj svůj osobní názor a popíše jejich hlavní</p>	<p>Globální svět</p>	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>příčiny i možné důsledky pro život lidstva. (VO-9-5-04) Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. (VO-9-5-05) Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krize nevojenského charakteru. (VO-9-5-06)</p> <p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. (VO-9-1-05)</p>	<p>Mediální výchova</p>	<p>k životnímu prostředí</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních textů - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **fyzika** je vyučován jako samostatný předmět, a to: v 6. ročníku 1 hodinu týdně a v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- **chemií** - jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, složení atomu
- **přírodopisem** - světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- **zeměpisem** - magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace
- používají odbornou terminologii
- samostatně měří, experimentují a porovnávají získané informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulaci, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskusi
- žáci formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- žáci využívají skupinové a inkluzivní vyučování ke spolupráci při řešení problémů
- učí se posilování sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci

Kompetence občanské

- žáci šetrně využívají elektrickou energii, posuzují efektivitu jednotlivých energetických zdrojů, dávají přednost obnovitelným zdrojům ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- žáci dodržují a upevňují pravidla bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: 5.6 Člověk a příroda

Vyučovací předmět: 5.6.1 Fyzika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí. (F-9-1-02) Změří velikost působící síly. (F9-2-03)</p> <p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. (F-9-1-01) Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. (F-9-1-04) Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. (F-9-1-03)</p> <p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. (F-9-6-01)</p>	<p>Vlastnosti látek a těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - částicová stavba látek - síla, gravitační síla - měření síly - elektrické vlastnosti látek - magnetické vlastnosti látek <p>Měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti - hustota - měření času - měření teploty <p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický proud - vodiče elektrického proudu, elektrické izolanty - tepelné účinky elektrického proudu 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole elektrického proudu - rozvětvený elektrický obvod - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. (F-9-2-01)</p> <p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. (F-9-2-02)</p> <p>Změří velikost působící. (F-9-2-03)</p> <p>Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. (F-9-2-04)</p> <p>Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích. (F-9-2-05)</p>	<p>Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb tělesa - popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) - druhy pohybu rovnoměrný a nerovnoměrný - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost <p>Síla. Skládání sil</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné působení těles - síla a její měření - gravitační, elektrická a magnetická síla - gravitační elektrické a magnetické pole - vztah $F = m \cdot g$ - znázornění síly - skládání sil stejného a opačného směru - rovnováha sil - skládání různoběžných sil - těžiště tělesa <p>Posuvné účinky síly. Pohybové zákony</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuvné účinky síly na těleso a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností tělesa (zákon síly) - zákon setrvačnosti - zákon vzájemného působení těles 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů. (F-9-2-06)</p> <p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidových tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. (F-9-3-01)</p> <p>Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní. (9-3-02)</p>	<p>Otáčivé účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnováha sil na páce - moment síly ($M = F \cdot a$) - užití páky <p>Deformační účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla - tlak $p = F / S$ - tření, třecí síla - měření třecí síly - třecí síly v praxi <p>Mechanické vlastnosti kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> - přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) - hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - vztlaková síla - Archimédův zákon - potápění, plování, vznášení se těles v kapalině <p>Mechanické vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - atmosférický tlak a jeho měření - vztlaková síla na tělesa v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření 		

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona o odrazu a dopadu světla při řešení problémů a úloh. (F-9-6-07)</p> <p>Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. (F-9-4-01)</p> <p>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. (F-9-4-02)</p> <p>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. (F-9-4-03)</p> <p>Určí v jednoduchých případech teplo odevzdané či</p>	<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - přímočaré šíření světla - měsíční fáze - stín - zatmění Měsíce a Slunce - zákon odrazu světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem <p>Práce; Energie; Výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce - práce na kladce - výkon - účinnost <p>Pohybová a polohová energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - polohová a pohybová energie - přeměna polohové a pohybové energie <p>Vnitřní energie; Teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek 	<p>EGV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>přijaté tělesem. (F-9-4-04) Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. (F-9-4-05)</p> <p>Uvede příklady změn skupenství z praktického života a objasní, zda se teplo pohlcuje nebo uvolňuje. Nalezne v Tabulkách teplotu tání, varu, měrné skupenské teplo různých látek vysvětlí jeho význam. Předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické užití tohoto jevu. Popíše základní součásti spalovacích motorů, objasní rozdíl mezi zážehovým a vznětovým motorem, porovná škodlivost spalovacích motorů na životní prostředí.</p> <p>Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - změna vnitřní energie konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou výměnou - teplo - měrná tepelná kapacita látky - určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) - tepelná výměna prouděním - tepelné záření - využití energie slunečního záření <p>Změny skupenství látek skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - pístové spalovací motory <p>Elektrický náboj; Elektrické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrování těles třením 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>vlastností. (F-9-6-03) Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. (F-9-6-01) Změří elektrický proud a napětí. (F-9-6-02)</p> <p>Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. (F-9-6-04) Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. (F-9-6-01)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole. - měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí <p>Ohmův zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický odpor - výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - reostat 	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. (F-9-6-04)</p> <p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole na v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. (F-9-6-05)</p> <p>Rozlišuje stejnosměrný proud od střídavého a změřit elektrický proud a napětí. (F-9-6-02)</p> <p>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. (F-9-4-03)</p>	<p>Ohmův zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický odpor - elektrická práce - elektrická energie - elektrický výkon - účinnost <p>Co už víme o magnetickém poli</p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetické indukce <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu - alternátor - transformátory - rozvodná elektrická síť <p>Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. (F-9-6-08)</p> <p>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. (F-9-4-05)</p> <p>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet. (F-9-7-01)</p> <p>Kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. (F-9-7-02)</p>	<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lom světla - čočky spojné a rozptylné - rozklad světla optickým hranolem - optické vlastnosti oka - lupa, mikroskop, dalekohledy <p>Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - atom - atomová jádra - izotopy a nuklidy - radioaktivita - využití jaderného záření - řetězová jaderná reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením <p>Země a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluneční soustava - naše Galaxie - kosmonautika <p>Elektromagnetické záření</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektromagnetické vlny a záření 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. (F-9-5-01) Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. (F-9-5-02)</p> <p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. (F-9-6-03) Zapojí správně polovodičovou diodu. (F-9-6-06)</p> <p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. (9-3-01)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vlnová délky a kmitočet $f = c/\lambda$ - zdroje záření <p>Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - ucho jako přijímač zvuku - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem <p>Vedení elektrického proudu v polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický proud v polovodičích <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech</p> <p>Počasí kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **chemie** je vyučován jako samostatný předmět, a to:
v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a chápání souvislostí
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pokusy
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- skupinová práce
- referáty, filmy

Předmět chemie souvisí s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*:

- **zeměpisem** - surovinové zdroje chemického průmyslu
- **přírodopisem** - význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, přírodní látky
- **fyzikou** - vlastnosti látek

Mezipředmětové vztahy z ostatních vzdělávacích oblastí:

- **matematika** - chemické výpočty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- jsou vedeni ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů

- žákům jsou předkládány problémové situace související s učivem chemie
- žáci mají možnost obhajovat svá rozhodnutí
- jsou vedeni k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vyhledávají příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětlují jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

- žáci jsou motivováni k argumentaci
- mají možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence sociální a personální

- žákům jsou zadávány úkoly, při kterých mohou spolupracovat a diskutovat
- práce ve skupinách vede ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské

- žáci respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržují pravidla slušného chování
- jsou jim předkládány situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- jsou vedeni k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadávané úkoly jsou takové, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací oblast: 5.6 Člověk a příroda

Vyučovací předmět: 5.6.2 Chemie

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. (CH-9-1-02)</p> <p>Rozlišuje fyzikální těleso a látku. Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. (CH-9-1-01)</p> <p>Rozlišuje směsi a chemické látky. (CH-9-2-01) Rozezná různorodé a stejnorodé směsi. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. (CH-9-2-02) Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi. (CH-9-2-04)</p> <p>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. (CH-9-2-05)</p>	<p>Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) - v běžném životě</p> <p>Nebezpečné látky a přípravky - H - věty, P - věty, varovné značky a jejich význam</p> <p>Vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost, zápach, hustota</p> <p>Směsi - různorodé, stejnorodé směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - oddělování složek směsí</p> <p>Voda, vzduch - destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO - občan, občanská</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. (CH-9-2-06)</p> <p>Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. (CH-9-3-01)</p> <p>Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech. (CH-9-3-02)</p> <p>Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. (CH-9-3-03)</p> <p>Seznámí se s výpočtem molární hmotnosti.</p> <p>Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. (CH-9-3-03)</p> <p>Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich</p>	<p>- složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p> <p>Složení látek</p> <p>- molekula, atom, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, protonové číslo</p> <p>- prvek, sloučenina</p> <p>- periodická tabulka prvků</p> <p>- chemická vazba</p> <p>- ionty</p> <p>Chemické výpočty</p> <p>- látkové množství</p> <p>- molární hmotnost</p> <p>Prvky</p> <p>- názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků</p> <p>Chemická reakce</p> <p>- výchozí látky, produkty, chemické rovnice, zákon zachování hmotnosti</p> <p>- druhy chemických reakcí</p>	<p>společnost a stát</p> <p>EV</p> <p>- ekosystémy</p> <p>EV</p> <p>- základní podmínky života</p> <p>EV</p> <p>- lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>využívání. (CH-9-4-01) Přečte chemické rovnice. (CH-9-4-02)</p> <p>Osvojí si princip názvosloví jednoduchých chemických sloučenin. Porovná vlastnosti a použítá vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, hydroxidů a kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. (CH-9-5-01) Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. (CH-9-5-02) Zvládá první pomoc při polížení kyselinou nebo hydroxidem.</p>	<p>Chemické sloučeniny - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, hydroxidů a kyselin</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. (CH-9-1-02)</p> <p>Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek. (CH-9-1-03)</p> <p>Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. (CH-9-5-03)</p> <p>Osvojí si princip názvosloví solí. Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. (CH-9-5-01)</p> <p>Orientuje se v přípravě a využívání různých anorganických látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. (CH-9-7-03)</p>	<p>Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) - v běžném životě</p> <p>Nebezpečné látky a přípravky - H - věty, P - věty, varovné značky a jejich význam</p> <p>Mimořádné události - požár, povodeň - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek</p> <p>Kyselost a zásaditost látek - pH - neutralizace</p> <p>Soli - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. (CH-9-4-02)</p> <p>Pozná redoxní reakce. Ví, jak předcházet korozi. Prakticky provede elektrolýzu.</p> <p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vlastnosti a použití. (CH-9-6-01) Osvojí si způsob jejich názvosloví.</p> <p>Uvede zdroje uhlovodíků. (CH-9-6-01) Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. (CH-9-6-02) Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. (CH-9-7-01)</p> <p>Zná praktické využití některých plastů.</p>	<p>Chemické výpočty - výpočet hmotnosti výchozí látky a produktu</p> <p>Redoxní reakce - redoxní reakce - výroba železa - elektrolýza - výroba elektrického proudu chemickou cestou - koroze kovů</p> <p>Uhlovodíky - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných uhlovodíků</p> <p>Zdroje uhlovodíků - ropa, uhlí, zemní plyn - paliva</p> <p>Makromolekulární látky - plasty</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV - základní podmínky života</p> <p>EV - vztah člověka k</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. (CH-9-6-03) Osvojí si jejich názvosloví. Seznámí se s nebezpečnými vlivy rozpouštědel, barviv, ředidel, alkoholu na lidský organismus. Orientuje se v přípravě a využívání různých organických látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. (CH-9-7-03)</p> <p>Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování především bílkovin, tuků, sacharidů. (CH-9-6-04) Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. (CH-9-6-05) Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů. (CH-9-6-06)</p> <p>Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. (CH-9-7-02) Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. (CH-9-2-03) Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich</p>	<p>Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných halogenderivátů, hydroxyderivátů, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin - reakce karboxylových kyselin</p> <p>Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - reakce exotermní a endotermní, hoření - vliv teploty, plošného obsah povrchu výchozích látek, koncentrace</p>	<p>prostředí</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
nebezpečnému průběhu. (CH-9-4-03)			

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **přírodopis** je vyučován jako samostatný předmět, a to:
v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součástí se vzájemně ovlivňují a jehož součástí je i člověk
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a chápání souvislostí
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, vede ke snaze přírodu chránit
- směřuje i k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, včetně lidského těla
- seznamuje žáka s neživými přírodninami
- vede žáka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (laboratorní práce s využitím přírodnin a odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním, referáty, filmy, exkurze

Předmět přírodopis souvisí s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*:

- **chemií** - ochrana životního prostředí – chemické znečištění, prvky a sloučeniny, chemické vlastnosti minerálů a hornin, chemická ochrana ekosystémů
- **fyzikou** - světelná energie a fotosyntéza, zvuk (sluch), světlo (zrak)
- **zeměpisem** - rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

---

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informací, pracují s odbornou literaturou, správně používají odbornou terminologii, samostatně pozorují, experimentují a nalézají souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci sami navrhnou řešení, vyvozují závěry a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- žáci vzájemně komunikují a respektují názory druhých a řídí se pravidly diskuze
- formulují své myšlenky, prezentují samostatné práce
- mají možnost svoji práci vzájemně hodnotit a na hodnocení reagovat, vysvětlovat, učit se přijímat kritiku

Kompetence sociální a personální

- při hledání řešení ve skupinové práci spolupracují a věcně argumentují

Kompetence občanské

- žáci dodržují pravidla slušného chování
- chápou nutnost ochrany životního prostředí, ochrany vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla a chrání své zdraví při práci s mikroskopickými preparáty a s živými i neživými přírodninami

Vzdělávací oblast: 5.6 Člověk a příroda

Vyučovací předmět: 5.6.3 Přírodopis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. (P-9-1-01)</p> <p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)</p> <p>Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel. (P-9-1-02)</p> <p>Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů. (P-9-1-03)</p> <p>Vysvětlí podstatu nepohlavního a pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. (P-9-1-05)</p> <p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)</p>	<p>Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</p> <ul style="list-style-type: none"> - Země a život - názory na vznik života - projevy života <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování mikroskopem <p>Základní struktura života</p> <ul style="list-style-type: none"> - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy - organismy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné <p>Význam a zásady třídění organismů</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. (P-9-1-04)</p> <p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. (P-9-1-07)</p> <p>Rozpozná naše nejvýznamnější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. (P-9-2-01)</p> <p>Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích. (P-9-2-02)</p> <p>Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků. (P-9-2-03)</p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. (P-9-4-02)</p> <p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. (P-9-4-01)</p> <p>Rozpozná, porovná a objasní funkci základních</p>	<p>Viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití</p> <p>Houby bez plodnic - základní charakteristika - pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam - zásady sběru, konzumace</p> <p>Lišejníky</p> <p>Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci - bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci)</p>	<p>EV - základní podmínky života</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>orgánů, orgánových soustav živočichů. (P-9-1-03) Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování. (P-9-1-05)</p> <p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. (P-9-4-03)</p> <p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody. (P-9-8-02)</p> <p>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí atlasů. (P-9-3-04)</p>	<p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování živočichů</p> <p>Systém rostlin - zástupci běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny) - jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p> <p>EV - základní podmínky života</p>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. (P-9-4-02)</p> <p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. (P-9-4-03)</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. (P-9-4-04)</p> <p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)</p> <p>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. (P-9-3-01)</p> <p>Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a</p>	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - živočišná společenstva <p>Projevy chování živočichů</p> <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování lupou a mikroskopem <p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. (P-9-3-02)</p> <p>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. (P-9-3-03)</p> <p>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů. (P-9-3-04)</p> <p>Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. (P-9-3-05)</p> <p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. (P-9-8-02)</p>	<p>Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) - hospodářské využití významných zástupců</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>	<p>EV - ekosystémy</p> <p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. (P-9-5-02)</p> <p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. (P-9-5-01)</p> <p>Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla. (P-9-5-05)</p> <p>Pojmenuje části jednotlivých orgánů a soustav, vysvětlí jejich funkci.</p>	<p>Vývoj člověka z hlediska fylogeneze - lidské rasy</p> <p>Buňky, tkáně, orgány</p> <p>Soustava opěrná a pohybová - základní kosti a svaly, PP při poranění</p> <p>Tělní tekutiny - složení krve, funkce jejich jednotlivých částí</p> <p>Oběhová soustava - stavba a činnost srdce - druhy cév - nemoci, PP</p> <p>Dýchací soustava - plíce - stavba a činnost, nemoci, PP</p> <p>Trávicí soustava - části trávicí soustavy - nemoci, prevence, hygiena</p> <p>Přeměna látek a energií Soustava vylučovací a kožní</p>	<p>MKV - etnický původ</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří. (P-9-5-03)</p> <p>Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. (P-9-1-05)</p> <p>Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce - stavba a význam kůže, smyslové buňky - nemoci, prevence, PP při popálení a poleptání <p>Nervová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní části mozku - vyšší nervová činnost - hygiena duševní činnosti <p>Smyslové orgány</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluch, zrak čich, chuť, hmat <p>Žlázy s vnitřní sekrecí</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležité hormony a jejich význam <p>Rozmnožování</p> <p>Pohlavní soustava</p> <p>Pohlavní choroby</p> <p>Vývoj jedince z hlediska ontogeneze</p> <ul style="list-style-type: none"> - puberta - přenos dědičné informace - dědičnost a proměnlivost - gen, křížení 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>příklady vlivu prostředí na utváření organismu. (P-9-1-06)</p> <p>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života. (P-9-5-04)</p> <p>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. (VZ-9-1-08)</p> <p>Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. (VZ-9-1-07)</p>	<p>Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - návykové látky - nemoci jednotlivých orgánových soustav - nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. (P-9-6-01)</p> <p>Rozpozná vybrané nerosty podle charakteristických vlastností s použitím určovacích pomůcek. (P-9-6-02)</p> <p>Rozpozná podle charakteristiky vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek. (P-9-6-02)</p> <p>Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. (P-9-6-03)</p> <p>Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. (P-9-6-04)</p> <p>Uvede význam vlivu počasí a podnebí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími</p>	<p>Země, vznik, stavba - vznik a vývoj života</p> <p>Mineralogie - nerost, hornina, krystal - fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - třídění nerostů, význam důlních nerostů - stupnice tvrdosti</p> <p>Petrologie - horniny - horniny vyvřelé, usazené, metamorfované</p> <p>Geologické děje - vnitřní - vnější</p> <p>Pedologie</p> <p>Podmínky života - abiotické a biotické podmínky života - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p> <p>EV - základní podmínky života</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. (P-9-6-06)</p> <p>Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků. (P-9-6-05)</p> <p>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. (P-9-7-01)</p> <p>Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. (P-9-7-03)</p> <p>Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. (P-9-7-04)</p> <p>Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. (P-9-7-02)</p>	<p>Éry vývoje Země</p> <p>Geologický vývoj ČR</p> <p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - živé a neživé složky životního prostředí - potravní řetězce - vztahy mezi populacemi, parazitizmus, symbióza <p>Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje energie - ochrana životního prostředí - chráněná území - přirozené a umělé ekosystémy, populace a společenstvo 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí 	

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **zeměpis** je vyučován samostatně, a to:
v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- osvojení geografických jevů, objektů, pojmů
- získání orientace v geografickém prostředí
- získání dovedností pracovat s geografickými informacemi
- rozvoji zájmu o poznání jednotlivých regionů světa
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce:

- frontální výuka s pomůckami
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů...)
- projekty

Zeměpis souvisí s ostatními předměty ve vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*:

- **chemií** - znečištění ovzduší, vody, ...
- **fyzikou** - sluneční soustava, vesmír, ...
- **přírodopisem** - rozšíření živých organismů, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy z ostatních vzdělávacích oblastí:

- **matematika** - měřítko map, práce s grafy a diagramy, ...
- **ICT** - zpracování aktuálních informací
- **dějepis** - historie států, kultura národů, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují poznatky do celků, hledají souvislosti
- poznatky posuzují, porovnávají je, formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení
- jsou vedeni k vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- učí se užívat odbornou terminologii
- učí se využívat vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci se vyjadřují souvisle v písemném a ústním projevu
- učí se naslouchat druhým
- vhodně reagují na sdělení druhých
- dbají na pravidla vzájemné komunikace
- učí se interpretovat a prezentovat texty, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se kriticky myslet a obhájit svá rozhodnutí
- učí se vyhledávat a kombinovat informace z různých zdrojů
- učí se diskutovat na dané téma
- učí se pracovat s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání
- jsou vedeni k pocitu zodpovědnosti za své jednání
- jsou vedeni k ochotě pomoci
- jsou vedeni k hodnocení svých výsledků, k dodržování dohodnuté kvality, postupu
- jsou vedeni k odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých

- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- jsou vedeni k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast: 5.6 Člověk a příroda

Vyučovací předmět: 5.6.4 Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátu, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. (Z-9-1-01)</p> <p>Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti s ostatními tělesy sluneční soustavy. (Z-9-2-01)</p> <p>Seznámí se s planetárním systémem a rozliší tělesa sluneční soustavy.</p> <p>Popíše polohu, povrch, pohyby Měsíce a jeho jednotlivé fáze.</p> <p>Vysvětlí postavení Slunce.</p> <p>Vyzná se na hvězdné obloze.</p> <p>Rozlišuje pojmy: planeta, hvězda, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie.</p> <p>Dokáže uplatnit na praktických příkladech znalosti o kulatosti Země.</p> <p>Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů. (Z-9-2-02)</p> <p>Zvládá orientaci v přírodě podle Slunce.</p> <p>Zdůvodní různou délku trvání dne a noci na Zemi.</p>	<p>Postavení Země ve vesmíru</p> <p>Tvar a pohyby planety Země</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - komunikace</p> <p>MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Umí vysvětlit střídání ročních období.</p> <p>Používá glóbus jako model Země.</p> <p>Naučí se vyhledat informace v atlase. Dokáže na glóbu a na mapě ukázat jednotlivé oceány a kontinenty. Používá smluvené značky.</p> <p>Zvládá práci s měřítkem map. Pracuje se zeměpisnou sítí. Umí určovat zeměpisnou polohu.</p> <p>Určuje čas na Zemi. Chápe pojmy: poledník, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruhy, datová hranice.</p> <p>Chápe pojem krajinná sféra. Rozpoznává souvislost a podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry. Umí vysvětlit pojmy: počasí, podnebí, oběh vzduchu, meteorologické prvky. Rozlišuje pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, ledovce, jezera, bažiny. Popíše složení půdy, půdní typy a druhy, využití půdy. Seznámí se s uspořádáním bioty na Zemi.</p>	<p>Glóbus</p> <p>Plány a mapy</p> <p>Zeměpisná poloha</p> <p>Čas na Zemi</p> <p>Krajinná sféra Země a její složky</p>	<p>MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p> <p>EV - ekosystémy EV - základní podmínky života EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. (Z-9-1-02)</p> <p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. (Z-9-2-03)</p> <p>Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. (Z-9-1-03)</p> <p>Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost. (Z-9-2-04)</p>	<p>Typy krajiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah příroda a společnost - principy a zásady ochrany životního prostředí - globální, ekologické a environmentální problémy lidstva 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Dokáže na mapě ukázat jednotlivé oceány, kontinenty a jejich části. Zvládne využít získané znalosti z předchozího ročníku a použít je při základní charakteristice jednotlivých států (umístění státu, povrch, podnebí). Je schopný vyhledat informace na příslušných mapách v atlase (suroviny, zemědělské plodiny, průmysl, hlavní město, další významná města). Je schopný zhodnotit výhody a nevýhody států, které vyplývají z polohy. Umí využít aktuální informace z médií, které se týkají jednotlivých regionů světa.</p> <p>Rozlišuje zásadní přírodní atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. (Z-9-3-01)</p> <p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. (Z-9-3-02)</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,</p>	<p>Zeměpis světadílů</p> <p>Antarktida - oblast ledu</p> <p>Afrika - fyzickogeografická sféra - vybrané regiony</p> <p>Austrálie a Oceánie - fyzickogeografická sféra - zvláštnosti regionu</p> <p>Amerika - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - jednotlivé regiony</p> <p>Asie - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - vybrané státy</p>	<p>MKV - multikulturalita</p> <p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států. (Z-9-3-03)</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. (Z-9-3-04)</p> <p>Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vyjádření postojů k okolnímu světu. (Z-9-1-04)</p> <p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. (Z-9-1-01)</p> <p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. (Z-9-1-02)</p>	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - jednotlivé státy 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace 	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. (Z-9-4-01)</p> <p>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. (Z-9-4-02)</p> <p>Zvládá učivo o světové populaci.</p> <p>Rozlišuje základní lidské rasy.</p> <p>Umí najít na mapě rozmístění jednotlivých ras a národů.</p> <p>Orientuje se v základních typech světového náboženství.</p> <p>Má přehled o světových jazycích.</p> <p>Chápe pojmy: přirozený přírůstek, přirozená, mechanická a absolutní měna obyvatel.</p> <p>Je schopen vypočítat hustotu obyvatel v dané oblasti.</p> <p>Rozumí pojmům: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis.</p> <p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. (Z-9-4-05)</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy</p>	<p>Obyvatelstvo světa</p> <p>Politická mapa světa</p>	<p>MKV - kulturní diference</p> <p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV - etnický původ - multikulturalita - lidské vztahy</p> <p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>v konkrétních světových regionech. (Z-9-4-06) Orientuje se na politické mapě světa. Ovládá pojmy: republika, monarchie, demokracie, diktatura.</p> <p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. (Z-9-4-03) Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. (Z-9-4-04)</p> <p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. (Z-9-5-01) Orientuje se v pojmech: životní prostředí, ekosystém, složky a prvky krajiny. Dokáže posoudit nutnost zachování zdravého životního prostředí. Rozlišuje vhodné a nevhodné zásahy člověka do krajiny. Rozezná typy krajiny podle využití. Chápe nutnost dalšího rozšiřování chráněných oblastí. Ovládá práci s atlasem. Umí využít a zpracovat údaje týkající se dané problematiky získané z dostupných zdrojů.</p>	<p>Hospodářství světa - zemědělství</p> <ul style="list-style-type: none"> - průmysl - doprava <p>Krajina a životní prostředí</p>	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - kritické a čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). (Z-9-4-02)</p> <p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. (Z-9-4-03)</p> <p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. (Z-9-7-01)</p> <p>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. (Z-9-7-02)</p> <p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. (Z-9-7-03)</p>	<p>Základy topografie a orientace v terénu</p> <p>Bezpečné chování při mimořádných situacích</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>OSV Sociální rozvoj - komunikace</p>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>Umí popsat polohu ČR na mapě Evropy a světa.</p> <p>Charakterizuje povrch, podnebí a vodstvo ČR.</p> <p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. (Z-9-6-03)</p> <p>Umí zhodnotit význam nerostného bohatství v ČR.</p> <p>Orientuje se v průmyslových odvětvích ČR.</p> <p>Chápe význam zemědělství v ČR.</p> <p>Zhodnotí vliv hospodářství na stav životního prostředí v ČR.</p> <p>Zdůvodní nutnost zahraničního obchodu pro naši republiku.</p> <p>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve</p>	<p>Přírodní poměry ČR</p> <p>Obyvatelstvo ČR</p> <p>Hospodářství ČR</p>	<p>EGS - jsme Evropané</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita</p>	

<p>světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států. (Z-9-6-05)</p> <p>Rozlišuje na mapě jednotlivé regiony a umí je charakterizovat.</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. (Z-9-6-04)</p> <p>Zvládá orientaci na mapě místního regionu a umí s ní pracovat. Vymezí a lokalizuje místní region podle školy. (Z-9-6-01)</p> <p>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. (Z-9-6-02)</p>	<p>Regiony ČR</p> <p>Místní region</p>	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sociální rozvoj - komunikace</p>	
---	--	--	--

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

5.7.1.1 Hudební výchova - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **hudební výchova** se vyučuje jako samostatný předmět, a to: v 1. až 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **vokální činnost**
  - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- **instrumentální činnost**
  - rytmizace, hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- **hudebně pohybová činnost**
  - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **poslechová činnost**
  - aktivní vnímání hudby,
  - poznávání žánrů, stylů a podob,
  - rozlišení kvality tónů,
  - rozeznávání vybraných hudebních nástrojů

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- samostatná práce
- projekty
- hudební produkce

Předmět hudební výchova souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem** – lidová slovesnost
- **vlastivědou** – medailonky skladatelů, působiště skladatelů
- **tělesnou výchovou** – kreativita, pohybové doprovody
- **výtvarnou výchovou** – malované hudební hádanky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- je jim zprostředkován pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjí se jejich tvořivost aktivním osvojováním různých hudebních žánrů a technik
- vnímají hudební styly a díla v jejich historickém kontextu
- používají správnou terminologii a symboliku

Kompetence k řešení problému

- žáci jsou vedeni k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat
- žákům je umožněna volba vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- jsou vedeni ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- žákům se otvírají možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- žáci rozvíjejí své dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- je podporována jejich kritika a sebekritika

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k vzájemnému naslouchání a ohleduplnosti
- je jim poskytován prostor pro osobité hudební projevy
- je jim umožněna práce v týmech pro vzájemnou inspiraci

Kompetence občanské

- žáci se seznamují s významnými hudebními díly a jejich autory
- vytváří se u nich potřeba návštěv hudebních koncertů
- podchycuje se jejich individuální zájem o kulturní dění
- je podporována spolupráce s obcí

Kompetence pracovní

- žáci si osvojují hudební techniku a nástroje
- je využívána pozitivní motivace při hodnocení
- vytváří se podnětné pracovní prostředí

Vzdělávací oblast: 5.7 Umění a kultura

Vyučovací předmět: 5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (ozvěna) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.			

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu) - grafický záznam vokální hudby <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) - rytmižace, hudební hry (ozvěna) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
vokálně instrumentální.			

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. (HV-3-1-01)</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. (HV-3-1-02)</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. (HV-3-1-03)</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. (HV-3-1-04)</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. (HV-3-1-05)</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu) - grafický záznam vokální hudby - dvojhlas a vícehlas (prodleva, kánon) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (ozvěna) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební styly a žánry – hudba taneční, 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. (HV-3-1-06)</p>	<p>pochodová, ukolébavka - interpretace hudby – slovní vyjádření - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj</p>		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Provádí jednoduché hudební improvizace. Graficky zaznamená jednoduchou melodii a rytmus.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev, čistá intonace v rozsahu šesti tónů - hlasová a dechová cvičení - hudební rytmus 2/4, 3/4 a 4/4, mateník - kánon a lidový dvojhlas - intonace primy, kvinty, oktávy - intonace v durové i mollové tónině - zpěv podle melodického a rytmického zápisu písně - polyfonie – zpěv tří písní se stejnou harmonií <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - hudební improvizace - grafický záznam melodie a rytmu <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby - orientace v prostoru <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech vybraných skladeb - hudba vokální, instrumentální 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etnický původ 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	<ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje, lidský hlas - hudební styly a žánry - hudební formy - hudební interpreti 		

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. (HV-5-1-01)</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. (HV-5-1-02)</p> <p>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. (HV-5-1-03)</p> <p>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. (HV5-1-05)</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pěveckých dovedností - rozšiřování pěveckého rozsahu - zpěv v rytmu 2 / 4, 3 / 4 a 4 / 4 - zpěv z paměti i z not - orientace v notovém záznamu - vokální improvizace - zpěv durových a mollových písní <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje rytmické i melodické - rytmicizace, melodizace, improvizace - hra podle notové partitury - taktování zpívajících žáků - zpěv a hra podle dynamických označení - hudební doprovod ostinato <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pantomima a pohybová improvizace - orientace v prostoru - polkový a valčíkový krok, menuet 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>dovedností vytváří pohybové improvizace. (HV-5-1-07)</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. (HV-5-1-04)</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. (HV-5-1-06)</p>	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální - lidský hlas - hudební nástroje - hudební styly a žánry - hudební formy - hudební skladatelé a interpreti 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etnický původ 	

5.7.1.2 Hudební výchova - 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **hudební výchova** je vyučován jako samostatný předmět, a to: v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova:

- vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytný prostředek komunikace
- chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- opírá se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- rozvíjí tvůrčí potenciál, kultivování projevů a potřeb a utváří hierarchii hodnot
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- vede k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- směřuje k rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, samostatná práce
- projekty, hudební produkce

Předmět hudební výchova souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem a literaturou** - lidová slovesnost, OD, Semafor
- **dějepisem** - medailonky skladatelů
- **zeměpisem** - hudební styly, působiště skladatelů
- **tělesnou výchovou** - pohyb

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají ve správných souvislostech obecně užívanou hudební terminologii
- propojují do souvislostí získané znalosti a dovednosti, využívají je v hudební praxi (hra hudební nástroj, zpěv, tanec)

Kompetence k řešení problémů

- žáci na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící hudby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora, jež je předávána hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí, rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- v hudební praxi ověřují správnost svých rozhodnutí, která dokáží obhájit a aplikovat při řešení obdobných situací

Kompetence komunikativní

- žáci při práci ve skupině dokážou vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- využívají informační a komunikační prostředky typické pro hudební projev v oblasti vokální, instrumentální a hudebně pohybové

Kompetence sociální a personální

- žáci efektivně spolupracují ve skupině při vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činnostech, respektují názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých, dokážou se vcítit do hudebního vnímání ostatních
- chrání a oceňují naše kulturní tradice, projevují pozitivní postoj k hudebním dílům
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k hudebním činnostem
- při samostatné práci v oblasti vokálních, instrumentálních, pohybových i poslechových činností se koncentrují na hudební výkon, dodržují vymezená pravidla
- využívají znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávací oblasti Umění a kultura v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Vzdělávací oblast: 5.7 Umění a kultura

Vyučovací předmět: 5.7.1 Hudební výchova – 2. stupeň

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. (HV-9-1-01)</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, pěvecké návyky, pěvecký postoj, artikulace - tvoření tónu - dynamika - rytmus a tempo - zápis písně, houslový klíč, hodnoty not a pomlk, výška not, takty - stupnice durová - part, partitura - jednohlas, vícehlas, kánon - lidové písně z různých regionů <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové písně, přede hry - styl hudební ukázky - vlastnosti tónu, barva tónu - hudební názvosloví - hudební nástroje <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní kroky vybraných tanců - doprovod folkových písní - taktování 	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - poznávání lidí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace písní Instrumentální činnosti - klávesové nástroje - rytmizace říkadel - jednoduchý rytmický doprovod písní - rytmické hádanky, hra na tělo - metronom - zobcová sopránová flétna - bicí nástroje - Orffovy nástroje 	<p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita</p>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. (HV-9-1-06)</p>	<p>Vokální činnosti - rozezpívání - jednohlas a vícehlas - notové klíče - notový zápis, půltón, posuvky - durová a mollová stupnice - akordy (kvintakord, septakord) - kytarové akordy - intervaly</p> <p>Poslechové činnosti - strunné nástroje - durové a mollové akordy - dechové nástroje - ladička</p> <p>Hudebně pohybové činnosti - hudební vystoupení</p> <p>Instrumentální činnosti - dudácká kvinta - rytmické hádanky - hra na tělo</p>	<p>MKV - kulturní diference - multikulturalita</p> <p>OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů (HV-9-1-04)</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. (HV-9-1-08)</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03)</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové a umělé písně různých národů - technika vokálního projevu <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - církevní a modální stupnice - světový vývoj artificiální hudby a nonartificiální hudby - moderní hudební nástroje - akordové značky <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové kreace k nonartificiální hudbě <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmicko-melodické hádanky - Orffovy nástroje - doprovody podle vlastních představ 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita 	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. (HV-9-1-02)</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. (HV-9-1-07)</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. (HV-9-1-05)</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - české lidové, zlidovělé a umělé písně artificiální a nonartificiální hudby - homofonie a jednoduchá polyfonie - tónika, subdominanta, dominanta - rytmus <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - česká artificiální a nonartificiální hudba od nejstarších dob po současnost - hudební technika <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje historické a současné - Orffovy nástroje - doprovody podle představ 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu 	

5.7.2 Výtvarná výchova

5.7.2.1 Výtvarná výchova - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku, a to: v 1. a 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2., 4., 5. ročníku 3 hodiny týdně.

V předmětu výtvarná výchova jsou realizovány výstupy z oblasti *Člověk a svět práce*, a to z **Práce s drobným materiálem** a z **Konstruktivních činností**.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova:

- rozvíjí zájem o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace a seberealizace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání

Formy a metody práce:

- frontální výuka s následnou vlastní prací s výtvarnými materiály
- skupinová práce
- vycházky s pozorováním, náčrty
- referáty, filmy, exkurze

Předmět výtvarná výchova souvisí s dalšími předměty:

- **českým jazykem** – abeceda, nauka o slově, ilustrace k literárnímu textu
- **matematikou** – geometrické tvary a tělesa, jednotky délky
- **prvoukou** – živá a neživá příroda, rodina, lidská činnost a tvořivost, dopravní výchova

- **vlastivědou** – naše vlast, typy krajiny, minulost – přítomnost – budoucnost, Evropa
- **přírodovědou** – člověk a živá i neživá příroda, vesmír
- **hudební výchovou** – hudební nástroje, inspirace poslechem, ilustrace písně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci chápou umělecký proces jako způsob poznávání a komunikace
- přistupují k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v nedělitelném vztahu tvůrce a interpreta
- zaujímají osobní účast v uměleckém procesu, uvědomují si jeho význam
- nalézají projevy historických proměn v proměnách vizuálně obrazných prostředků
- užívají různorodé vizuálně obrazné vyjadřovací prostředky včetně nejnovějších technologií

Kompetence k řešení problémů

- žáci si uvědomují nezbytnost kreativního přístupu
- vnímají různorodost výtvarných vyjádření
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do hodnocení prací, umí zdůvodnit svůj názor
- respektují názory jiných
- obohacují svou slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- uvědomují si důležitost kolegiální pomoci
- respektují rozmanitost výtvarného projevu spojeného s osobitostí

Kompetence pracovní

- žáci zvládají úklid třídy, svého pracovního místa, pomůcek
- dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- využívají návyky a znalosti v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- vytvářejí si postoj k výtvarným dílům

Vzdělávací oblast: 5.7 Umění a kultura

Vyučovací předmět: 5.7.2 Výtvarná výchova – 1. stupeň

Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. (VV-3-1-01)</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. (VV-3-1-02)</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, objemy - hra s barvou, barvy teplé a studené, základní a doplňkové - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - malba, kresba, ilustrace, plastika - zhodnocení a sdělení výsledků tvůrčí činnosti i ostatních <p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresba, kolorovaná kresba - malba vodovými i temperovými barvami - aplikování technik koláže a frotáže <p>Abstraktní tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapouštění barev do vlhkého podkladu, rozfoukávání barev - využití výtvarných prostředků pro vyjádření emocí, nálad, fantazie - osobní postoj v komunikaci, zdůvodňování výtvarného záměru 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu - kreativitu 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. (VV-3-1-03)</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. (VV-3-1-04)</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (VV-3-1-05)</p>	<p>Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, zrakových, čichových, chuťových a pohybových</p> <ul style="list-style-type: none"> - otisk, tiskátko, různé druhy štětců, malba prsty, frotáž, monotyp - kombinace barev - práce s vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, tuší - pozorování přírodních forem <p>Zobrazování přírodních a umělých forem</p> <ul style="list-style-type: none"> - zátiší, studie předmětů - práce s měkkým materiálem, dřívkem, modelínou, rudkou, uhlem - kompoziční zákonitosti (velikost, proporce, tvary, umístění v ploše i prostoru) - vlastní ilustrace textů - ilustrátoři dětských knih <p>Dekoratивní řešení plochy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přání k Vánocům, Velikonocům, ke Dni matek - stříhání, lepení, vytrhávaný papír, mozaika, ornament, odkrývané techniky, skládání a trhání papíru - typy písma 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Práce s drobným materiálem</u></p> <p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Poznává různé druhy materiálu. Poznává vlastnosti zpracování materiálu. (ČSP-3-1-01)</p> <p>Rozpoznává jednoduché pracovní pomůcky. Udržuje pořádek na pracovním místě. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. (ČSP-3-1-01)</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy. (ČSP-3-1-02)</p> <p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc. (ČSP-3-2-01)</p>	<p>Vlastnosti materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodniny - modelovací hmoty - papír, karton a jiné - textil, vlna - plast, allobal, igelit, drát a jiné <p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nůžky kulaté, špičaté, jehla a nit, provázek, lepidlo, špejle a jiné <p>Lidové zvyky a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vánoční a velikonoční dekorace - práce se šablonou - vytváření s pomocí názoru na webových stránkách - práce v materiálu, asambláž <p>Stavebnice plošné i prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosti práce s různými typy stavebnic 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

Ročník: 4. - 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty). (VV-5-1-01)</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy. (VV-5-1-02)</p> <p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). (VV-5-1-01)</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. (VV-5-1-03)</p> <p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. (ČSP-5-1-01)</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. (ČSP-5-1-02)</p>	<p>Barvy</p> <ul style="list-style-type: none"> - míchání barev - hry s barvou - klasifikace barev <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, kompozice v ploše - kresba podle skutečnosti - proporce lidského těla - kolorovaná kresba <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - malba podle skutečnosti - emocionální malba <p>Tisk</p> <ul style="list-style-type: none"> - šablony - monotyp - otisky - vosková technika 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznání <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepečení 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. (ČSP-5-1-03) Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. (ČSP-5-2-02)</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné tvorbě. (VV-5-1-04)</p> <p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (VV-5-1-07)</p> <p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. (ČSP-5-1-01)</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. (ČSP-5-1-02)</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. (ČSP-5-1-03) Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. (ČSP-5-2-02)</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém</p>	<p>Koláž</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisk z koláže - frotáž - mozaika <p>Modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní tvary - vytváření prostorových předmětů 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. (VV-5-1-02) Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. (VV-5-1-04) Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. (ČSP-5-1-01) Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. (ČSP-5-1-02) Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. (ČSP-5-1-03) Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. (ČSP-5-2-01)</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). (VV-5-1-05) Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. (VV-5-1-06) Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první</p>	<p>Současné výtvarné umění, druhy výtvarného umění - ilustrace - komiks - loutky - malířství, sochařství, architektura</p>	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá MDV - vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>OSV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>pomoc při úrazu. (ČSP-5-1-04) Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-5-2-03)</p>		<p>Osobnostní rozvoj - kreativita OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p>	

5.7.2.2 Výtvarná výchova - 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **výtvarná výchova** je vyučován jako samostatný předmět, a to:
v 6. – 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova:

- umožňuje žákům poznávat okolní svět i jejich vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně formovat vlastní výtvarné myšlení
- učí žáky rozumět výtvarnému umění a chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást života
- směřuje k rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování vlastní subjektivity

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- individualizovaná práce
- referáty, exkurze, filmy

Předmět výtvarná výchova souvisí s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura*:

hudební výchovou – hudební styly a žánry, lidový tanec, lidové písně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokážou zpětně uvědomit problémy spojené s realizací
- využívají vedení k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení problémů
- podílejí se na organizování své vlastní činnosti
- využívají hodnocení své práce k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají námět k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu poznají výtvarný problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- volí vhodné postupy pro svou práci

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokážou žáci vyjádřit svůj názor, vhodnou formou jej obhájit a tolerovat názory druhých
- dodržují etiku komunikace

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí pracovat v týmu, spolupracovat, respektovat způsob práce druhého
- buduje si sebedůvěru s cílem dosáhnout optimálního výsledku

Kompetence občanské

- žáci spoluvytvářejí propagační materiály na akce školy, prezentují školu na veřejnosti, vytvářejí si vztah ke škole a obci, kde žijí
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

- žáci používají účinně a bezpečně nástroje, vybavení a materiály, dodržují technologický postup a pravidla při práci
- dbají na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- samostatně pracují a koncentrují se na pracovní výkon
- vytvářejí si vztah k manuální práci

- rozvíjejí manuální zručnost
- užívají správné materiály a nástroje

Vzdělávací oblast: 5.7 Umění a kultura

Vyučovací předmět: 5.7.2 Výtvarná výchova – 2. stupeň

Ročník: 6. - 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpozná vyjádření linie, tvaru a objemu, zhodnotí jejich rozvržení v ploše a prostoru, jejich vzájemné vztahy, kontrast a rytmus. Základní principy využívá v tvorbě.</p> <p>Vytváří jednoduché kompozice z geometrických tvarů.</p> <p>Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. (VV-9-1-01)</p> <p>Vytváří plastické a prostorové objekty z papíru, hlíny nebo z drátu.</p> <p>Využívá znalosti o teplých a studených barvách, základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému vyjádření.</p> <p>Správně využívá techniku malby, vrstvení a míchání barev. Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu</p>	<p>Kresebné studie</p> <p>Kompozice z geometrických tvarů, jejich prolínání, řazení, rytmus, přímka, křivka.</p> <p>Dekoratивní řešení plochy</p> <p>Plastická a prostorová tvorba, architektura</p> <p>Teorie barev</p> <p>Malba</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. (VV-9-1-01)</p> <p>Popíše princip kompozice obrazu, vhodně rozvrhne jednotlivé prvky na ploše.</p> <p>Dokáže vytvořit výtvarné dílo za pomoci PC programu, fotoaparátu nebo kopírování.</p> <p>Vnímá okolní jevy, svoje vědomí a jejich vzájemný vztah. Využívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. (VV-9-1-02)</p> <p>Osvojí si včlenění písma do výtvarného objektu a postupy k tomu potřebné. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. (VV-9-1-08)</p> <p>Prohlubuje svoje znalosti lidových tradic, dokáže</p>	<p>Rozvržení plochy, velikost a umístění objektů a postav</p> <p>Netradiční výtvarné postupy</p> <p>Zobrazení vlastních fantazijních představ a rozvoj své vlastního vnímání a vyjadřování skutečnosti</p> <p>Využití písma ve výt. díle, plakát</p> <p>Výzdoba interiéru, výroba dekorativních předmětů na základě lidových tradic</p>	<p>- kreativita</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - kreativita MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí Sociální rozvoj - komunikace MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV Sociální rozvoj</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>vnímat a zachytit atmosféru významných svátků, dokáže aktivně přispět k rozvíjení lidových tradic a zvyků a výtvarně se k nim vyjadřovat.</p> <p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. (VV-9-1-07)</p>	<p>Výtvarná díla pravěku, starověku a středověku</p>	<p>- mezilidské vztahy MKV - kulturní diference</p> <p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p>	

Ročník: 8. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá linii jako výrazový prostředek. Vhodně rozvrhne objekty na ploše.</p> <p>Ve vlastní tvorbě aplikuje kompoziční principy.</p> <p>Zobrazuje objekty za užití perspektivních postupů.</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. (VV-9-1-04)</p> <p>Posoudí působení barvy, používá míchání barev.</p> <p>Aplikuje zásady míchání a vrstvení barev.</p> <p>Vytváří prostorové kompozice, přenáší vlastní představy do trojrozměrných objektů.</p> <p>Rozpozná umělecké slohy.</p>	<p>Kresebné etudy</p> <p>Kompoziční principy – vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru</p> <p>Malba, barva v uměleckém díle</p> <p>Technika akvarelu, pastel</p> <p>Plastická a prostorová tvorba</p> <p>Umělecká díla novověku, současné trendy ve výtvarném umění, architektura</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>EV - lidské aktivity a vztah k životnímu prostředí</p> <p>EGS</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. (VV-9-1-06) Využívá poznatky o uměleckých stylech ve vlastní tvorbě.</p> <p>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. (VV-9-1-03)</p> <p>Vytvoří koláž z obrázků a písma. Výtvarný aspekt funkčně propojí se zaujatou komunikací obsahu.</p> <p>Ve výtvarném díle využije písmo, tvar, linii, barvu.</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. (VV-9-1-05) Vytvoří vlastní reklamní sdělení.</p>	<p>Moderní technické prostředky ve výtvarné tvorbě</p> <p>Koláž</p> <p>Písmo, plakát</p> <p>Reklama</p>	<p>- objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MDV - tvorba mediálního sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozliší grafické techniky. Využije tisk z výšky pro vlastní výtvarné dílo.</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a vysvětluje své postoje k nim. Vyjadřuje obsah vlastních představ.</p> <p>Vytváří vlastní řešení s různým zaměřením a účelem. Vysvětlí smysl a podobu významných tradičních svátků, zachytí jejich atmosféru, navrhne vlastní podíl na vytvoření výzdoby, vytvoří dekorativní předmět z dostupného materiálu.</p>	<p>Grafické techniky – tisk z výšky, tisk z hloubky, tisk z plochy</p> <p>Zobrazení vlastních fantazijních představ a rozvoj vnímání a vyjadřování skutečnosti</p> <p>Dekoratивní řešení plochy, výzdoba interiéru, ozdoba</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita</p> <p>OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy MKV - kulturní diference</p>	

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Tělesná výchova

5.8.1.1 Tělesná výchova - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **tělesná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět, a to:
v 1. až 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

V předmětu tělesná výchova jsou plněny i výstupy ze *Zdravotní tělesné výchovy*.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví
- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry
- základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

- činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností,
- zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace činností:

- žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu
- v úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku
- v hlavní části hodiny se všichni věnují danému typu sportování
- v závěrečné fázi hodiny dochází ke zklidnění – relaxaci
- žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi
- učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, spolu s dětmi používá veškeré

dostupné náčiní a nářadí

Formy a metody práce:

- individuální pohybové aktivity, skupinové pohybové aktivity, frontální výuka
- kooperativní činnosti, názorně demonstrační metody, dovednostně-praktické metody, aktivizující metody

Předmět tělesná výchova souvisí s dalšími předměty:

- **prvoukou** - části těla, zdravý životní styl
- **hudební výchovou** – rytmika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojí základní tělocvičné názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

- žáci spolupracují při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, organizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

- žáci jednají v duchu fair - play
- dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

- žáci se podílejí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- učí se kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní

Kompetence pracovní

- žáci uplatňují hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Vzdělávací oblast: 5.8 Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: 5.8.1 Tělesná výchova – 1. stupeň

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s významem pohybu pro zdraví - příprava organismu - napínací a protahovací cvičení, zklidnění <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy a postoje - cvičení prostná (kotoul vpřed) - cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny) - cvičení kompenzační a relaxační - šplh na tyči - rytmická cvičení - přeskoky přes švihadlo <p>Sportovní a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce (příhrávky) - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem - základy sportovních her 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p> <p>Řídí se zásadami chování a jednání fair play.</p>	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh na krátké tratě - štafetový běh - nácvik skoku dalekého z místa - nácvik hodů kriketovým míčkem - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály <p>Zásady chování a jednání fair play</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy. (ZTV-3-1-01)</p> <p>Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. (ZTV-3-1-02)</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p> <p>Poznává základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály.</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s významem pohybu pro zdraví - příprava organismu - napínací a protahovací cvičení, zklidnění <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy a postoje cvičení prostrná (kotoul vpřed, stoj na lopatkách) - cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny, bedna) - cvičení kompenzační a relaxační - šplh na tyči - rytmická cvičení - cvičení s lanem - přeskoky přes švihadlo - kondiční cvičení s plnými míči - odraz z můstku - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály <p>Sportovní a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce (přihrávky) - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>pohybových činnostech a soutěžích.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Řídí se zásadami chování a jednání fair play.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her - základy vybíjené <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh na krátké tratě - nácvik vytrvalostního běhu - štafetový běh - nácvik odrazu skoku dalekého - hod kriketovým míčkem <p>Zásady chování a jednání fair play</p> <p>podle možností</p> <ul style="list-style-type: none"> - plavecký výcvik - pobyt v přírodě 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. (TV-3-1-01)</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. (TV-3-1-04)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)</p> <p>Poznává základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály.</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-03)</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s významem pohybu pro zdraví - příprava organismu - napínací a protahovací cvičení, zklidnění <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy a postoje - cvičení prostná (kotoul vpřed) - nácvik kotoulu vzad - cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny, bedna) - roznožka přes kozu - cvičení kompenzační a relaxační - šplh na tyči - rytmická cvičení - cvičení s lanem <p>- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>Sportovní a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, driblink) - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem - základy sportovních her 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace <p>MKV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)</p> <p>Řídí se zásadami chování a jednání fair play.</p>	<p>- vybíjená</p> <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh na krátké tratě - štafetový běh - vytrvalostní běh - skok daleký - hod kriketovým míčkem <p>Zásady chování a jednání fair play</p> <p>podle možností</p> <ul style="list-style-type: none"> - plavecký výcvik - pobyt v přírodě 	<p>- lidské vztahy</p> <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Ročník: 4. - 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. (TV-5-1-01)</p> <p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. (TV5-1-04)</p> <p>Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování. (ZTV-5-1-01)</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. (TV-5-1-02)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her. (TV-5-1-03)</p> <p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. (TV-5-1-07)</p> <p>Zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle,</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví dítěte - zásady hygieny, bezpečného pohybu i chování při TV a na sportovních akcích ve škole i mimo školu <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastická rozcvička - cvičení s náčiním (švihadlo) - prostná (kotoul vpřed, vzad) - rovnovážná a koordinační cvičení - přeskok (roznožka, skrčka přes kozu) - šplh na tyči - hrazda (výskok do vzporu, sešín) 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>podle pokynů učitele. (ZTV-5-1-02)</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. (TV-5-1-08)</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. (TV-5-1-09)</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. (TV-5-1-05)</p> <p>Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. (ZTV-5-1-03)</p> <p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. (TV-5-1-06)</p> <p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace. (TV-5-1-10)</p>	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná běžecká cvičení - běh (sprint, vytrvalostní běh, starty) - základy štafetového běhu - skok daleký - základy skoku vysokého - hod kriketovým míčkem <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, chytání a házení míče, driblink) - vybíjená - kopaná - základy florbalu - základy košíkové - základy přehazované <p>Pohybové hry</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Podle podmínek: - bruslení - cyklistika - turistika a pobyt v přírodě - lyžování		

5.8.1.2 Tělesná výchova - 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **tělesná výchova** je vyučován jako samostatný předmět, a to: v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Na 2. stupni probíhá výuka zpravidla odděleně pro chlapce a děvčata, v některých činnostech koedukovaně (např. lyžování, bruslení atd.). Na předmět tělesná výchova navazují další pohybové aktivity jako pořádání soutěží, kurzů, škol v přírodě se sportovní tematikou aj.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova:

- směřuje k pochopení zdraví jako důležité hodnoty v životě člověka
- vede k poznání významu tělesných cvičení pro zdravý a harmonický rozvoj osobnosti
- směřuje k rozvoji fyzických a psychických schopností žáka
- postupuje od spontánních pohybových činností k činnostem řízeným a výběrovým
- učí žáka objevovat vlastní předpoklady k pohybovým činnostem, poznávat účinky tělesných cvičení na fyzickou i psychickou zdatnost, sociální a duševní pohodu
- vytváří nové pohybové dovednosti žáka a dále je rozvíjí
- vede žáka k překonávání překážek
- posiluje kolektivní spolupráci a sounáležitost s ostatními
- zvyšuje volní úsilí žáka
- vede žáka k vytváření pozitivních morálních a etických postojů
- rozvíjí zájem a potřebu člověka provozovat volnočasové pohybové aktivity
- učí žáka využívat získané dovednosti a návyky k ovlivňování zdraví v denním režimu
- vede žáka k odhalování vlastních zdravotních oslabení a vytváří podmínky pro jejich korekci
- nabízí široké spektrum pohybových aktivit s cílem všestranného a harmonického rozvoje osobnosti dítěte

Zdravotní TV je integrována do předmětu tělesné výchovy. Vybrané učivo zdravotní tělesné výchovy je preventivně zařazováno do výuky pro všechny žáky. Indisponovaným jedincům je pak umožněn výběr specifických prvků učení namísto činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Mezi indisponované jedince se řadí žáci III. (II.) zdravotní skupiny a žáci oslabení z důvodu aktuálního zdravotního stavu, např. po nemoci, v rekonvalescenci, s drobným poraněním atp. O cvičení s omezením rozhodují zákonní zástupci na základě lékařského doporučení; v mimořádných případech rozhoduje jednorázově na základě aktuálního zdravotního stavu žáka přímo vyučující.

Výběr a zařazení jednotlivců mezi nadané a talentované žáky s možností nácviku a zdokonalování náročnějších prvků učiva je plně v kompetenci kvalifikovaného pedagoga.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví

- zdravotně zaměřené činnosti

- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- základy gymnastiky
- základy atletiky
- základy sportovních her
- plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě
- další pohybové činnosti

- činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV
- pravidla osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností

Formy a metody práce:

- individuální pohybové aktivity
- skupinové pohybové aktivity
- frontální výuka
- kooperativní činnosti
- názorně demonstrační metody
- dovednostně - praktické metody
- aktivizující metody

Předmět tělesná výchova souvisí s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*:

- **přírodopisem** - lidské tělo, první pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci poznávají vlastní pohybové schopnosti a svůj individuální rozvoj
- vnímají aktuální zdravotní stav
- prožívají souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci hledají souvislosti, přenášejí získané zkušenosti do jiných činností
- začleňují zvládnuté prvky do sestav, sportovních kombinací
- hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech
- odhalují a zvládají problém a hledají tréninkové cesty k jeho eliminaci

Kompetence komunikativní

- žáci používají sportovní terminologii a tělovýchovné názvosloví
- osvojují si a aplikují nonverbální komunikaci a reciproční vztahy
- pořizují záznamy a obrazové materiály ze sportovních činností
- je jim otevřen prostor pro diskusi o způsobu provedení zadaných úkolů, o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

- žáci dodržují pravidla fair play; zvládají handicap, pomáhají slabším
- prezentují a podporují myšlenky olympijského hnutí
- rozvíjejí spolupráci ve skupině, uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělují a přijímají úkoly v rámci herních a sociálních rolí

Kompetence občanské

- žáci se orientují na zdravý životní styl, podporují aktivní a bezpečné sportování
- objasní nutnost dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- seznamují se se škodlivostí požívání steroidních anabolik, drog a jiných škodlivin
- poskytnou první pomoc při úrazech lehčího charakteru, zajistí odbornou pomoc

Kompetence pracovní

- manipulují s dostupným sportovním nářadím a náčiním
- vyhledávají a důsledně dodržují zásady bezpečnosti a prevence úrazů

- zpracovávají a prezentují naměřené výkony, vyhledávají data
- objasňují nutnost dodržování pravidel nejen ve sportu, ale i v celém životě

Vzdělávací oblast: 5.8 Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: 5.8.1 Tělesná výchova – 2. stupeň

Ročník: 6. - 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. (TV-9-1-01) Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. (TV-9-1-02) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. (TV-9-1-05) Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. (VZ-9-1-05)</p> <p>Usiluje o zlepšení své zdatnosti, síly, koordinace a obratnosti. Používá bezpečně náradí a náčiní. Cvičí podle slovních pokynů.</p> <p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka. (TV-9-3-01) Učí se poskytnout účinnou pomoc.</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - zásady hygieny, bezpečného pohybu i chování při TV a na sportovních akcích ve škole i mimo školu <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastické rozcvičení, cvičení průpravná, strečink - prostná (kotoul vpřed, vzad, varianty kotoulů, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou) - přeskok (roznožka, skrčka přes kozu) - hrazda (výskok do vzporu, sešín, překot, výmyk) - kruhy (visy, překoty) - šplh na tyči - názvosloví - záchrana, pomoc 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - sebepoznání a sebepojetí 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Chápe význam atletiky jako přípravu pro jiné sporty.</p> <p>Rozvíjí své rychlostní a vytrvalostní schopnosti. Nenechá se odradit počátečním neúspěchem. Rozvíjí své získané pohybové dovednosti.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech na dané úrovni. (TV-9-2-01)</p> <p>Vnímá účinek a vliv sportovních her na svou fyzickou, psychickou a sociální zdatnost.</p> <p>Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotního oslabení. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.</p>	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení, běžecká abeceda - běh (sprint, vytrvalostní běh, starty) - štafety - skok daleký - skok vysoký - hod kriketovým míčkem <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehazovaná - košíková - florbal - kopaná - výběrové (brännball, softball, nohejbal, frisbee, stolní tenis, kinball, házená aj.) <p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení; pohybové hry</p> <p>Lyžování Turistika a pobyt v přírodě Plavání Bruslení</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	

Ročník: 8. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Aktivně organizuje svůj pohybový režim, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. (TV-9-1-01)</p> <p>Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. (TV-9-1-02)</p> <p>Odmítá dopink, drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. (TV-9-1-04)</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. (VZ-9-1-10)</p> <p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. (TV-9-1-03)</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. (TV-9-2-02)</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. (TV-9-3-07)</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony,</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotně orientovaná cvičení - základy první pomoci <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastické rozcvičení, cvičení průpravná, strečink - prostná (kotoul vpřed, vzad, varianty kotoulů, kotoul letmo, stoj na rukou, stoj na rukou do kotoulu, přemet stranou, sestavy) - přeskok (roznožka, skrčka přes kozu) - hrazda (výskok do vzporu, sešin, výmyk) - kruhy (visy, překoty) - šplh na tyči, na laně - názvosloví - záchrana, dopomoc <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení, běžecká abeceda - běh (sprint, vytrvalostní běh, starty) - štafety - skok daleký 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>eviduje je a vyhodnotí. (TV-9-3-05) Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. (TV-9-3-01)</p> <p>Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. (TV-9-3-03)</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. (TV-9-3-04) Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. (TV-9-3-06)</p> <p>Osvojované pohybové dovednosti tvořivě aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (TV-9-2-01)</p> <p>Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. (TV-9-3-02)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skok vysoký - hod kriketovým míčkem, granátem - vrh koulí - základy překážkového běhu - organizace soutěží, rozhodování <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - volejbal - házená - košíková - florbal - kopaná - výběrové (brännball, softball, nohejbal, frisbee, stolní tenis, kinball, badminton aj.) - organizace soutěží, rozhodování <p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení; pohybové hry</p> <p>Lyžování Turistika a pobyt v přírodě Plavání Bruslení</p>		

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **praktické činnosti** se vyučuje jako samostatný předmět, a to: v 6., 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Předmět se skládá z několika částí, které obsahují tematické okruhy ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*.

1. **Technické práce** – zahrnuje tematické okruhy **práce s technickými materiály, design a konstruování**
2. **Práce s technickými materiály - ruční práce**
3. **Pěstitelské práce, chovatelství (6. a 7. r.)** – zahrnuje tematický okruh **pěstitelství a chovatelství**

Vzdělávání v předmětu **praktické činnosti** směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při práci
- poznávání techniky jako významné součásti lidské kultury
- poznávání okolního světa, ke správnému postoji k technice a životnímu prostředí
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci, k rozvíjení podnikatelského myšlení orientaci v různých oborech lidské činnosti, osvojování potřebných poznatků pro volbu profesního zaměření

Formy a metody práce:

- frontální výuka, frontální a individuální instruktáž, skupinová práce
- referáty, filmy, exkurze
- samostatné práce na určeném stanovišti
- praktické činnosti a pěstitelské pokusy spojené s pozorováním, brainstorming

Předmět **praktické činnosti** souvisí s dalšími předměty:

- **fyzikou** – vlastnosti materiálů, výroba a využití energie,
- **chemií** – vlastnosti materiálů
- **přírodopisem** – materiály živočišného a rostlinného původu, životní podmínky rostlin

- **výtvarnou výchovou** – estetická stránka výrobku, rozvoj estetického citění
- **tělesnou výchovou** – výroba pomůcek, úprava vybraných sektorů sportovního areálu
- **zeměpisem** - půda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používají různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problémů

- žáci dostávají zadány úkoly, které umožňují volbu různých postupů
- promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- rozvíjejí svoji tvořivost a uplatňují vlastní nápady

Kompetence komunikativní

- žáci používají správné technické názvosloví, využívají informační zdroje k získání nových poznatků
- spolupracují na úkolech a používají správnou terminologii

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů, respektují názory jiných

Kompetence občanská

- žáci získávají pozitivní vztah k práci, jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků
- respektují pravidla při práci, dokážou přivolat pomoc, chápou ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- dodržují pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

- žáci používají účinně a bezpečně nástroje, vybavení a materiály, dodržují technologické postupy a pravidla při práci
- dbají na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků

Vzdělávací oblast: 5.9 Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: 5.9.1 Pracovní činnosti - práce s technickými materiály

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne 1. pomoc při úrazu. (ČSP-9-1-05)</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP-9-1-03)</p> <p>Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04)</p> <p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. (ČSP-9-1-01)</p>	<p>Organizace a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - řád školní dílny - zásady bezpečnosti - organizace hodin <p>Pracovní postup, výběr materiálu, výběr vhodného nářadí</p> <p>Základy technického zobrazování</p> <ul style="list-style-type: none"> - technické náčrty a výkresy - druhy čar - způsoby zobrazování (kosoúhlé zobrazování, pravoúhlé promítání na jednu průmětnu) - kótování - měřítko výkresu <p>Vlastnosti materiálů a užití v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> - dřevo, kov, plast <p>Obrábění</p> <ul style="list-style-type: none"> - dřeva (řezání, vrtání, rašplován, pilování, broušení, povrchová úprava) 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>- kreativita</p> <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>OSV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí. (ČSP-9-1-02)</p>	<p>- kovu (rovnání, stříhání plechu, ohýbání drátu) - plastu (řezání, broušení)</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční obrábění dřeva, kovu a plastu</p>	<p>Morální rozvoj - řešení problémů a - rozhodovací dovednosti</p> <p>Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne 1. pomoc při úrazu. (ČSP- 9-1-05)</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP-9-1-03)</p> <p>Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04)</p> <p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. (ČSP-9-1-01)</p> <p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí. (ČSP-9-1-02)</p>	<p>Organizace a bezpečnost práce</p> <p>Samostatné vytvoření pracovního postupu</p> <p>Technické zobrazování - rovnoběžné pravoúhlé promítání na tři průmětny</p> <p>Dřevo - dřevařské deskové výrobky - dýhy a překližky - spojování dřeva plátováním a čepováním</p> <p>Kov - výroba surového železa - řezání, pilování, broušení, ohýbání</p> <p>Plast - termoplasty a termosety - vrstvené tvrzené plastické hmoty (lamináty) - tepelné tvarování plastů</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>- rozvoj schopností poznávání - kreativita</p> <p>Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Vzdělávací oblast: 5.9 Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: 5.9.1 Pracovní činnosti - práce s technickými materiály; Design a konstruování

Ročník: 9. (chlapci)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím: poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-9-1-05)</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP-9-1-03)</p> <p>Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04)</p> <p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. (ČSP-9-1-01)</p> <p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. (ČSP-9-1-02)</p>	<p>Organizace a bezpečnost práce</p> <p>Sestavení pracovního postupu</p> <p>Technické kreslení - řez - průřez - detail</p> <p>Dřevo - dlabání - hoblování</p> <p>Kov - ohýbání podle přípravku - řezání závitu</p> <p>Plast - tepelné tvarování</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>- rozvoj schopností poznávání - kreativita</p> <p>Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Sociální rozvoj - komunikace a kooperace</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Sestaví podle návodu, náčrtu, jednoduchého programu daný model. (ČSP 9-2-01)</p> <p>Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, stabilitu. (ČSP - 9-2-02)</p> <p>Provádí montáž, demontáž a údržbu jednotlivých předmětů a zařízení. (ČSP- 9 -2-03)</p> <p>Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP- 9-2-04)</p>	<p>Práce se stavebnicí MERKUR</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavení výrobku podle návodu - sestavení podle vlastního návrhu - demontáž výrobku a uvedení stavebnice do původního stavu <p>Bezpečnostní pokyny pro práci se stavebnicí MERKUR</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 	

Vzdělávací oblast: 5.9 Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: 5.9.1 Pracovní činnosti - práce s technickými materiály

Ročník: 9. (dívky)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Připraví si jednoduchý návod na vlastní výrobek - s využitím internetu a doporučené literatury. (ČSP-9-1-04)</p> <p>Užívá jednoduché návody k pracovní činnosti. (ČSP-9-1-04)</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP-9-1-03)</p> <p>Provádí jednoduché práce s různorodými materiály a dodržuje pracovní postupy. (ČSP-9-1-01)</p> <p>Řeší jednoduché úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů, pomůcek. (ČSP-9-1-02)</p> <p>Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji. (ČSP-9-1-05)</p> <p>Poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-9-1-05)</p>	<p>Kreativními techniky - příprava vlastního výrobku</p> <p>Práce s vlnou či filcem</p> <p>Využití kůže - návrh vlastního výrobku</p> <p>Barvy vhodné na látky</p> <p>Práce s papírem</p> <p>Ruční šití - vzorník stehů pro ruční šití - vyšívací stehy</p> <p>Strojové šití - seznámení se šicím strojem, základy šití na stroji - jednoduchý výrobek</p> <p>Využití korálků</p>	<p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita</p> <p>Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MV - práce v realizačním týmu</p>	

Vzdělávací oblast: 5.9 Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: 5.9.1 Pracovní činnosti - pěstitelské práce a chovatelství

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uvědomuje si propojení prvků živé a neživé přírody, zjišťuje význam pěstitelské činnosti v péči o životní prostředí. Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. S používaným nářadím a náčiním manipuluje bezpečně, osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí.</p> <p>Volí vhodné pracovní postupy, rozpozná a objasní aktivity, které mohou pěstování rostlin podporovat nebo poškozovat, zvládá péči o vybrané rostliny. Manipuluje s přírodninami, vytváří si pozitivní</p>	<p>Význam pěstitelství - příroda živá a neživá - pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p>Hygiena a bezpečnost - hygiena - vhodné oblečení a obutí - bezpečnost při práci - organizační pokyny</p> <p>Zahradnické nářadí a náčiní - druhy nářadí a náčiní, jejich funkce - používání pomůcek v praxi</p> <p>Rostliny okrasné, užitkové a volně rostoucí - rozdělení, praktické příklady - pozorování a pěstování vybraných rostlin - údržba zeleně a okrasných rostlin v areálu školy</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy, - komunikace Osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>VDO - občanská společnost a škola</p> <p>EGS - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - mezilidské vztahy</p> <p>EV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.</p> <p>Na základě pozorování popíše vybrané rostliny. Chápe význam životních podmínek rostlin, v praxi se seznamuje s odpovídajícím zajištěním podmínek u vybraných druhů rostlin, pozoruje a zkoumá projevy života.</p> <p>Teoretické poznatky využívá při praktických činnostech pro zvýšení kvality půdy.</p>	<p>- péče o rostliny a jejich ochrana - úklidové práce na školním pozemku</p> <p>Stavba rostlin, životní podmínky rostlin - vzduch - světlo - teplo - voda - živiny; organická a průmyslová hnojiva</p> <p>Půda - zpracování půdy - vlastnosti půdy - půdní druhy - půdní profil</p>		

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. (ČSP-9-3-01) Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. (ČSP-9-3-03) Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. (ČSP-9-3-05)</p> <p>Vytváří si pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.</p> <p>Na určeném stanovišti pracuje samostatně, dle pokynů koordinuje činnosti s ostatními.</p>	<p>Hygiena a bezpečnost, organizace práce - hygiena - vhodné pracovní pomůcky, oblečení a obutí - bezpečnost při práci - organizační pokyny</p> <p>Ovocné rostliny - rozdělení dřevin a bylin - pěstování bylin - péče o vybrané ovocné dřeviny - sklizeň, zpracování a uskladnění plodů</p> <p>Zelenina - charakteristika a význam - druhy zeleniny - podmínky a zásady pro pěstování - osivo, sadba - pěstování vybraných druhů - harmonogram pěstování - ošetřování během vegetace; ochrana před škodlivými činiteli - sklizeň, zpracování a uskladnění</p>	<p>OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy, - komunikace Osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>VDO - občanská společnost a škola</p> <p>EGS - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - mezilidské vztahy</p> <p>EV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. (ČSP-9-3-02)</p> <p>Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. (ČSP-9-3-04)</p>	<p>Léčivé rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a význam - pěstování vybraných druhů - zásady pěstování, sběru a uchování léčivek <p>Okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení - podmínky a zásady pěstování - péče o vybrané venkovní okrasné dřeviny - spolupráce úpravě exteriéru - péče o pokojové rostliny, výzdoba interiéru - pozorování vybraných pěstovaných rostlin <p>Polní rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení do skupin - pěstování vybraných druhů <p>Chovatelství drobných a domácích zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> - chov domestikovaných živočichů, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty 		

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Povinně volitelné předměty

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět se vyučuje jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Žáci si vybírají volitelný předmět z předložené nabídky. V různých ročnících mohou žáci volit různé předměty. Zájem žáků se zjišťuje dotazníkovou metodou vždy na konci školního roku.

Volitelné předměty mohou být vyučovány ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dnů. Pro výuku jednotlivých předmětů se vytváří skupiny napříč ročníkem, v případě potřeby vznikají skupiny i z různých ročníků. Minimální počet žáků ve skupině je osm.

Příklady nabízených volitelných předmětů:

- Cvičení z českého jazyka (CvČj)
- Cvičení z matematiky (CvM)
- Domácnost (Dom)
- Dramatická výchova (Dv)
- Informatika (Inf)
- Konverzace v cizím jazyce (KAj)
- Přírodovědné praktikum (PřP)
- Sborový zpěv (SbZ)
- Seminář z přírodopisu (SPř),
- Seminář z chemie (SCh)
- Sportovní hry (SH)
- Výtvarná výchova (Vv)

6. Hodnocení žáků

Pro motivaci žáků nelze stavět na zdůrazňování chyb a nedostatků. Hodnocení musí být příznivé, musí především postihovat klady žákovy práce, musí jej vést k dalšímu učení a výkonům, ne jej od učení odrazovat. Proto se používá i slovní hodnocení, které je cílenější a objektivnější než známka. Žáci jsou vedeni i k vlastnímu hodnocení a hodnocení podle jiných kritérií než jen porovnání s ostatními žáky, ale spíše porovnání s jejich předchozím výsledkem.

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Obecné zásady

Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro klasifikaci učitel získává soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, dále písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými zkouškami a dovednostními testy.

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práci) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu. Takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přihlíží se k systematičnosti v práci žáka. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Způsobem klasifikace se rozumí klasifikace známkami 1 – 5, v odůvodněných případech je možno zvolit slovní hodnocení a jindy kombinaci obojího.

6. 1 Hodnocení a klasifikace

6.1.1 Zásady a pravidla hodnocení chování

1) Kritéria hodnocení chování jsou dána obecně platnými společenskými normami, jednotlivými ustanoveními školního řádu, případně podrobnějšími pravidly, která jsou v souladu s ustanoveními školního řádu stanovena pro jednotlivé okruhy činností ředitelem školy, např. v řádu školní jídelny, v jednotlivých řádech odborných učeben atd.

2) Žáci jsou hodnoceni vždy s ohledem na jejich věkové zvláštnosti, rozumovou vyspělost, to znamená možnost pochopení daných pravidel a schopnost rozpoznání následků jejich jednání a dále s ohledem na celkové okolnosti, při nichž k porušení pravidel došlo.

3) Podklady pro hodnocení chování shromažďuje třídní učitel na základě vlastních pozorování a informací od dalších pedagogických pracovníků.

4) Průběžné hodnocení chování je prováděno prokazatelným způsobem, a to vždy na konci 1. a 3. čtvrtletí nebo kdykoliv při zjištění porušování řádu školy ze strany žáka nebo při změně jeho chování.

5) Třídní učitel dbá na to, aby zákonný zástupce byl objektivně, pravidelně a včas informován o chování žáka, a to zejména v případech náhlých změn a v období mezi případným udělením výchovného opatření a závěrečnou klasifikací.

6) V rámci průběžného opatření jsou udělována tzv. výchovná opatření k posílení kázně nebo pochvaly a jiná ocenění. Udělení je vždy zaznamenáno do katalogového listu žáka a prokazatelným způsobem sděleno rodičům.

7) Výchovná opatření k posílení kázně mají tři stupně, které jsou udělovány podle závažnosti přestupků a míry jejich opakování:

a) Napomenutí třídního učitele je v kompetenci třídního učitele a je udělováno za méně závažná porušování daných pravidel, a to buď za jednorázové porušení, nebo za opakované případy. Jde například o tyto přestupky: pozdní příchody, nepřezouvání, nepořádnost, nepřipravenost na vyučování a časté zapomínání, méně časté rušení výuky, nedodržování pravidel slušného chování ve vyjadřování.

b) Důtka třídního učitele je opět v kompetenci třídního učitele a je udělována jednak v případě, kdy po udělení napomenutí třídního učitele nedošlo ke zlepšení chování, jednak při závažnějším porušení pravidel, jako je například časté rušení výuky, které žák nekoriguje ani po napomenutí učitelem, fyzické napadení spolužáka, hrubé a vulgární vyjadřování se ke spolužákům, zlomyslné chování, zesměšňování, poškozování věcí atd.

c) Důtka ředitele školy je v kompetenci ředitele školy po projednání na pedagogické radě a je udělována jednak v případě, kdy ani po udělení důtky třídního učitele se chování žáka nezlepšilo, jednak v případech zvláště hrubého porušení pravidel, např. krádež, vandalství, ublížení spolužákům atd.

8) V případě vážného porušování pravidel má škola právo požádat o pomoc orgán sociálně-právní ochrany (Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí)

9) Výchovní opatření stejného stupně se zpravidla udělují jednou za pololetí, mohou být však udělena i opakovaně.

10) Zákonný zástupce žáka má v případě zájmu právo projednat udělení jakéhokoli výchovného opatření osobně s třídním učitelem nebo ředitelem školy.

11) V případě častého porušování pravidel svolá ředitel školy společnou schůzku zástupců školy a zákonných zástupců žáka k projednání hodnocení chování. Cílem je dosáhnout účinné spolupráce rodiny a školy při nápravě chování žáka.

12) Na konci 1. a 2. pololetí je žák hodnocen z chování klasifikačním stupněm. Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání se všemi učiteli, kteří ve třídě působí. Pokud se jedná o jiný než 1. stupeň chování, projedná se na pedagogické radě a rozhoduje ředitel školy. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel uvedených v bodě I během celého pololetí.

13) Charakteristika jednotlivých stupňů:

a) Chování velmi dobré (stupeň 1):

- nedochází k častějšímu nebo závažnějšímu porušování pravidel,
- žák dokáže aplikovat pravidla chování do praktického života ve škole,
- v případě porušení pravidel je schopen rychle a účinně na základě upozornění své jednání změnit,
- po udělení výchovného opatření dojde k výraznému zlepšení chování.

b) Chování uspokojivé (stupeň 2):

- žák se dopouští opakovaně přestupků, případně po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy nenastalo zlepšení,
- dopustí se závažného porušení pravidel, například šikanování nebo hrubého násilí vůči spolužákovi, slovního či fyzického útoku vůči pracovníkovi školy, nošení, propagace, užívání nebo distribuce návykových látek, má neomluvenou absenci atd.

c) Chování neuspokojivé (stupeň 3):

- žák se opakovaně dopouští hrubého porušování pravidel,
- nezlepšuje své chování ani po předchozích postizích,
- dopustí se mimořádně závažného porušení pravidel s vysokou mírou nebezpečnosti pro školu, třídu nebo zdraví žáků.

6.1.2 Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1) S pravidly hodnocení jsou žáci i jejich zákonní zástupci seznámeni při přijetí do školy nebo při přestupu žáka z jiné školy. Jsou žákům vždy opakována na počátku školního roku. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáky i zákonné zástupce vždy na počátku nového roku.

2) Žák musí předem vědět, jaké dovednosti, schopnosti a znalosti od něj budou požadovány.

3) Hodnocení se provádí klasifikačními stupni, ve čtvrtletí i během školního roku může být provedeno i slovní hodnocení na základě žádosti zákonných zástupců žáka.

4) Žák je se svým hodnocením seznamován bezodkladně, v co nejkratší možné době od hodnoceného výkonu.

5) Žák by měl být hodnocen co nejčastěji, a to se zaměřením na jeho pozitivní motivaci. Při celkovém hodnocení učitel vždy přihlíží i ke změnám ve výkonu, tj. k osobnímu pokroku žáka. Hodnocení formální (písemné) je vhodné co nejčastěji doplňovat hodnocením ústním.

6) Hodnocení vždy probíhá s ohledem na věková specifika žáků a na individuální možnosti žáka a s ohledem na jeho případná trvalá nebo momentální znevýhodnění a závažné indispozice.

7) Hodnocení není prostředkem k upevňování kázně a známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování (pokud toto chování není přímo kritériem v požadovaném výkonu, např. spolupráce ve skupině, komunikace s ostatními apod.).

8) Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace vědomosti, dovednosti, postupy, domácí přípravu, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Pokud jsou předmětem hodnocení požadované vědomosti, klasifikuje se jen probrané učivo.

9) Podklady pro hodnocení získává učitel s ohledem na charakter daného předmětu z písemných, ústních nebo jiných projevů žáka. S konkrétními způsoby seznámí učitel na začátku školního roku žáky.

10) V případech, kdy to charakter předmětu umožňuje, získává vyučující podklady pro hodnocení vyváženě na základě ústních, písemných a dalších projevů žáka a přihlíží přitom k individuální charakteristice a případnému zdravotnímu znevýhodnění žáka, aby znevýhodnění v písemném nebo ústním projevu mohlo být v celkovém hodnocení

kompenzováno. Pokud žák opakovaně selhává v písemných zkouškách, je mu vždy v případě jeho zájmu poskytnuta možnost ústního přezkoušení a naopak.

11) Učitel rozvrhne kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Žákům vždy včas předem oznámí, že se bude psát společná klasifikovaná písemná práce v rozsahu větším než polovina vyučovací hodiny, aby se žáci na tuto práci mohli připravit. V jednom dnu nesmí docházet ke kumulaci více takových písemných prací, proto vyučující zapíše do třídní knihy tuto práci předem.

12) V případě delší nepřítomnosti žáka ve vyučování není žák hodnocen z učiva, které zmeškal, nejméně po dobu 1 týdne. Prodloužení této lhůty při absencích delších než 1 týden zváží vždy učitel příslušného předmětu.

13) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

14) Učitel žáka seznámí s hodnocením písemné práce v co nejkratším termínu po napsání, ale nejpozději do dvou týdnů (nebrání-li tomu absence učitele nebo žáka). S žáky je vždy proveden rozbor práce, jsou seznámeni se správným řešením, popř. systémem bodového hodnocení a dalšími kritérii a je jim umožněno do opravené práce nahlédnout.

15) Pokud učitel v písemné práci zadává varianty (A, B, C...), dbá na jejich stejnou náročnost.

16) Písemné práce žáků za školní rok jsou ukládány u učitele nejméně do konce září následujícího roku.

17) Zákonný zástupce žáka je v žákovské knížce nebo záznamníku nejméně dvakrát během pololetí informován o hodnocení žáka. Učitel informuje zákonného zástupce tak, aby záznamy v co nejkratší lhůtě zobrazily případné výrazné zhoršení hodnocení a aby zákonný zástupce mohl ze záznamů usuzovat na závěrečné hodnocení žáka na vysvědčení.

18) Zákonný zástupce má možnost se s hodnocením dítěte seznámit prostřednictvím třídních schůzek a konzultačních dnů (v oznámených termínech).

19) V každém pololetí je žák hodnocen samostatně bez ohledu na dřívější výsledky v jiném pololetí. V každém předmětu je žák hodnocen samostatně, bez ohledu na výsledky v ostatních předmětech.

20) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné

umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

21) Kromě zvládnutí učiva je při hodnocení (podle charakteru předmětu) kladen důraz především na:

- aplikování získaných poznatků na řešení konkrétních problémů a úloh,
- uplatňování teoretických vědomostí v praxi,
- samostatnost myšlení, tvořivost, iniciativu, originalitu řešení,
- efektivní spolupráci ve skupině,
- samostatnost řešení úkolů,
- používání získaných vědomostí při formulaci vlastních názorů,
- efektivnost komunikace,
- samostatné vyhledávání a zpracování informací,
- snahu, aktivitu, pečlivost při práci,
- dodržování dohodnutých pravidel,
- zájem a ochotu při plnění zadaných úkolů,
- vytrvalost, pečlivost a přesnost při plnění zadaných úkolů,
- snahu o zlepšování vlastního výkonu,
- respektování zásad zdravého života,
- samostatnou přípravu na vyučování,
- dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci,
- užívání spisovného jazyka v písemném i ústním projevu.

22) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednání v pedagogické radě.

23) Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

6.1.3 Vlastní hodnocení a klasifikace

6.1.3.1 Předměty s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a

aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Žák:

- úkoly řeší samostatně,
- dokáže aplikovat získané vědomosti při řešení problémů a úkolů,
- úkoly řeší bez chyb nebo jen s drobnými chybami,
- používá správnou terminologii,
- chápe souvislosti,
- je schopen samostatně hovořit o daném problému, na doplňující otázky odpovídá bez potíží,
- při práci je aktivní, iniciativní, tvořivý,
- dokáže vyjadřovat své názory a používat argumenty na jejich podporu,
- dokáže aktivně a efektivně spolupracovat s dalšími členy skupiny,
- komunikuje ústně i písemně spisovnou normou, bez chyb nebo jen s drobnými chybami.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Žák:

- úkoly řeší téměř samostatně,
- získané vědomosti dokáže aplikovat většinou jen na úkoly již známého typu, výjimečně na úkoly neznámé,
- chápe souvislosti,
- dopouští se málo častých závažnějších chyb nebo více častých drobných chyb, ale po upozornění je dokáže sám opravit,
- terminologie není vždy přesná,
- o problému je schopen hovořit vcelku samostatně, ale občas potřebuje doplňující otázky,
- při práci je spíše aktivní a iniciativní,
- většinou dokáže vyjadřovat své názory a argumentovat na jejich podporu,
- většinou dokáže aktivně a efektivně spolupracovat v rámci skupiny,

- komunikuje ústně i písemně spisovnou formou, s občasnými závažnějšími nebo častějšími drobnými chybami, chyby dokáže najít a opravit.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Žák:

- samostatně řeší jen jednodušší úkoly,
- získané vědomosti dokáže aplikovat jen v některých případech,
- chápání souvislostí není úplné,
- dopouští se závažnějších chyb nebo více častých drobných chyb,
- o problému není schopen hovořit zcela samostatně, na návodné otázky odpovídá často s obtížemi a ne zcela správně,
- při práci je aktivní a iniciativní jen někdy,
- někdy dokáže podpořit své názory argumentací,
- ve skupině dokáže spolupracovat s občasnými potížemi,
- častěji chybuje ve spisovné komunikaci, s pomocí učitele dokáže chyby najít a opravit.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Žák:

- většinu úkolů nedokáže samostatně vyřešit, je závislý na pomoci učitele,

- získané vědomosti nedokáže aplikovat při řešení daného problému,
- nechápe souvislosti v podstatných věcech,
- o tématu nebo problému není schopen hovořit samostatně, na doplňující a návodné otázky odpovídá s obtížemi a většinou chybně,
- dokáže řešit jen úkoly velmi jednoduché,
- dopouští se závažných chyb a v řešení úkolů jsou vážné nedostatky,
- při práci je většinou pasivní a málo iniciativní,
- má problémy s vyjádřením svých názorů a s argumentací,
- většinou nedokáže efektivně spolupracovat ve skupině,
- komunikuje převážně obecným jazykem, chyby s pomocí učitele najde, ale nezná spisovnou normu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Žák:

- samostatně nevyřeší téměř žádný úkol,
- většinu úkolů nevyřeší ani s pomocí,
- není schopen aplikovat ani nejjednodušší vědomosti a informace,
- nerozumí terminologii,
- nedokáže reagovat na návodné otázky a nápovědu,
- při práci je pasivní,
- nedokáže spolupracovat ve skupině,
- komunikuje obecným jazykem, chyby většinou nedokáže najít ani s pomocí učitele,
- nezná spisovnou normu a má malou slovní zásobu.

6.1.3.2 Předměty s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný.

Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6.1.4 Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Prospěl/a s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování

je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Prospěl/a

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl/a

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Nehodnocen/a

Žák je nehodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.1.5 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení vychází:

- z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu,
- z pracovního tempa,
- ze schopnosti samostatně pracovat,
- ze schopnosti soustředit se.

Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka.

Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:

- osvojení znalostí základního učiva,
- míra dosažení očekávaných výstupů,
- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky,
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí),
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly).

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti rodičů po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na jinou školu.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6.1.5.1 Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
-------------	---------------------------

---

2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky nevyjadřuje příliš přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá spolehlivě vědomostí a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesehná je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větší podněty
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

6.1.6 Komisionální přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

Ředitel školy, případně krajský úřad, nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti, nebo v termínu dohodnutém zákonným zástupcem žáka.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- o předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním.

Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2, nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.1.7 Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

6.1.8 Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6.1.9 Hodnocení žáků cizinců

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v ČR povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odst. 2 a 4 vyhl. č. 48/2005 Sb., která ovlivňuje jejich výkon.

6.1.10 Sebehodnocení

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Vede ho tak, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde,
- jak bude pokračovat dál.

Žák provádí sebehodnocení do Přílohy elektronické žákovské knížky na konci čtvrtletí.

7. Autoevaluace školy

Všeobecným cílem autoevaluace školy je zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy tvoří důležitou součást ŠVP ZŠ Rudná. Směřuje jednak k tomu, aby žáci získali dostatečné informace o tom, jak zvládají požadavky na ně prostřednictvím ŠVP kladené, jednak k tomu, aby škola a veřejnost získala informace o tom, jak jsou naplňovány cíle, které byly v ŠVP stanoveny.

7.1 Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou,
- výsledky vzdělávání,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Bezprostředním cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

7.3 Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy,
- rozhovory s učiteli, rodiči,
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele,
- srovnávací prověrky, dovednostní testy,
- hospitace,
- žákovská portfolia.

7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku),
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek školního roku),
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října),
- dovednostní testy žáků – Kalibro, InspIS SET,
- mapa školy – Scio (dle potřeby),
- srovnávací prověrky (průběžně po celý školní rok),
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky),
- rozhovory s učiteli a žáky (průběžně),
- výstupy z jednání školské rady (minimálně dvakrát ročně).

Zaměření autoevaluace	Kritéria	Nástroj	Termín	Zodpovídá
Kvalita vyučovacího procesu průběh a podmínky vzdělávání	Kvalifikace pedagogického sboru, aprobovanost	Přehledy aprobovanosti a specializace	1x ročně	ŘŠ
	DVPP	Přehledy individuálního studia	1x ročně	ŘŠ
	Realizace ŠVP, nové formy výuky	Hospitační činnost	Plán hospitací	ŘŠ, ZŘŠ
	Zařazování integrovaných žáků s SPU	Počet zařazených do individuální péče - kontrola dokumentace - kontrola termínů zařazených integrovaných žáků	2x ročně	výchovný poradce
	Poradenství vycházejícím žákům	Aktivity, počet a úroveň besed a exkurzí	1x ročně	výchovný poradce
	Prevence sociálně patolog. jevů	Počet a úroveň akcí pořádaných pro žáky	1x ročně	metodik prevence
	Vybavenost školy	Pomůcky, kvalita učebnic, odborné učebny a jejich využití	1x ročně	předmětové komise
	Klima školy	Dotazníkové šetření pro žáky a učitele - vyhodnocení dotazníků	1x za 2 roky	ŘŠ
Výsledky vzdělávání	Pochvaly a opatření na posílení kázně	Počet a úroveň kázeňských opatření	1x za čtvrtletí	třídní učitelé
	Hodnocení prospěchu	Počty vyznamenaných, důvody neprospívajících	2x ročně	třídní učitelé
	Soutěže žáků	Účast, počty žáků, úspěšnost, umístění	1x ročně	ZŘŠ
	Srovnávací testy	Scio, Kalibro, InspIS SET, vlastní testy	1x ročně	ZŘŠ

Zaměření autoevaluace	Kritéria	Nástroj	Termín	Zodpovídá
Řízení školy	Systém řízení a přenosu informací	Funkčnost přenosu, ankety pro učitele	1x ročně	ŘŠ
	Dokumentace	TK, TV, KL, klasifikační tabulky, vysvědčení, evidence, elektron. databáze	2x ročně	ZŘŠ, asistentka ŘŠ
	Kontroly BOZP, PO	Technický stav, dokumentace, zápisy z kontrol, zápisy v TK	2x ročně	ZŘŠ, asistentka ŘŠ
Spolupráce s rodiči	Zájem rodičů o dění ve škole	Rodičovská účast na akcích	po akci	TU
	Nabídka volnočasových aktivit	Zájmové kroužky organizované školou	1x ročně	ZŘŠ
	Hodnocení školy rodiči	Dotazníkové akce	1x za 2 roky	ZŘŠ
Podíl žáků na atmosféře školy	Činnost školního parlamentu	Aktivita a funkčnost parlamentu, jednotlivé akce	1x ročně	ZŘŠ + pověřený pedagog

**Základní škola Rudná,
okres Praha - západ Masarykova 878,
252 19 Rudná
příspěvková organizace**

DODATEK č. 1

**ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO
PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

**upravený a doplněný podle RVP ZV
platného od 1. 9. 2017**

**Tento dokument byl projednán a schválen
pedagogickou radou dne 4. 9. 2017.**

Platnost dokumentu od: 1. září 2017

Schválen Školskou radou dne 10. 10. 2017

Č. j.: 649/2017

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Základní školy Rudná, okres Praha - západ ve znění platných dodatků od 1. 9. 2017 takto (změny jsou vyznačené červeně):

a) V kapitole

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Tělesná výchova

5.8.1.1 Tělesná výchova - 1. stupeň

Výuka plavání

Od školního roku 2017/2018 je výuka plavání zařazena mezi očekávané výstupy ŠVP. Plavání se bude realizovat v 1. i 2. období I. stupně, tj. ve 2. a 3. ročníku, a to v celkovém rozsahu 40 hodin.

3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. (TV-3-1-01)</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. (TV-3-1-04)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)</p> <p>Poznává základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály.</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-03)</p>	<p>Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s významem pohybu pro zdraví - příprava organismu - napínací a protahovací cvičení, zklidnění <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy a postoje - cvičení prostná (kotoul vpřed) - nácvik kotoulu vzad - cvičení na náradí (lavičky, žebřiny, bedna) - roznožka přes kozu - cvičení kompenzační a relaxační - šplh na tyči - rytmická cvičení - cvičení s lanem <p>- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>Sportovní a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, driblink) - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)</p> <p>Řídí se zásadami chování a jednání fair play.</p> <p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. (TV-5-1-11)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti. (TV-5-1-12)</p>	<p>- základy sportovních her - vybíjená</p> <p>Atletika - běh na krátké tratě - štafetový běh - vytrvalostní běh - skok daleký - hod kriketovým míčkem</p> <p>Zásady chování a jednání fair play</p> <p>- plavecký výcvik - pobyt v přírodě</p>	<p>MKV - lidské vztahy</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p>	

b) V kapitole

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

5.2.1.2 Matematika - 2. stupeň

Od 1. 9. 2017 pro 6., 8. a 9. ročník a od 1. 9. 2018 pro 7. ročník jsou červeně vyznačené výstupy, jim odpovídající učivo a průřezová témata přesunuta ze 7. do 6. ročníku následovně:

7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Provádí početní operace se zlomky. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem). (M-9-1-04) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím zlomků.</p> <p>~~Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-01) Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-09)~~</p> <p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. (M-9-1-05) Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem). (M-9-1-04) Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. (M-9-2-02) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. (M-9-2-05)</p>	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly, zobrazení na číselné ose - rozšiřování a krácení - početní operace se zlomky - složený zlomek <p>~~Celá čísla, racionální čísla~~</p> <ul style="list-style-type: none"> ~~- zápis a zobrazení na číselné ose~~ ~~- opačné číslo~~ ~~- absolutní hodnota čísla~~ ~~- uspořádání čísel~~ ~~- početní operace~~ <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr převrácený, postupný - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko plánu, mapy - přímá, nepřímá úměrnost - trojčlenka 	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>~~OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti~~</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar. (M-9-3-08)</p> <p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. (M-9-3-07)</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-1-06)</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (procentem). (M-9-1-04)</p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). (M-9-1-06)</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. (M-9-2-01)</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-3-06)</p> <p>Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů. (M-9-3-04)</p>	<p>Shodnost, středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - středová souměrnost - útvar středově souměrný - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento, základ, procent. část, počet procent - promile - slovní úlohy <p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžník a jeho vlastnosti - rozdělení rovnoběžníků - konstrukce a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník – vlastnosti, obvod, obsah, konstrukce 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - kreativita <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, kontroluje výsledky početních operací. (M-9-1-02) Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace.</p> <p>Provádí početní operace s desetinnými čísly. Užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem). (M-9-1-04) Provádí odhad a kontrolu řešení úloh.</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. (M-9-3-01) Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. (M-9-3-02)</p> <p>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. (M-9-3-</p>	<p>Rozšíření učiva 1. - 5. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla a početní operace s nimi - čtení a zápis čísla v desítné soustavě - zobrazení na číselné ose <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - porovnávání desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek <p>Geometrické útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla rýsování - bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, rovina - čtverec, obdélník, trojúhelník <p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel, osa úhlu, přenášení úhlu 	<p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>03)</p> <p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. (M-9-1-03)</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar. (M-9-3-08)</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. (M-9-3-04)</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. (M-9-3-09)</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. (M-9-3-10)</p> <p>Načrtne a sestrojí síť základních těles. (M-9-3-11)</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - velikost úhlu – stupeň, minuta, úhломěr - rozdělení úhlů podle velikosti - vrcholové a vedlejší úhly - početní operace s úhly <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel <p>Osová souměrnost, trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné obrazce - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - kružnice opsaná, vepsaná <p>Obsah čtverce, obdélníku Povrch, objem krychle a kvádrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu - obsah čtverce, obdélníku - kvádr, krychle – síť těles - povrch krychle, kvádrů - jednotky objemu - objem krychle, kvádrů 	<p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita</p> <p>OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>(M-9-3-12)</p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-01)</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-09)</p>	<p>Celá čísla, racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis a zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota čísla - uspořádání čísel - početní operace 	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	